

ÅRSREDOVISNING

2016

”LÖNSAMHETEN UNDER 2016 HAR UTVECKLATS STARKT. RÖRELSE-MARGINALEN ÖKADE UNDER ÅRET MED 1,4 PROCENTENHETER TILL 7,5 PROCENT OCH VI ÖVERTRÄFFADE DÄRMED VÅRT RÖRELSEMARGINALMÅL.”

Tommy Andersson, VD och koncernchef

INNEHÅLL

BULTEN I KORTHET	2
ÅRET I KORTHET	4
VD HAR ORDET	6
STRATEGISKT RAMVERK	8
EN SKRUV. HUR SVÅRT KAN DET VARA?	10
SMARTA TEKNOLOGIER	12
GEOGRAFISK NÄRVARO OCH MARKNAD	14
PRODUKTIONSPROCESSEN	18
KVALITETSLEDARE	20
FULL SERVICE PROVIDER (FSP)	21
MEDARBETARE MED STOR DRIVKRAFT	22
LÅNGSIKTIGT OCH HÅLLBART FÖRETAGANDE	25
FINANSIELL PLATTFORM	29
RISKFaktorER	30
AKTIEÄGARINFORMATION	32

FINANSIELL INFORMATION

A	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	36
B	KONCERNENS RESULTATRÄKNING	39
	KONCERNENS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT	39
	KONCERNENS BALANSRÄKNING	40
	KONCERNENS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL	42
	KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS	43
	KONCERNENS SAMMANSÄTTNING AV NETTOKASSA/NETTOSKULD	43
C	KONCERNENS NOTER	44
D	MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING	76
	MODERBOLAGETS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT	76
	MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING	77
	MODERBOLAGETS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL	78
	MODERBOLAGETS KASSAFLÖDESANALYS	78
	MODERBOLAGETS NOTER	79
E	FÖRSÄKRAN OCH UNDERSKRIFTER	82
F	REVISIONSBERÄTTELSE	83
G	DEFINITIONER	87
H	BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT	88
	ÖVERSIKT AV BOLAGSSTYRNING	93
I	STYRELSE, REVISOR OCH VERKSTÄLLANDE LEDNING	94
	NYCKELTAL	98
	KVARTALSDATA	99
	KONCERNEN, 12 MÅNADER RULLANDE	100

BULTEN I KORTHET

VISION

Att förse den globala fordonsindustrin med bästa möjliga fästelementsteknik och service.

AFFÄRSIDÉ

Bulten ska:

- vara den ledande samarbetspartnern och den mest kostnadseffektiva leverantören av fästelement och service till fordonsindustrin.
- genom handlingskraftiga och dedikerade medarbetare kontinuerligt vidareutveckla fullservicekonceptet och aktivt lansera innovationer.
- verka för långsiktiga relationer som bygger på professionalism och god affärsetik.

BULTEN ÄR EN LEDANDE LEVERANTÖR AV FÄSTELEMENT TILL DEN INTERNATIONELLA FORDONSINDUSTRIN. OMSÄTTNINGEN 2016 UPPGICK TILL 2 676 MSEK OCH ANTALET ANSTÄLLDA VID ÅRSSKIFTET VAR 1 264. AKTIEN ÄR NOTERAD PÅ NASDAQ STOCKHOLM SEDAN 2011.

STRATEGI

Bulten har ett tydligt fokus på **organisk tillväxt** i Europa, USA, Ryssland och Kina. Bulten har under 2016 haft en tillväxt i takt med produktionen på den europeiska fordonsmarknaden. Omsättningen har dock påverkats av att leveranser avseende export av fästelement till Asien och Amerika haft en svagare utveckling än föregående år samt att ett lägre antal fordon har producerats på grund av modellskiften. Under perioden 2009-2015 uppgick Bultens genomsnittliga tillväxt till cirka 14 procent att jämföra med marknaden som växte med cirka 5 procent under samma period. Förutsättningarna för Bulten att fortsätta växa organiskt på den globala fordonsmarknaden är goda.

Bulten ska vara en **prioriterad fullserviceleverantör** och täcka allt från utveckling, produktion och logistik till slutlig leverans vid kundens produktionslinje. Detta har varit ett framgångsrikt koncept och strategin är att fortsätta utveckla verksamheten i denna riktning. Redan idag består cirka tre fjärdedelar av Bultens kontraktportfölj av fullservicekontrakt och andelen förväntas öka.

Bultens strategi bygger på att erbjuda ett konkurrenskraftigt produkt- och tjänsteerbjudande. Detta ska uppnås genom att ha en **produktion till en låg kostnad med geografisk närhet till kund**. Bulten arbetar ständigt med att utveckla sin kompetens och ska erbjuda sina kunder bästa möjliga kvalitet till bästa möjliga pris.

I Bultens strategi ingår också att kontinuerligt utveckla den **innovativa och teknologiska kompetensen** för att tillsammans med licensgivare och kunder skapa nya produkter och därigenom erbjuda fordonstillverkare bättre och kostnadseffektiva lösningar.

ÅRET I KORTHET 2016

NETTOOMSÄTTNING

2 676 MSEK

RÖRELSERESULTAT

200 MSEK

RÖRELSEMARGINAL

7,5 %

ORGANISK TILLVÄXT

-0,6 %

	Q1	Q2	Q3	Q4
Nettoomsättning	715 MSEK	686 MSEK	601 MSEK	674 MSEK
Rörelseresultat	55 MSEK	54 MSEK	39 MSEK	52 MSEK
Rörelsemarginal	7,7 %	7,8 %	6,5 %	7,7 %
Organisk tillväxt	0,3 %	-1,4 %	-2,7 %	1,1 %
Kvartalet i sammanfattning	<ul style="list-style-type: none">Förbättrad lönsamhet och god ordergång.Ett flertal mindre order erhålls i Ryssland, varav en från landets största fordonstillverkare. Det samlade årliga värdet är initialt relativt lågt men utvecklingspotentialen är stor.Volvo Cars Quality Excellence (VQE) Award erhålls.	<ul style="list-style-type: none">Starkt kassaflöde och fortsatt hög rörelsemarginal.Något ojämn försäljningsutveckling på de olika marknaderna. Fortsatt goda leveranser till personbiltillverkare med europeisk exponering men en lägre takt av leveranser till Kina samt till produktion av tunga fordon.Beslut fattas om att investera i en ytbehandlingsanläggning i den polska enheten för att förbereda för framtida tillväxt.Miljöutmärkelse för genomfört energibesparingsprojekt erhålls.	<ul style="list-style-type: none">Starkt resultat och bra kassaflöde.Volymutvecklingen och ordergången har försvagats något till följd av kunders modellskiten, lägre exportvolym till Kina och till produktion av tunga fordon samt en viss Brexit-effekt.Investering i ny ytbehandlingsanläggning i den tyska enheten för att säkerställa fortsatt lönsam tillväxt.Jaguar Land Rovers kvalitetspris (JLRQ) erhålls.	<ul style="list-style-type: none">Starkt resultat, kassaflöde och ordergång.Fortsatt positiv resultat- och lönsamhetsutvecklingen som resultat av jämn och god produktionstakt samt effekter av genomförda optimeringar.Bulten positionerar sig med teknologi för elektriska bilar och hybrider bland annat genom ett utvecklat samarbete med en av världens största elbilstillverkare.Ny order från kinesisk fordonstillverkare avseende fästelement till motorer.

FINANSIELLA NYCKELTAL

(KVARVARANDE VERKSAMHET)

	2016	2015	2014	2013 ¹⁾	2012 ¹⁾
Nettoomsättning	2 676,0	2 693,5	2 414,3	1 805,9	1 711,9
Bruttoresultat	530,8	510,1	454,6	341,8	294,4
Resultat före avskrivning (EBITDA)	271,2	225,0	179,8	152,2	115,0
Rörelseresultat (EBIT)	200,1	165,0	133,4	109,2	73,1
Rörelsemarginal, %	7,5	6,1	5,5	6,0	4,3
Justerat rörelseresultat (EBIT) *	200,1	157,2	122,2	109,2	73,1
Justerad rörelsemarginal, % *	7,5	5,8	5,1	6,0	4,3
Resultat efter skatt	146,5	110,9	84,4	100,4	30,8
Justerat resultat efter skatt *	146,5	103,1	75,7	73,3	49,9
Orderingång	2 716,5	2 673,5	2 556,8	2 011,5	1 670,2
Skuldsättningsgrad, ggr	0,0	-0,1	0,1	-0,2	-0,2
Soliditet, %	68,9	64,0	67,5	52,7	54,9
Avkastning på sysselsatt kapital, %	13,9	11,5	9,6	8,1	5,7
Justerad avkastning på sysselsatt kapital, % *	13,9	11,0	8,8	8,1	5,7

*) Justerat för jämförelsestörande poster. För 2015, se not 38.

1) Balansräkningarna för 2013, 2012 inkluderar även den avvecklade verksamheten.

FINANSIELLA MÅL

LÅNGSIKTIGA FINANSIELLA MÅL

MÅLUPPFYLLNAD

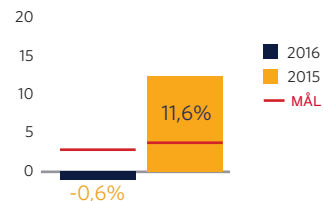
Organisk tillväxt

Koncernens mål är att uppnå lönsam organisk tillväxt och växa starkare än branschen i genomsnitt.

Definition på sidan 87.

Den organiska tillväxten under 2016 uppgick till -0,6 (11,6) procent. Viktat för Bultens exponering uppgick den genomsnittliga tillväxten i branschen* till 2,6 (3,8) procent.

*) Genomsnittlig tillväxt i branschen definieras som produktionsvolym i Europa enligt LMC Automotive, estimat december 2016.

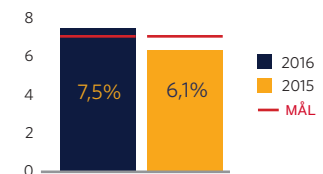
Rörelsemarginal

Koncernens mål är att rörelsemarginalen ska uppgå till minst sju (7) procent.

Definition på sidan 87.

Rörelsemarginalen uppgick till 7,5 (6,1) procent 2016. Den justerade rörelsemarginalen* uppgick till 7,5 (5,8) procent 2016.

*) Justerad för jämförelsestörande poster. Se not 38.

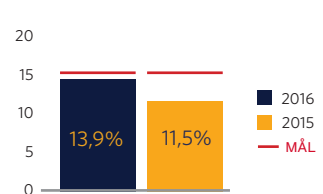
Avkastning på sysselsatt kapital (ROCE)

Koncernens mål är att avkastningen på genomsnittligt sysselsatt kapital ska uppgå till minst femton (15) procent.

Definition på sidan 87.

Avkastning på sysselsatt kapital uppgick till 13,9 (11,5) procent 2016. Justerad avkastning på sysselsatt kapital* uppgick till 13,9 (11,0) procent 2016.

*) Justerad för jämförelsestörande poster. Se not 38.

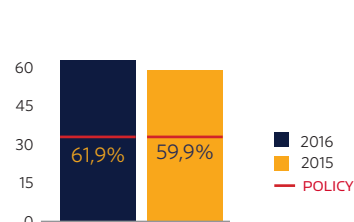
Utdelning

Koncernens policy är att över tiden dela ut minst en tredjedel av nettoresultatet efter skatt. Hänsyn ska dock tas till Bultens finansiella ställning, kassaflöde och framtidsutsikter.

Aktieägarinformation på sidan 32-33.

Styrelsen har föreslagit årsstämman en total utdelning om 4,50 SEK per aktie för räkenskapsåret 2016, varav 3,50 (3,25) SEK per aktie är att ses som ordinarie utdelning och 1,00 SEK per aktie är att ses som extra utdelning. Detta motsvarar cirka 61,9 (59,9*) procent av nettoresultat efter skatt.

*) Justerad för jämförelsestörande poster. Se not 38.

VD HAR ORDET

2016 VAR ÅRET DÅ VI FLYTTADE FRAM VÅRA POSITIONER OPERATIONELLT OCH FÖRBEREDDE ORGANISATIONEN PÅ FORTSATT LÖNSAM TILLVÄXT. GLÄDJANDE ÄR ATT VI ÖVERTRÄFFADE VÅRT RÖRELSEMARGINALMÅL SAMT STÄRKTE VÅR FINANSIELLA STÄLLNING YTTRELLIGARE. UNDER ÅRET UTVECKLADES OCKSÅ PLANEN FÖR VÅR ETABLERING I USA, VILKET HAR RESULTERAT I ETT JOINT VENTURE SAMT ETT EGET PRODUKTIONSBOLAG PÅ DENNA VIKTIGA MARKNAD MED START UNDER 2017.

Bultens strategi, att vara en prioriterad fullserviceleverantör, har gjort oss till ett tillväxtbolag på senare år. Under perioden 2009-2015 uppgick den genomsnittliga organiska tillväxten till cirka 14 procent med ökade marknadsandelar. Under 2016 har vi konsoliderat verksamheten och växt i takt med produktionen på den europeiska marknaden och 2017 bedömer vi att förutsättningarna för att ta marknadsandelar är goda baserat på redan erhållna kontrakt och kunddiskussioner.

STARK LÖNSAMHETSUTVECKLING TACK VARE OPTIMERINGAR

Lönsamheten under 2016 har utvecklats starkt. Rörelsemarginalen ökade under året med 1,4 procentenheter till 7,5 procent och vi överträffade därmed vårt rörelsemarginalmål. Den stärkta lönsamheten var ett resultat av jämn och god produktionstakt, men framförallt av effekter från genomförda optimeringar och effektiviseringar av produktion, inköp och logistik.

Under 2016 förstärktes vår finansiella position och våra nyckeltal ytterligare. Med anledning av detta föreslår styrelsen årsstämman en total utdelning om 4,50 SEK per aktie för räkenskapsåret 2016, varav 3,50 kronor per aktie är att ses som ordinarie utdelning och 1,00 krona per aktie är att ses som extra utdelning.

”LÖNSAMHETEN UNDER 2016 HAR UTVECKLATS STARKT. RÖRELSE-MARGINALEN ÖKADE UNDER ÅRET MED 1,4 PROCENTHETER TILL 7,5 PROCENT OCH VI ÖVERTRÄFFADE DÄRMED VÅRT RÖRELSEMARGINALMÅL.”

Tommy Andersson
VD och koncernchef

FRAMFLYTTADE POSITIONER INOM ETT ANTAL OMRÅDEN

Starka finanser är betydelsefullt i en konkurrensutsatt och föränderlig industri som vår. De ger oss unika möjligheter att ta tillvara tillväxtpotentialer och att investera i långsiktiga effektivitets- och kompetenshöjande åtgärder samtidigt som det skänker trygghet i våra kundrelationer.

Under 2016 tog Bulten ytterligare ett steg mot att bli branschens mest kostnadseffektiva producent av fästelement genom beslut att investera cirka 9 miljoner euro i nya ytbehandlingsanläggningar i vår tyska respektive polska enhet. Investeringarna har en återbetalningstid på drygt två år efter produktionsstart 2018/2019. Förutom ökad konkurrenskraft och förbättrad lönsamhet medför dessa satsningar färre transporter, vilket leder till en mindre miljöpåverkan.

Vi har dessutom flyttat fram vår position inom teknologi för elektriska bilar och hybrider, bland annat genom ett utökat samarbete med en av världens största elbilstillverkare som utnämnt Bulten som "certified preferred supplier". Utöver det arbetar vi i ett flertal projekt som visar att vi är långt framme inom detta område.

Vår satsning genom joint venture-bolaget i Ryssland fick ett genombrott under året med ett nytt kontrakt för att leverera fästelement till landets största fordonstillverkare.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR KOMMANDE ÅR

En bra orderingång i slutet på fjärde kvartalet 2016 har gett en lovande inledning på 2017. I februari 2017 etablerade vi oss i USA som är världens näst största bilmarknad med en betydande

potential. Tillsammans med amerikanska Ramco bildar vi Ram-Bul LLC, ett joint venture-bolag för fästelement till fordonsindustrin för den nordamerikanska marknaden. Med detta kommer Bultens "Full Service Provider" koncept etableras i USA. Joint venture-bolaget kommer att verka från Ramcos moderna anläggning i Hudson, Ohio. Bulten kommer dessutom starta sin första enhet för produktion i USA i samma byggnad.

Bultens investering för USA-etableringen beräknas uppgå till cirka 9 miljoner USD över fyra år med start 2017 och den årliga affärspotentialen beräknas till 20-40 miljoner USD. Denna satsning är det snabbaste och mest kostnadseffektiva sättet att stödja våra kunder på den nordamerikanska marknaden. Jag ser mycket positivt på det kommande samarbetet med Ramco som jag är övertygad om kommer skapa långsiktigt värde för våra aktieägare.

Jag ser också fram emot att mot slutet av 2017 påbörja volymleveranser av redan erhållna kontrakt vilket kommer att ge Bulten goda förutsättningar till ökade marknadsandelar.

Att vara underleverantör till fordonsindustrin är på många sätt utmanande men vi har under 2016 ytterligare förstärkt våra kundrelationer genom att bland annat leverera bästa kvalitet, service och de mest kostnadseffektiva lösningarna. Det är ett resultat av ett långsiktigt arbete men framför allt av mycket goda insatser från alla medarbetare under året som gått. Bulten har en stark affärsidé, ett konkurrenskraftigt erbjudande, goda kundrelationer, kompetent personal och solida finanser, vilket är ett bra utgångsläge för fortsatt värdeskapande.

Tommy Andersson
VD och koncernchef

STRATEGISKT RAMVERK

BULTEN IDAG

Bulten har en framgångsrik historik och en stark position som leverantör av fästelement till globala fordons-tillverkare.

- En av få aktörer i Europa som erbjuder ett helhetsansvar genom hela värdekedjan för fästelement (FSP).
- Tillverkning i Sverige, Tyskland och Polen i Europa samt på tillväxtmarknader som Ryssland och Kina. Från och med 2017 också i USA.

Bulten har stark lönsamhet och goda finanser.

- Stabil och stark lönsamhet tack vare löpande effektiviseringar samt flexibel och optimerad produktionsstruktur.
- En stark balansräkning som ger möjlighet till tillväxtsatsningar i nya kontrakt, utökad produktion och strategiska förvärv.

Bulten har goda förutsättningar för fortsatt lönsam tillväxt och ökade marknadsandelar.

- Ett attraktivt FSP-erbjudande som hjälper Bulten ta marknadsandelar.
- En omfattande portfölj av befintliga kontrakt, upprampning av erhållna kontrakt, pågående kontraktsdiskussioner och eventuella förvärv.
- En erfaren ledning som bevisat sig och bidragit till ökade marknadsandelar under ett par decennier.

VISION

Att förse den globala fordonsindustrin med bästa möjliga fästelementsteknik och service.

GRUNDEN

FRAMGÅNGSFAKTORER

Bulten har överträffat tillväxten inom fordonsbranschen i Europa tack vare en stark affärsmodell grundad på bolagets viktiga framgångsfaktorer.

KÄRNVÄRDEN

Bultens kärnvärden har sina rötter i företagets historia och utgör grunden för vår företagskultur. De definierar vårt sätt att arbeta och uppträda samt inspirerar och stöttar oss i vår strävan att fortsätta bygga ett framgångsrikt och hållbart företag.

Våra kärnvärden finns på Bultens koncernspråk engelska. Läs mer om dem på sidan 24.

- PROFESSIONAL
- INNOVATIVE
- DEDICATED
- EMPOWERED

MÅL

Bultens målsättning är att uppfylla de operativa och finansiella målen för att skapa en hållbar och lönsam utveckling för ägare, medarbetare och kunder.

FINANSIELLA MÅL:

ORGANISK TILLVÄXT

Koncernens mål är att uppnå lönsam organisk tillväxt och växa starkare än branschen i genomsnitt.

RÖRELSEMARGINAL

Koncernens mål är att rörelsemarginalen ska uppgå till minst sju (7) procent.

AVKASTNING PÅ SYSSELSATT KAPITAL (ROCE)

Koncernens mål är att avkastningen på genomsnittligt sysselsatt kapital ska uppgå till minst femton (15) procent.

UTDELNINGSPOLICY

Koncernens utdelningspolicy är att över tiden dela ut minst en tredjedel av nettoresultatet efter skatt. Hänsyn ska dock tas till Bultens finansiella ställning, kassaflöde och framtidsutsikter.

HÅLLBARHETSMÅL:

Bultens övergripande mål med hållbarhetsarbetet är att det ska vara en naturlig del i det löpande arbetet inom bolagsstyrning samt genom ett miljömässigt och socialt ansvarstagande i alla delar av verksamheten.

STRATEGISKA FOKUSOMRÅDEN

ORGANISK TILLVÄXT

Bulten har under 2016 haft en tillväxt i takt med produktionen på den europeiska fordonsmarknaden. Omsättningen har dock påverkats av att leveranser avseende export av fästelement till Asien och Amerika haft en svagare utveckling än föregående år samt att ett lägre antal fordon har producerats på grund av modellskiften. Bultens genomsnittliga tillväxt till cirka 14 procent att jämföra med marknaden som växte med cirka 5 procent under samma period. Förutsättningarna för Bulten att fortsätta växa organiskt på den globala fordonsmarknaden är goda.

Bulten har ett tydligt fokus på organisk tillväxt i Europa och USA samt i tillväxtländerna Ryssland och Kina. Under de senare åren har Bulten tecknat flera nya betydande kontrakt, främst inom ramen för sitt FSP-erbjudande. I Ryssland finns ett stort intresse från potentiella nya kunder och i Kina pågår uppstart av ett antal nya kontrakt.

Utöver den organiska tillväxtstrategin ser Bulten även möjligheter att växa genom förvärv eller samriskbolag. Bulten har idag samägda bolag i både Storbritannien och Ryssland samt från 2017 även i USA och har goda erfarenheter av att etablera sig på nya marknader på detta sätt.

PRIORITERAD FULLSERVICELEVERANTÖR (FSP)

Bulten är en av få europeiska fästelementstillverkare som har stor kunskap och lång erfarenhet av att leverera fullservicelösningar till fordonstillverkare.

Bultens tillväxtstrategi ska uppnås genom att även fortsättningsvis erbjuda fullservicelösningar globalt för fordonstillverkare.

Bulten ska vara en prioriterad fullserviceleverantör och täcka allt från utveckling, produktion och logistik till slutlig leverans vid kundens produktionslinje. Detta har varit ett framgångsrikt koncept och strategin är att fortsätta utveckla verksamheten i denna riktning. Redan idag består cirka tre fjärdelar av Bultens kontraktspportfölj av fullservicekontrakt och andelen förväntas öka.

KONKURRENSKRAFTIG KOSTNADSSTRUKTUR OCH GEOGRAFISK NÄRHET

Bultens strategi bygger på att erbjuda ett konkurrenskraftigt produkt- och tjänsteerbjudande. Detta ska uppnås genom en avancerad och kostnadseffektiv produktion med geografisk närhet till kund. Bulten arbetar kontinuerligt med att utveckla sin kompetens och ska erbjuda sina kunder bästa möjliga kvalitet, service och den mest kostnadseffektiva lösningen.

INNOVATIVA OCH TEKNISKT AVANCERADE PRODUKTER

Bultens erbjudande baseras på innovativa och tekniskt avancerade produkter från såväl egen utveckling som från licensgivare med målet att optimera totalkostnaden i ett förband, bland annat kostnader relaterade till produktion och montering.

I Bultens strategi ingår det att främja det innovativa samt utveckla det teknologiska kunnandet för att tillsammans med licensgivare och kunder skapa nya produkter och därigenom erbjuda fordons- tillverkare bättre och kostnadseffektivare lösningar. Bulten har idag en handfull egna patent.

EN SKRUV. HUR SVÅRT KAN DET VARA?

EN SKRUV FYLLER SIN FUNKTION SOM EN DEL I ETT SKRUVFÖRBAND. ETT SKRUVFÖRBAND BESTÅR AV EN SKRUV, EN MUTTERKROPP, EVENTUELLT EN BRICKA ELLER HYLSA SAMT KOMPONENTEN SOM SKA FÄSTAS IN. VARJE INGÅENDE KOMPONENT FYLLER EN FUNKTION SOM ÄR UNIK FÖR DET SPECIELLA SKRUVFÖRBAND SOM DEN INGÅR I.

Skruv är den viktigaste delen i ett förband eftersom den skapar kraften som håller ihop komponenterna, det vill säga klämkraften. Skruven måste töjas eller dras samman exakt enligt beräkningar beroende på värme, kyla eller vibrationer. En skruv får heller inte vara för stark eftersom om skruven inte brister under vissa förutsättningar kan något annat som är mer kritiskt, dyrare eller betydligt svårare att byta ut sättas ur funktion.

Ytbehandling är ytterligare en viktig del av processen där ställning måste tas till i vilken utsträckning skruvförbandet utsätts för väder och vind, fukt, extrem värme och friktion. Förutom det uppenbara, att skruven inte får rosta, ska hänsyn också exempelvis tas till att förbandet ska kunna vara synligt i fordonet och måste då ha

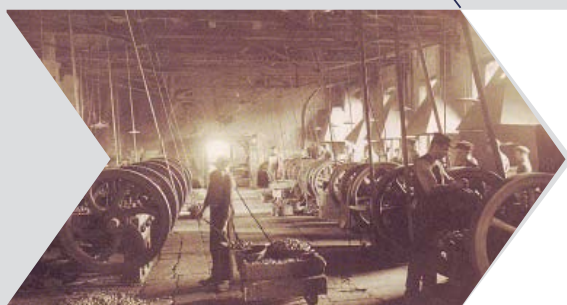
ett tilltalande utseende samt harmonisera med sin omgivning. Ytbehandlingen är också en styrande parameter för att uppnå optimal klämkraft. Detta är viktigt eftersom avvikande klämkraft bidrar till ökad risk för att förbandet kan lossna eller gå av.

I dagens skruvförband blandas ofta olika material som stål, aluminium eller någon komposit vilket ger nya möjligheter till att effektivisera både förband och monteringsmetoder. Dessa kombinationer ställer ännu högre krav på både tillverkare och leverantörer.

Kraven på att en skruv exakt lever upp till önskad funktion är extremt höga. Att konstruera och tillverka en skruv för högvolymproduktion till fordonsindustrin ställer höga krav på teknologi, kvalitet, logistik och kunnande – något som Bulten behärskar till fullo.

MER ÄN 140 ÅRS ERFARENHET AV FÄSTELEMENT

BULTEN GRUNDADES.

18
73

År 1873 grundades Bulten genom Bultfabriks AB i Hallstahammar. Varmsmidesmaskiner köptes i England och drevs av vattenkraft från ån bredvid fabriken. Redan från starten producerade Bulten högkvalitativa fästelement.

Under 1980- och 1990-talet växte Bulten, främst genom förvärv i Sverige, Tyskland, Polen och Kina. Under 1990-talet började Bulten inrikta sig mot fordonsindustrin.

HUR MYCKET KOSTAR EN SKRUV?

För att kunna definiera priset på en skruv behöver man titta på totalkostnaden. Inköpspriset för ett fästelement är bara en av flera faktorer. Utöver det är kringtjänster en betydande del av den totala kostnaden och att hitta rätt balans mellan kravbild, funktion, prestanda och pris är viktigt.

PÅ PLATSEN KOSTNAD

Bultens tekniska lösningar syftar till att optimera den totala kostnaden (så kallad På-Platsen-Kostnad, PPK) för kunden. PPK är den totala kostnaden från utveckling fram tills dess att ett fästelement är monterat och fyller sin funktion.

Kostnaden för det fysiska fästelementet uppgår i snitt till cirka 15 procent av den totala kostnaden. Genom att använda sig av Bultens innovativa lösningar och värdeskapande teknologier kan kunden uppnå kostnadsreduktioner av PPK med bibehållen, och i många fall förbättrad, prestanda. Kostnadsreduktion uppnås exempelvis genom standardisering, förenklad montering samt reduktion av indirekta kringkostnader som exempelvis utvecklings- och logistikkostnader.

KOSTNADSPROFIL FÖR ETT FÄSTELEMENT

15%

• Kostnad för fästelementet

85%

- Produktutveckling
- Upphandling
- Inspektion/kvalitet
- Lagerhållning
- Intern logistik
- Förmontering
- Montering

FULLSERVICELEVERANTÖR

Som fullserviceleverantör (Full Service Provider, FSP) kan Bulten erbjuda tjänster genom hela värdekedjan, från idé till leverans. Det Bulten inte tillverkar i egen produktion, köps in från ett nätverk av leverantörer för att på så sätt kunna erbjuda ett produktutbud som möjliggör kompletta fullserviceupplägg.

EN TYDLIG INKÖPSSTRATEGI

Då våra komponenter är fundamentet för att sammanfoga ett fordon måste de leva upp till fordonsindustrins kravspecifikationer. För att säkerställa inköp av direkt och indirekt material har Bulten en väl etablerad inköps- och leverantörsstrategi som garanterar att de leverantörer som används är kvalificerade och certifierade samt uppfyller Bultens krav.

Leverantörerna kategoriseras efter kvalitet, men också efter leveransprecision, volym och produktsortiment.

LOGISTIK

När vi definierat vad, hur och hur mycket är det dags att fokusera på när. Logistikerna är en viktig framgångsfaktor vid bedömning av helhetskvaliteten. Rätt artikel, rätt volym i rätt tid är avgörande i en process som bygger på "just in time"-filosofin. Med rätt verktyg för planering sorteras kundbehoven ut för att kunna leverera rätt artikel, i rätt volym, i rätt tid till rätt mottagare, jorden runt och året runt.

KVALITET I CENTRUM

Bulten har en ledande position inom kvalitet. Kvalitet och säkerhet står alltid i centrum och utvecklade och integrerade kvalitetssystem är basen för kvalitetsarbetet.

För att ett fästelement ska fungera i en applikation krävs att väl inarbetade kvalitetsprocesser finns. Därför involveras kvalitet och kvalitetsutfall från utvecklingsfasen samt säkerställer och överför alla parametrar i inköps- och produktionsprocesserna.

BULTEN BÖRjade FOKUSERA PÅ SITT FSP-KONCEPT OCH TECKNADE FLERA BETYDANDE KONTRAKT.

BULTEN HAR HAFT EN KRAFTIG TILLVÄXT OCH ÄR NU EN STOR AKTÖR PÅ DEN EUROPEISKA FORDONSMARKNADEN.

20
00'S

20
16

Under 2000-talet och 2010-talet började Bulten att fokusera på FSP-konceptet och ökade sin marknadsandel. Omfattande kontrakt tecknades med Autoliv, Ford, Volvo Cars, med flera. År 2013 tecknade Bulten två nya betydande FSP-kontrakt med årligt värde om cirka 500 MSEK och 2014 tilläggsvolym till ett årligt värde om cirka 150 MSEK.

Bulten har vuxit starkt med ett tydligt fokus på organisk tillväxt i Europa, Ryssland och Kina. Under de kommande åren ser Bulten goda möjligheter för fortsatt organisk tillväxt på den globala fordonsmarknaden. 2015 tecknade Bulten ett nytt FSP-kontrakt med ett årligt värde om cirka 180 MSEK samt ett kontrakt med ett årligt värde om cirka 17 MSEK. 2016 tecknades strategiskt viktiga kontrakt i både Kina och Ryssland.

SMARTA TEKNOLOGIER

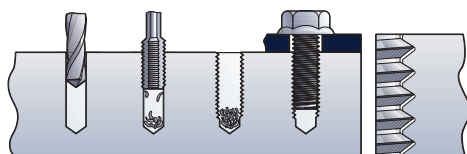
BULTENS INNOVATIVA OCH TEKNISKT AVANCERADE PRODUKTER SYFTAR TILL ATT SÄNKA PPK (PÅ-PLATSEN-KOSTNAD) FÖR ETT FÄSTELEMENT, BLAND ANNAT GENOM EFFEKTIVARE MONTERING.

TAPTITE 2000

TAPTITE 2000® är en gängformande skruv. Det innebär att den skapar en muttergänga i ett slätt hål samtidigt som den monteras.

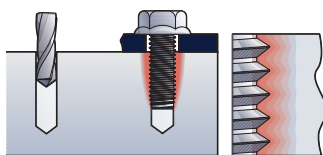
Hålen kan vara borrarade, gjutna, stansade, skurna i aluminium eller duktila stål. TAPTITE 2000® har ett lågt gängformningsmoment och ett högt brottmoment på grund av trilobulär geometri och Radius Profile™-gängor. Eftersom TAPTITE 2000® eliminerar bland annat gängning och tvättning av muttern ger tekniken stora besparingsmöjligheter.

TRADITIONELL SKRUVMONTERING

Borrning Gängning Tvättning Montering

MONTERING MED TAPTITE 2000®

Borrning Montering

FASTITE 2000

FASTITE 2000™ är en gängformande skruv som är konstruerad för att lösa vanliga problem i tunnplåtsapplikationer såsom gängbrott, snedställning och ojämn monteringsprestanda. Det är en liten skruv för starka förband.

STANDARDSKRUV MED ST GÄNGOR

Plåtskruv med ST-gängor tenderar att äntra snett vid montering av tunnplåtsförband vilket kan leda till brustna gängor eller lösa förband.

FASTITE 2000 GÄNGFORMANDE SKRUV

FASTITE 2000™ startar och slutar vinkelrätt mot monteringsplanet vilket garanterar ett säkert förband. Gängan med dubbla gängspiralerna centrerar skruven i hålet och håller den rak.

ONE TOUCH ASSEMBLY

Eftersom monterings-tider planeras i sekunder gör kostnadseffektiva och funktionella fästelement skillnad i massproduktion. Med ambitionen att erbjuda bättre ergonomi, minskad belastning och kortare monterings-tider utvecklar Bulten infästningssystem med förmonterade fästelement. Dessa ingår i "One Touch Assembly"-familjen.

"PLOCKA & MIXA" MONTERING

Tidskrävande med risk för fel.

"ONE TOUCH" MONTERING

Snabbt och korrekt.

MATHREAD

MATHread® minskar monterings-tiden i hög grad eftersom manuell äntring inte behövs. Framförallt eliminerar tekniken kostnader för skrotning, reparation och garanti i samband med korsgängning.

KONVENTIONELL METRISK SKRUV

Första gängan i en mutter är alltid ofullständig därför finns det risk för korsgängning. Denna risk hanteras oftast med en dyr och tidsödande manuell gängäntring.

SÅ FUNGERAR MATHREAD®

Mathreadgängans unika rundade profil hjälper skruven att "rulla" över den första gängan i mutter-kroppen. Den första gängan är alltid ofullständig.

B14

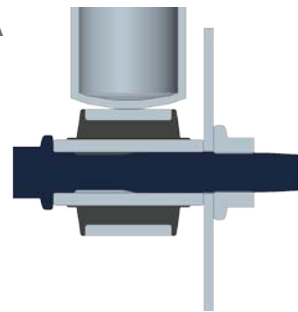
B14® är ett unikt, superrent kolstål som gör det möjligt att minska dimensionen på samtliga skruvar utan att förlora förspänning. Detta medger betydande vikt-reduceringar på upp till 40 procent för skruvarna.

Exempel: stötdämparinfästning.

Optimeringen av förbandet resulterar i en total vikt-reduktion på 25 procent, 250 gram per fordon, med oförändrad skruvförbandsprestanda.

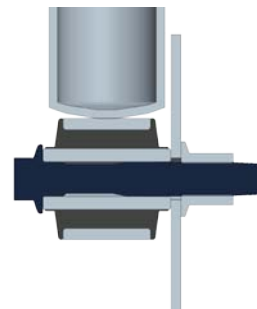
SAMMA PRESTANDA M14 = 465 G

Klämlängder, bussningar, diametrar och så vidare är direkt relaterade till skruvdiametern.

SAMMA PRESTANDA M12 B14 = 340 G

Konstruktionen kan göras mer kompakt på grund av proportionellt minskad klämlängd.

GEOGRAFISK NÄRVARO OCH MARKNAD

BULTENS MARKNADSANDEL UPPGÅR TILL 17 PROCENT AV DEN EUROPEISKA MARKNADEN FÖR FÄSTELEMENT TILL FORDONSINDUSTRIN OCH TILL 60 PROCENT FÖR FSP-AFFÄRER PÅ MOTSVARANDE MARKNAD. UNDER 2016 HAR BULTEN VUXIT I LINJE MED PRODUKTION PÅ DEN EUROPEISKA FORDONSMARKNADEN.

KUNDER

Bultens kunder återfinns huvudsakligen inom fordonsindustrin i Europa, Asien och USA. Kunderna är framförallt tillverkare av personbilar men även av tunga fordon samt andra leverantörer, så kallade Tier 1.

Bultens kundbas omfattar så gott som alla fordonstillverkare i Västeuropa. Några av de största är AB Volvo, Ford, Jaguar Land Rover, Scania och Volvo Cars. Cirka 87 procent av försäljningen går till produktion av personbilar och 13 procent till tunga fordon. Till tunga fordon levereras främst kritiska fästelement till motorer. Av den totala försäljningen går cirka 75 procent till chassi och cirka 25 procent till drivlinor.

En del av försäljningen exporteras vidare till andra marknader i övriga världen.

PRODUKTION OCH LOGISTIK

Tillverkningen av fästelement sker vid Bultens produktionsenheter i Sverige (Hallstahammar), Tyskland (Bergkamen), Polen (Bielsko-Biala), Ryssland (Nizhny Novgorod) och Kina (Peking). Under 2017 etableras även en produktionsenhet i USA (Hudson, Ohio).

Fästelementen tillverkas i huvudsak av stål genom så kallad kallslagningsteknik. Kallslagning är en effektiv produktionsmetod där upp till 300 fästelement formas varje minut beroende på dimension och maskin. Produktionsprocessen beskrivs närmare på nästa uppslag.

Lite mer än hälften av Bultens arbetskraft finns i lågkostnads-länder och bidrar starkt till Bultens konkurrenskraftiga kostnadsstruktur. Enheterna i lågkostnadsländerna Polen, Kina och Ryssland tillsammans med Bultens övriga enheter i Sverige, Tyskland och Storbritannien har dessutom en viktig geografisk närhet till kund. Genom en aktiv närvaro på dessa marknader kan Bulten fortsätta att konkurrera om nya kontrakt hos fordonstillverkare samt vidareutveckla redan befintliga.

En viktig målsättning är att skapa en optimerad säljprocess i vilken korta ledtider, effektivt flöde av komponenter till kund och optimering av lagernivåer spelar en avgörande roll.

Logistikflödet av Bultens produktutbud är komplext. Beroende på var kunden är lokaliserad flödas material via ett eller flera av Bultens logistikcenter.

Det sker även ett omfattande flöde av ej förädlade produkter och komponenter mellan de olika produktionsenheterna, underleverantörerna och logistikcentren. I många fall sker en vidareförädling genom att Bultens fästelement integreras med komponenter från externa leverantörer. De fästelement som Bulten inte producerar i egen regi, exempelvis muttrar, brickor, clips och plastdetaljer, köps in från leverantörer. Slutprodukten distribueras alltid till kunden från ett av dessa logistikcenter, som i många fall ligger i anslutning till kundens produktionsanläggningar.

INKÖP

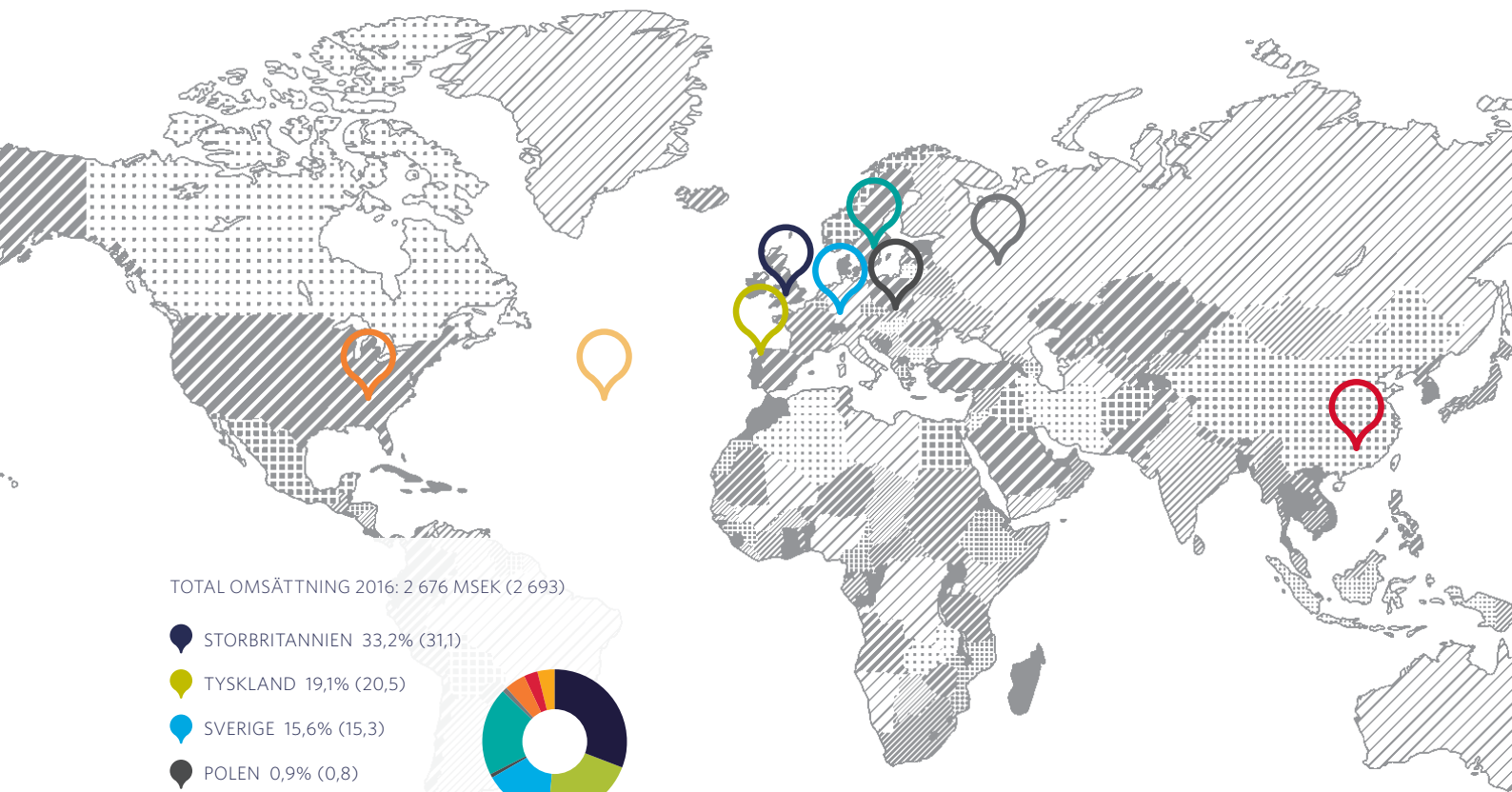
Inköp av komponenter som ingår i Bultens fullserviceåtagande till kund sker genom centralt och lokalt inköp. En väsentlig del av inköpsvolymen utgörs av råmaterial där tråd av stål står för den största delen. Bulten har dessutom en omfattande tradingverksamhet motsvarande cirka 40 procent av det totala försäljningsvärdet. Andelen trading kan variera vilket skapar flexibilitet vid bland annat volymförändringar.

I strävan mot ett hållbart samhälle är långsiktigt förtroende med bolagets intressenter avgörande för ett ansvarsfullt företagande. Koncernen eftersträvar transparens, god kommunikation och ett långsiktigt samarbete med alla leverantörer. Detta är en del av koncernens riktlinjer och är betydande för kvalitet på produkt och tjänst.

Koncernens inköpsbeslut baseras på objektiva faktorer såsom kvalitet, kostnadseffektivitet och leveransprecision. Därutöver fordras av leverantörerna att de uppfyller krav baserade på principerna i Bultens uppförandekod vad gäller bland annat arbetsmiljö, respekt för mänskliga rättigheter och miljö samt att de efterlever de tio principerna i FN:s Global Compact.

Bultens leverantörer ska också uppfylla ställda krav på kvalitet och miljö enligt vad som beskrivs i de internationella standarderna, ISO 9001/ISO -TS 16949 samt ISO 14001. Utöver dessa krav ska leverantörerna ha processer och rutiner som säkerställer störningsfria leveranser.

NETTOOMSÄTTNING TILL KUND PER REGION

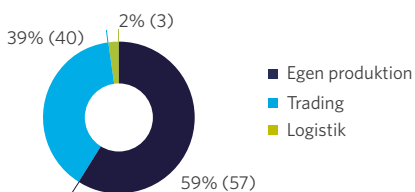
TOTAL OMSÄTTNING 2016: 2 676 MSEK (2 693)

- STORBRITANNIEN 33,2% (31,1)
- TYSKLAND 19,1% (20,5)
- SVERIGE 15,6% (15,3)
- POLEN 0,9% (0,8)
- RESTEN AV EUROPA 20,2% (19,7)
- RYSSLAND 1,2% (1,1)
- USA 3,2% (4,7)
- KINA 3,1% (3,1)
- RESTEN AV VÄRLDEN 3,5% (3,7)

Omsättningen avser var kundens leveransställe är lokaliserat. Den huvudsakliga delen av försäljningen går till produktion av fordon i Europa, av vilken en andel exporteras till andra marknader i exempelvis Nordamerika och BRIC.

EGEN PRODUKTION OCH TRADING AV TOTALT FÖRSÄLJNINGSVÄRDE

Bulten har ett slimmat och effektivt produktionsflöde samt väl-positionerad logistikverksamhet. Bolagets största och snabbast växande verksamhet finns i Polen där en kapacitetsutbyggnad pågår. Bolaget har också omfattande tradingverksamhet för att kunna tillgodose kunderna med helhetslösningar samt ha hög flexibilitet vid volymförändringar.

MARKNADSPPOSITION

Bulten är en av de ledande tillverkarna och leverantörerna av fästelement till internationell fordonsindustri, med särskilt stark ställning i norra Europa. Under de senaste åren har Bulten utvecklats till den största FSP-leverantören i Europa.

Baserat på statistik från European Industrial Fasteners Institute (EIFI) uppskattar Bultens företagsledning den totala marknaden för fästelement till fordonsindustrin i Europa till 16 miljarder kronor.

Ledningen bedömer att Bultens marknadsandel uppgår till 17 procent av den europeiska marknaden för fästelement till fordonsindustrin och till 60 procent för FSP-affärer på motsvarande marknad, vilket är oförändrat jämfört med 2015. Informationen baseras på data från EIFI avseende den europeiska fordonsindustrins inköp av fästelement under 2016.

KONKURRENTER

Det finns flera hundra tillverkare av fästelement i Europa men många av leverantörerna är små eller riktar sig mot andra industrier än fordonsindustrin. Därutöver fokuserar flera av de europeiska fästelementstillverkarna i första hand på bulk och standardprodukter, vilka inte tillhör Bultens huvudfokus.

Bultens två huvudsakliga konkurrenter är de leverantörer som erbjuder ett fullservicekoncept i Europa, Nedschroef och Kamax genom Facil.

2016 har varit ett år då fästelementsindustrin har fokuserat på att möta globaliseringen. Det har lett till att produktionsvolymerna har flyttats från befintlig produktionsstruktur till nyetableringar, vilket i vissa fall föranlett underabsorption i Europa. Bulten har klarat sig bättre än många av sina konkurrenter bland annat tack vare sitt starka FSP-erbjudande, en effektiv kostnadsstruktur och utvecklade logistiklösningar. Bolaget är därmed välpositionerat för att ta ytterligare marknadsandelar.

FORDONSINDUSTRIN, TRENDER OCH DRIVKRAFTER

Den globala fordonsindustrin präglas av stark konkurrens och fordonstillverkare lägger stor vikt vid att arbeta med effektiviseringsåtgärder och kostnadsrationaliseringar. Därutöver har fordonsindustrin under lång tid präglats av konsolidering i syfte att skapa större och mer kostnadseffektiva organisationer.

Att realisera stordriftsfördelar är en viktig del i arbetet med att sänka kostnaderna för produktutveckling, inköp och produktion och det blir allt vanligare att fordonsindustrin utvecklar globala plattformar. För fästelementsindustrin innebär de globala plattformarna möjlighet till variantreduktion och därigenom volym-synergier per variant, vilket är fördelaktigt för både Bulten och dess kunder.

Trenden på leverantörssidan i fordonsindustrin är att fordonstillverkarna reducerar antalet underleverantörer samtidigt som det finns en förväntan att underleverantörerna är mer delaktiga i utvecklingen av komponenter och system, från konceptstadiet till den slutliga monteringen, vilket Bulten erbjuder genom sitt FSP-koncept.

Konstruktioner och motorer utvecklas kontinuerligt och blir mer komplexa. Viktreduktion har fortsatt stort fokus och ökade krav i kombination med nya effektivare drivlinor. Sammantaget blir kraven på de ingående komponenterna allt högre. Dessa trender har medfört att kundrelationer och leveranskvalitet blivit allt viktigare och att Bulten som underleverantör tar ett mer integrerat helhetsansvar för produkten.

En tydlig trend inom fordonsindustrin är en ökad etablering av produktion på tillväxtmarknader. Enligt produktionsstatistik från LMC Automotive har exempelvis Kina passerat både Nordamerika och Europa i antalet producerade personbilar. Mellan 2016 och 2021 förväntas den kinesiska produktionen årligen växa med cirka 3,4 procent.

” En växande elektrifiering på fordonsmarknaden kommer att gynna Bulten.

Elbilstrenden ökar och vi ser att många av biltillverkarna planerar att lansera elbilar. Vad tror du krävs för att elbilen ska slå igenom ordentligt?

Att elbilarna kostar konsumenten lika mycket som motsvarande bil med förbränningsmotor. Dessutom bör räckvidden vara motsvarande. Åsikterna går isär om när detta kommer inträffa men Bloomberg New Energy Finance menar att det sker år 2022. Jag tror att många är beredda att betala betydligt mer för en elbil, helt enkelt för de spännande egenskaper elbilar har och den status de förmedlar.

Hur tror du att elbilsmarknaden kommer att utvecklas?

Alla stora fordonstillverkare utvecklar elbilar idag. Inom fem år kommer det finnas många alternativ för konsumenterna. Flera

av dessa kommer vara prisvärda alternativ till de bilar vi är vana vid idag. Marknadsandelarna kommer öka snabbt men från en mycket låg nivå.

Hur kommer den växande elbilsmarknaden påverka Bulten?

Bilar med elmotorer kan vara hybrider eller renodlade elbilar. Båda behöver batterier. Det har visat sig att batteripaket och dess infästning i bilarna bidrar till en stark ökning i antal fästelement. Som exempel har en genomsnittlig bil med förbränningsmotor 1500-2000 fästelement. Det finns elbilar idag med upp till 7000 fästelement. Även om det antalet kommer att minska när elbilsmarknaden mognar kommer elbilar troligen fortsätta vara fästelementsintensiva. Potentialen hos hybrider är stor eftersom det finns behov av fästelement i

På lång sikt bedöms majoriteten av alla underleverantörer ha krav på sig från fordonstillverkarna att vara etablerade lokalt på den marknad de verkar.

På den europeiska fordonsmarknaden går trenden mot en fortsatt flytt av produktion från Västeuropa till Östeuropa. Bulten finns redan representerat i Östeuropa genom produktionsanläggningar i Polen och Ryssland.

I Kina har Bulten en helägd fabrik sedan många år tillbaka.

Då en betydande del av den europeiska tillverkningen av fordon går på export gynnas även de europeiska tillverkarna av en global tillväxt.

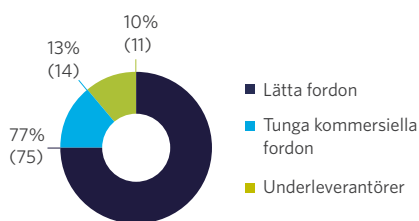
På längre sikt står fordonsindustrin inför betydande förändringar och tydliga trender som driver och påskyndar förändringen är elektrifiering av drivlinor, självstyrande (autonoma) fordon, digital-

iseringsprocessen inom produktionsapparaten, försäljning och distribution, ägandeform (äga själv eller andel i bilpool) samt MaaS (Mobility as a Service, mobilitet som en tjänst).

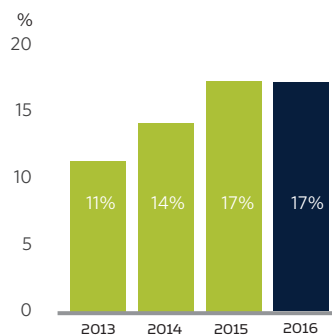
Av dessa trender är elektrifieringstrenden idag den mest tydliga där både myndighetskrav och konsumenternas efterfrågan driver utvecklingen framåt. Världens bilproducenter styr investeringsfokus mot nya teknologier som ersättning till dagens förbränningsmotorer och vi ser redan idag att fästelementsintensiva hybridmotorer blir allt vanligare.

Genombrottet för elektrifieringsteknologin förväntas komma först då kostnaden för batteriteknologi reducerats. Bulten är delaktig i elektrifieringsprojekt med flera olika fordonstillverkare och är med och driver utvecklingen avseende fästelementens form och material för att skapa optimala förbandsförhållanden för den nya teknologin.

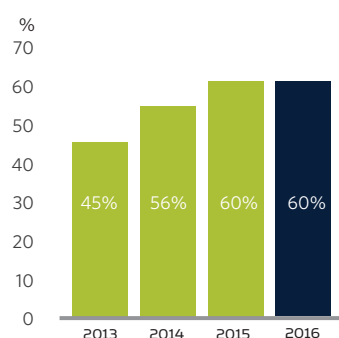
FÖRSÄLJNING PER KUNDSEGMENT
TOTAL OMSÄTTNING 2016:
2 676 MSEK (2 693)

ANDEL AV DEN TOTALA MARKNADEN
FÖR FÄSTELEMENT TILL FORDONS-
INDUSTRIN I EU 2016

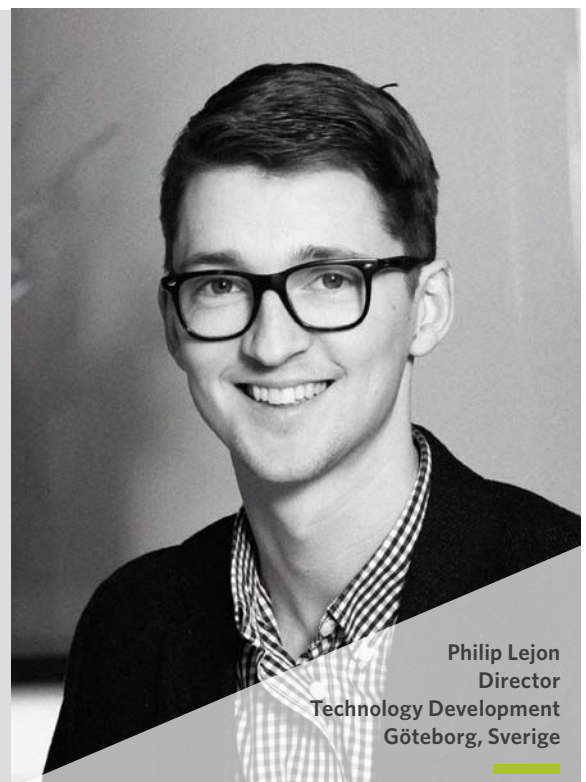
ANDEL AV DEN TOTALA MARKNADEN
FÖR FORDONSRELATERADE FSP-
AFFÄRER I EU 2016

både förbränningsmotorn samt till elmotorn och de som är kopplade till batterierna. En växande elektrifiering på fordonsmarknaden kommer att gynna Bulten.

Hur bidrar Bulten till elbilsutvecklingen?

Elbilar har idag i de flesta fall betydligt kortare räckvidd än bilar med förbränningsmotor. För att öka räckvidden utvecklas nya kraftfulla batterier men det räcker inte. Bilarnas vikt måste hållas nere eller sänkas. Här bidrar Bulten med ultrahöghållfasta material som B14. Vi bidrar även med utveckling, provning och utvärdering av skruvförband med egenskaper unika för applikationer kopplade till elektriska drivlinor. Dessa ska ofta vara luft- och vattentäta och kunna återmonteras ovanligt många gånger, upp till 100 återmonteringar i vissa fall.

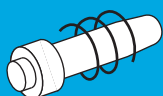
Philip Lejon
Director
Technology Development
Göteborg, Sverige

PRODUKTIONSPROCESSEN

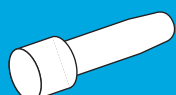
BULTENS PRODUKTIONSPROCESS KÄNNETECKNAS AV FOKUS PÅ LEVERANSPRECISION, HÖG KVALITET, KOSTNADEFFEKTIVITET OCH MEDARBETARNAS SÄKERHET UNDER ALLA STEG I PROCESSEN.

5. GÄNGNING

När fästelementet har formats skapas gängor genom att skruven roteras i ett gängsnitt.

Steg 3

Steg 2

Steg 1

3. MATERIAL

Fästelementen är främst tillverkade av stål med så kallad kallsmides-teknik. Materialet levereras som tråd på spolar, som vanligen väger cirka två ton styck, och transporteras från lagret till produktionsområdet. Tråden rullas i förväg, behandlas med fosfat och reduceras på en dragbänk ned till den önskade dimensionen före den matas in i kallslagningsmaskinen.

4. KALLSLAGNING

Efter installation och kontroll börjar produktionen. Allteftersom tråden matas in i kallslagningsmaskinen skärs den i rätt längd och kallslås därefter i olika steg. Kallslagning är en effektiv produktionsmetod där upp till 300 fästelement slås varje minut, beroende på dimension och maskin.

2. VERKTYG

Alla fästelement har sitt eget verktyg som framställs före produktionen startar.

1. KONSTRUKTION

Ritningar skapas.

6. VÄRMEBEHANDLING

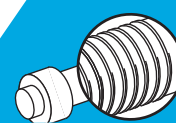
Under värmebehandlingen härdas skruven till rätt mekaniska egenskaper. Processen börjar med tvättning och avfosfatering och sedan värms fästelementen upp till cirka 900 °C. Därefter kyls fästelementen ned i olja till 60 °C för att därefter återigen värmas upp till 350–450 °C. Avslutningsvis kyls de ned igen, vilket avslutar härdningsprocessen.

8. YTBEHANDLING

Fästelementen bearbetas ytterligare genom ytbehandling och andra steg för att vidareutveckla produkten. Det sker genom att fästelementen transporteras genom ett antal olika bad beroende på kraven som ställs.

7. KVALITETSSÄKRING

Utöver att gå igenom kontinuerliga kvalitetskontroller i varje steg i produktionen kontrolleras fästelementen i laboratorierna och alla värden dokumenteras i databaser.

Steg 4

9. INSPEKTION

Fästelementen inspekteras för att kontrollera till exempel längd, diameter, att inga sprickor finns samt antalet skruvar per låda.

11. FRAKT

Fästelementen är redo att skickas till kunden. Logistiken är det sista steget i produktionscykeln och den avslutande faktorn i bedömningen av den övergripande kvaliteten.

10. PACKNING

Efter inspektionen förpackas fästelementen enligt kundens krav och skickas till lagret.

KVALITETSLEDARE

ETT EFFEKTIVT KVALITETSPROGRAM ÄR EN NÖDVÄNDIG FÖRUTSÄTTNING FÖR ETT LÅNGSIKTIGT OCH HÅLLBART FÖRETAGANDE. KVALITET ÄR NYCKELN TILL BULTENS FINANSIELLA RESULTAT OCH STARKA TILLVÄXT SAMT EN AVGÖRANDE FAKTOR FÖR ATT VINNA NYA ORDER.

Fordonskonstruktioner och fordonsmotorer utvecklas kontinuerligt och blir allt mer komplexa, vilket resulterar i att det ställs allt högre krav på komponenterna.

En personbil består av cirka 30 000 komponenter varav 1500–2 000 är fästelement. Fästelementen motsvarar cirka 60 procent av alla artikelnummer i fordonet. Bristfälliga eller felaktiga komponenter kan leda till kostsamma återkallelser av delar eller samtliga sålda exemplar av den drabbade fordonsmodellen. För globala fordons-tillverkare som har större delen av världen som sin marknad kan en återkallelse få mycket stora konsekvenser och medföra betydande ekonomiska och prestigerelaterade förluster. Bultens förmåga att leverera med hög och jämn kvalitet är därmed av största vikt för att få fortsatt förtroende hos kunderna.

FÖRVÄNTNINGAR, KRAV OCH CERTIFIKAT

Ett effektivt kvalitetsprogram är en nödvändig förutsättning för ett långsiktigt och hållbart företagande. Bulten arbetar systematiskt med att öka kvaliteten i alla led av värdekedjan och arbetet präglas i stor utsträckning av att säkerställa att fel och brister inte uppstår och det positiva utfallet har kunnat följas under längre tid. Genom att ge kvalitet högsta prioritet infrias inte bara koncernens egna förväntningar utan även kundernas och ägarnas.

Bultens kvalitetsimage, kvalitetsutfall och certifikat har varit viktiga parametrar vid erhållande av nya order och projekt, vilket visar att förväntningar och krav från koncernens kunder vad gäller kvalitetsarbete och kvalitetsutfall har uppfyllts.

Bultens samtliga verksamheter är certifierade enligt ISO-TS 16949/ISO 9001 och uppfyller även kundspecifika krav. Vidare

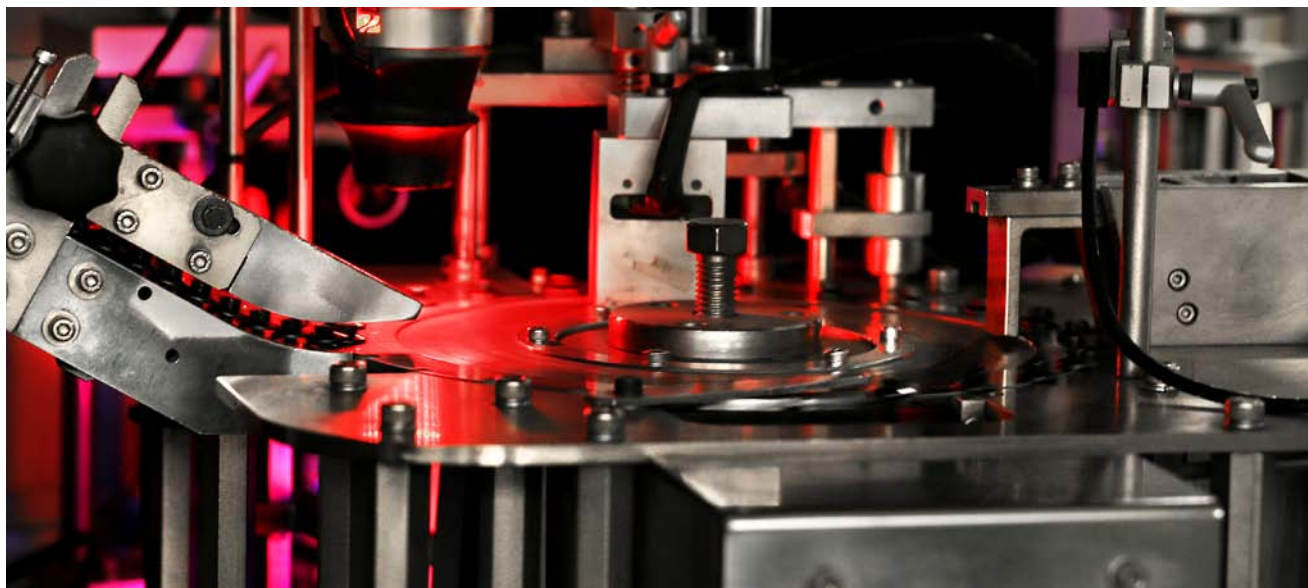
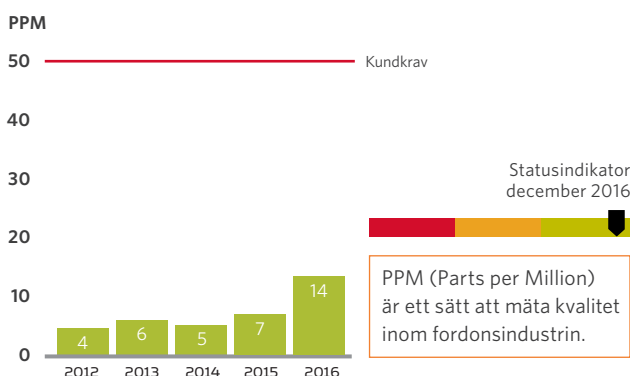
arbetar Bulten med att externa leverantörer av direkt material inte bara skall uppfylla baskraven, som kvalitets- och miljöledningssystem, utan även våra kunders specifika krav.

KVALITETSMÅL OCH FRAMGÅNGSRECEPT

Utmanande mål och strukturerat arbetssätt är en del av Bultens framgångsrecept. Internt mäter och följer Bulten kontinuerligt upp nyckeltal på processer inom bland annat produktion, marknad och inköp. Koncernen utvärderar dessutom kontinuerligt sina externa leverantörer och deras kvalitetsutfall.

Valet av standardiserade arbetsmetoder säkerställer fortsatta förbättringar, kontinuitet och en position i den absoluta kvalitetstoppen inom fästelementsindustrin.

PPM (LEVERANS TILL EXTERN KUND)

FULL SERVICE PROVIDER (FSP)

BULTEN ÄR EN AV FÅ AKTÖRER I EUROPA SOM ERBJUDER ETT HELHETSANSVAR GENOM HELA VÄRDEKEDJAN FÖR FÄSTELEMENT, FRÅN UTVECKLING AV PRODUKTEN TILL SLUTLEVERANS VID KUNDENS PRODUKTIONSLINJE OCH HAR STOR ERFARENHET AV ATT HANTERA KOMPLEXA FULLSERVICEKONTRAKT TILL FORDONSINDUSTRIN.

Fästelement är en högvolymskomponent både avseende antalet varianter och i antal levererade enheter, vilket ger en mycket komplex hantering i både inköp och logistik. Det innebär att kunden har mycket att vinna på att engagera Bulten med ett helhetsansvar. Som FSP-leverantör till internationell fordonsindustri erbjuder Bulten tjänster inom allt som rör konstruktion, utveckling, verifikation, kvalitetssäkring, dokumentation, produktion och logistik. Det innebär att Bulten genom sitt FSP-koncept kan ta ansvar för alla fästelement till en hel plattform, bilmodell eller fabrik genom hela värdekedjan.

Projekten drivs genom ett tätt samarbete mellan Bultens och kundens ingenjörer där tekniska specifikationer och ritningsunderlag optimeras utifrån varje förbands unika förutsättningar. Processen styrs från start i enlighet med APQP-modellen (Advanced Product Quality Planning), det vill säga att hänsyn tas till kvalitetssäkring av samtliga komponenter för att säkerställa att prototyper överensstämmer med seriematerial redan från projektstart.

Rollen som FSP-leverantör kräver en mycket god organisations- och samordningsförmåga. Hanteringen av en bred leverantörsbas för att täcka det totala fästelementsbehovet är många gånger

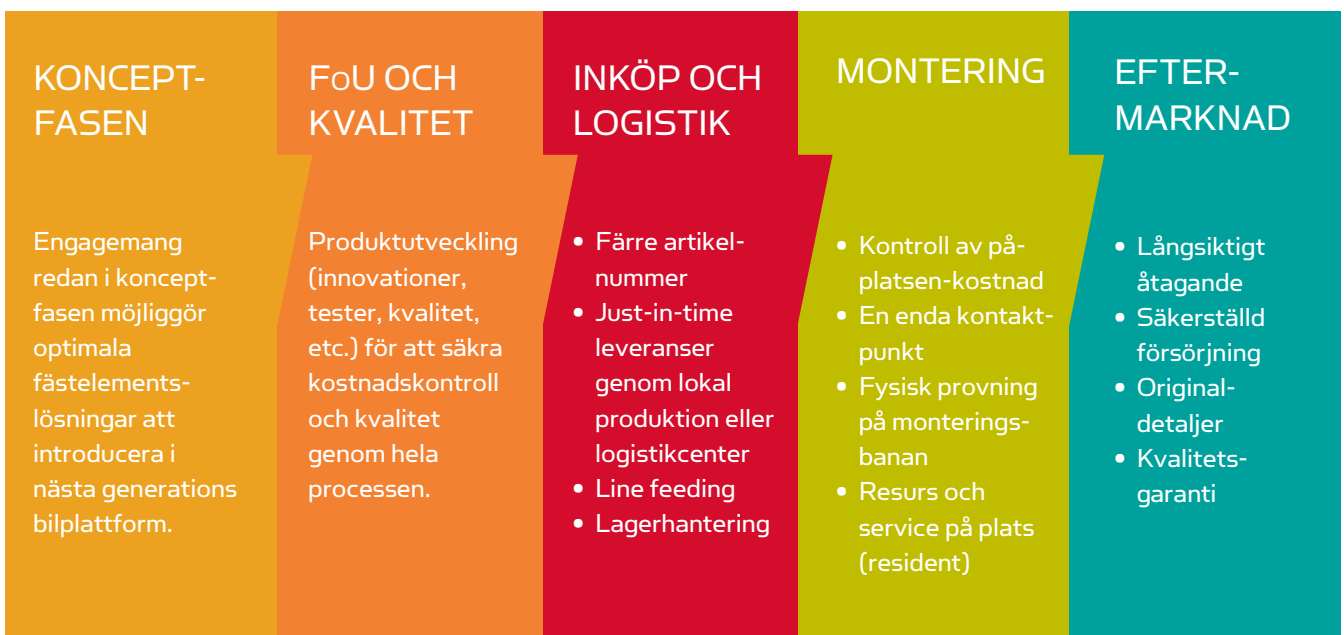
mycket komplex eftersom det är ett stort antal olika variabler som driver både administration och kostnader.

Bultens arbete som global FSP-leverantör skapar möjligheter för fordonsproducenter att frigöra resurser och kapital. Att som fordonsproducent integrera med en leverantör som har stor branschkunskap underlättar den interna styrningen av projekt kopplade till fästelement.

Bulten tillverkar en stor del av komponenterna i egen regi och vikten av att ha förståelse och kontroll över tillverkningsprocessen är stor. Den egna produktionskompetensen i kombination med god kännedom om den globala leverantörsbasen möjliggör val av rätt leverantörer till de produkter Bulten väljer att själv inte tillverka. I många FSP-projekt handlar det inte bara om att lagerhålla och leverera ett sortiment av fästelement utan också om att koordinera komponenter mellan olika leverantörer, leveransorter, processteg, lagerhubbar och kundmottagare.

Utmaningen i den här typen av stora globala projekt är att säkerställa att leveranserna uppfyller kundernas högt ställda krav på kostnadseffektivitet, kvalitet, leveransprecision, volym och produkt-sortiment.

HELHETSANSVAR GENOM HELA VÄRDEKEDJAN FÖR FÄSTELEMENT

MEDARBETARE MED STOR DRIVKRAFT

EN STARKT BIDRAGANDE FAKTOR TILL BULTENS FRAMGÅNGAR ÄR DESS MEDARBETARE. BULTEN STRÄVAR EFTER ATT HA EN GOD RELATION OCH ÖPPEN DIALOG MED SINA MEDARBETARE OCH LÄGGER STOR VIKT VID ATT BEVARA DEN KUNSKAP OCH KULTUR SOM HAR BYGGTS UPP UNDER MÅNGA ÅR. BULTENS FÖRETAGSKULTUR ÄR EN UNIK TILLGÅNG SOM VÄRDESÄTTTS HÖGT AV BOLAGET OCH ÄR MYCKET UPPSKATTAD AV BÅDE MEDARBETARE OCH KUNDER.

En bra grund för delaktiga och engagerade medarbetare är väl genomförda och utvecklingsinriktade dialoger med medarbetarna. Genom samtalen kan chefer fånga upp medarbetarnas behov av kompetensutveckling, hur arbetsmiljön upplevs tillsammans med övriga viktiga och relevanta frågor.

För att Bulten ska nå sina mål är tillgång till rätt kompetens inom prioriterade områden samt samarbete en förutsättning. Utöver traditionell extern utbildning genomför bolaget internutbildningar bland annat enligt en framgångsrik modell vilken låter medarbetare

tillbringa tid i olika delar av företaget ihop med kolleger som kan säkra att rätt färdigheter och kompetens utvecklas i relation till förväntningarna på arbetsuppgifterna.

Bultens systematiska arbetsmiljöarbete innebär bland annat att följa upp sjukfrånvaro och olycksfall. För att främja en god arbetsmiljö och en hållbar verksamhet kommer man också fortsätta fokusera på lokala friskvårdsinitiativ.

För att Bulten ska fortsätta ses som en hållbar och attraktiv arbetsgivare sker en kontinuerlig utveckling av bolagets personal-

” Bulten har en mycket stark företagskultur och vi är stolta över att ha varit verksamma i så många år.

Bultens övergripande mål med hållbarhetsarbetet är att det skall vara en naturlig del av det löpande arbetet i hela verksamheten.

Hur ska Bulten uppnå det?

Genom en regelbunden dialog om hur och varför vi agerar ansvarsfullt gentemot olika intressenter. Att vi kommunicerar vilka mål vi har och hur vi ligger till inom dessa samt vilka aktiviteter som skall ta oss dit. Det är, och kommer fortsatt vara, en kombination av flera olika saker som bidrar till att hållbarhetsfrågorna medvetandegörs inom hela organisationen.

Vilka möjligheter ser du?

Bulten har en mycket stark företagskultur och vi är stolta över att ha varit verksamma under så många år – det om något vittnar om att vi är ett hållbart företag.

Möjligheterna framåt är att implementera företagets strategi och därmed säkra en hållbar anställning för våra medarbetare. Vi ska fortsätta bedriva verksamheten på ett etiskt sätt, hantera risker, säkra kvalitet och leveransprecision, kontinuerligt utveckla en jämlik, kapabel och flexibel organisation, minska miljöpåverkan

genom hela varuflödet och stödja samhället där vi verkar för att fortsätta vara en bra lokal partner och därigenom bygga en långsiktig position på varje marknad.

Bultens företagskultur är en starkt bidragande faktor till bolagets framgångar. Hur ska du arbeta för att bevara och förstärka denna?

En förutsättning för att bevara och förstärka företagskulturen är att alltid ha fokus på våra kärnvärden och verka för att de genomsyrar allt vi gör. Allt från företagsövergripande kommunikation till att samtal förs kring dem i utvecklingssamtal och att vi beaktar dem i utbildningssammanhang och i rekryteringsprocessen etc.

Chefer och medarbetare skall känna att de kan föra en bra och regelbunden utvecklingsdialog baserade på medarbetarens uppdrag, förutsättningar och ambition. Målet är att alla medarbetare känner att de har tydliga roller och förstår hur de kan bidra på bästa sätt.

Som stöd för chefer och medarbetare kommer vi att bygga vidare på gemensamma HR-policies och processer som utgår

KINA

I enheten i Kina genomfördes 2016 bland annat en team-buildingaktivitet för alla anställda i verksamheten. Övriga aktiviteter har varit tekniska dagar som är öppna kurser för all personal samt ett 20-årsjubileum.

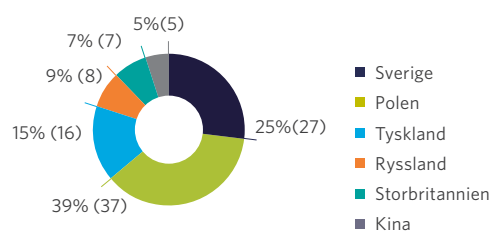
TYSKLAND

I enheten i Tyskland startade under 2016 ett hälsoinitiativ i vilket man arbetade fram ett koncept för att medarbetarna ska ta bättre hand om sin hälsa. Arbetet i projektet fortsätter och ett flertal olika hälsoinsatser är inplanerade eller pågående.

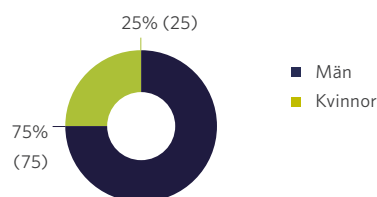
NYCKELTAL	2016	2015
Nettoomsättning per anställd, KSEK	2 117,1	2 246,5
Rörelseresultat per anställd, KSEK	158,3	137,6
Antal anställda (FTE) per balansdag	1 264	1 199

arbete. Under 2016 etablerades en global personalfunktion med syfte att utveckla och harmonisera personalarbetet tillsammans med de lokala organisationerna. Bultens kärnvärden Professional, Innovative, Dedicated och Empowered är grunden i bolagets gemensamma värderingar och beteenden. Värdeorden har sina rötter i företagets historia och hjälper till att vägleda alla medarbetare i det dagliga arbetet. Ett kontinuerligt arbete sker för att dessa skall genomsyra alla delar av verksamheten.

GEOGRAFISK FÖRDELNING MEDARBETARE

FÖRDELNING MÄN/KVINNOR

från våra kärnvärden och vi vill involvera samtliga medarbetare i den kontinuerliga utvecklingen av företagets kultur genom att genomföra en företagsövergripande medarbetarundersökning. Genom ett sådant arbetssätt får vi som företag information direkt från medarbetarna hur de upplever oss, både som företag och som arbetsgivare, samt hur de trivs och vilka förbättringsområden som kan finnas. Ambitionen är att medarbetarna upplever och ser att vi också framöver, allt eftersom Bulten som koncern utvecklas vidare, kommer att ha ett hållbart HR-arbete rakt igenom.

Slutligen, vilket var ditt första intryck av Bulten när du kom hit som ny under året?

Bulten är ett företag som har byggt upp och behållit en mycket god företagskultur både i med- och motgång och har en hög lojalitet. Jag har haft förmånen att besöka alla våra bolag och samtalat med många kollegor och alla har tagit upp vikten av Bultens företagskultur. Det råder högt i tak, det är inte hierarkiskt, man får hjälp när man behöver och möjlighet till kontinuerlig utveckling. Detta ska vi värna om och fortsätta bygga vidare på.

Marlene Dybeck
Personal- och hållbarhetsdirektör
Göteborg, Sverige

KÄRNVÄRDEN

Bultens kärnvärden har sina rötter i företagets historia och utgör grunden för vår företagskultur. De definierar vårt sätt att arbeta och uppträda samt inspirerar och stöttar oss i vår strävan att fortsätta bygga ett framgångsrikt och hållbart företag.

PROFESSIONAL

Vi tar fullt ansvar genom hela värdekedjan, levererar kvalitet i varje steg och ser hållbarhet som en naturlig del av alla aktiviteter i vår verksamhet. I våra kundrelationer är vi lyhörda, vänskapliga och ansvarstagande.

INNOVATIVE

Vi ligger alltid steget före i vår bransch. Med beprövad såväl som ny teknologi och kreativa idéer arbetar vi för att skapa bättre applikationer, högre kvalitet och ökad kostnadseffektivitet.

DEDICATED

Vi brinner för fästelementsbranschen och arbetar hårt för att uppfylla våra kunders förväntningar. Vi är stolta över att ta med oss Bultens långa tradition in i en utmanande och spännande framtid.

EMPOWERED

På Bulten möter du kunniga och motiverade medarbetare som har viljan och förmågan att fatta beslut och att driva utvecklingen framåt. Vi håller vad vi lovar och erbjuder bästa möjliga lösning för dina behov avseende fästelement.

BULTEN ÄR STOLT SPONSOR AV RIDE OF HOPE

Ride of Hope är ett av Barncancerfondens många idrottsevenemang där man som deltagare samlar in pengar till cancerforskningen. Genom sponsorskapet medverkar Bulten till att barn med cancer och deras familjer får den vård och det stöd de behöver samt att cancerforskningen får ytterligare medel i sitt viktiga arbete att bekämpa cancer.

Förutom Ride of Hope är Bulten med och stödjer olika lokala initiativ som idrottsorganisationer, organisationer som arbetar för ett drogfritt samhälle och barnens rätt samt miljöfrämjande aktiviteter.

UPPFÖRANDEKOD

Bultens uppförandekod har antagits i syfte att uttrycka de grundläggande principer som ligger till grund för Bultens förhållande till medarbetare, aktieägare och övriga intressenter. Alla medarbetare ska känna till och följa uppförandekoden. Koden utgör tillsammans med våra olika koncernpolicies grunden för hur vi arbetar i koncernen.

Bulten uppmanar även sina leverantörer, konsulter och övriga samarbetspartners att tillämpa principerna.

Samtliga medarbetare och styrelsemedlemmar inom Bulten har ett individuellt ansvar att rapportera intressekonflikter, brott eller överträdelser av denna uppförandekod.

Rapportering sker till närmsta chef eller dess överordnad eller i enlighet med Bultens interna informations- och rapporteringskanaler. Bulten accepterar inte någon diskriminering eller vedergällning mot anställda som i god tro har rapporterat misstänkta överträdelser.

LÅNGSIKTIGT OCH HÅLLBART FÖRETAGANDE

BULTEN ÄR EN AV DE STÖRSTA LEVERANTÖRERNA AV FÄSTELEMENTS-LÖSNINGAR TILL INTERNATIONELL FORDONSINDUSTRI OCH HAR ETT ANSVAR FÖR ATT DRIVA VERKSAMHETEN PÅ ETT LÅNGSIKTIGT OCH HÅLLBART SÄTT. BOLAGET SKA VARA EN EFFEKTIV, PÅLITLIG OCH STABIL PARTNER TILL KUNDER OCH LEVERANTÖRER, BIDRA MED VÄRDE TILL ÄGARNA SAMT VARA EN TRYGG ARBETSGIVARE FÖR SINA MEDARBETARE.

Bulten har strukturerat hållbarhetsarbetet i tre områden; bolagsstyrning, socialt ansvarstagande och miljö. Vägledande för hållbarhetsarbetet är bolagets vision, dess kärnvärden; Professional, Innovative, Dedicated och Empowered samt den koncernövergripande uppförandekoden och anti-korruptionspolicyen.

Bulten genomför årligen en övergripande riskanalys där hållbarhetsrisker och miljöaspekter analyseras och kartläggs. Stor vikt läggs vid att hänsyn till miljön tas i hela värdekedjan och bolaget har därför kartlagt både produkter och processer gällande bland annat konfliktmineraler och REACH. Bulten arbetar även för att påverka det externa varuflödet i en positiv riktning.

Bulten arbetar kontinuerligt med ständiga förbättringar och har under 2016 arbetat fram en plan för att utveckla och harmonisera hållbarhetsarbetet ytterligare samt för att fördjupa dialogen med intressenter.

BOLAGSSTYRNING

Ansvar och genomförande

Bultens styrelse har det övergripande ansvaret för bolagets hållbarhetsarbete och VD ansvarar för det operativt. Det drivs och koordineras av personal- och hållbarhetsdirektören och genomförs av ansvariga för olika delar i verksamheten. Alla medarbetare inom Bulten har ett ansvar att aktivt bidra till hållbarhetsarbetet inom sina ansvarsområden. Respektive chef är ansvarig för att uppföljning och efterlevnad av interna riktlinjer och uppförandekoden sker.

Bultens uppförandekod har antagits i syfte att formulera de grundläggande principer som ligger till grund för bolagets förhållande till medarbetare, aktieägare och övriga intressenter. Koden, tillsammans med olika koncernpolicies, utgör grunden för hur vi arbetar i koncernen och har en central roll i bolagets hållbarhetsarbete.

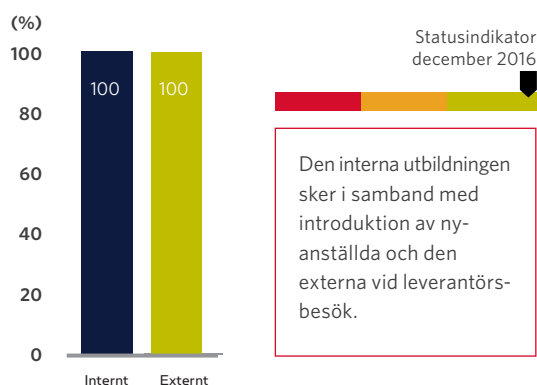
Uppföljning och rapportering

Bultens integrerade ledningssystem för kvalitet, miljö och arbetsmiljö beskriver bolagets sätt att arbeta, från policyer och riktlinjer till rutiner och arbetsinstruktioner. Ledningsprocessen ger systematik för strategi, mål och löpande måluppföljning och rapportering av hållbarhetsrelaterad information sker genom bolagets olika ledningssystem. Bultens bolag är certifierade enligt ISO/TS 16949, ISO 9001, ISO 14001 och uppfyller kraven för OHSAS 18001 samt, för produktionsbolagen, också ISO50001.

Utöver detta genomförs lokala medarbetarenkäter som ligger till grund för företagets kontinuerliga arbete inom arbetsmiljö och medarbetarengagemang.

Från och med 2017 kommer Bulten redovisa hållbarhetsarbetet i enlighet med riktlinjerna i GRI Standards, kärnnivån, inklusive lämna en redogörelse till FN:s Global Compact.

BULTENS UPPFÖRANDEKOD

BULTENS PRINCIPER FÖR HÅLLBAR VERKSAMHET

Bulten driver verksamheten med hänsyn tagen till bolagsstyrning, miljö och socialt ansvarstagande.

SOCIALT

att driva verksamheten på ett sätt som möjliggör att vi tar hänsyn till människors hälsa, välbefinnande och rättigheter.

MILJÖ

att driva verksamheten med så lite påverkan på miljön som är praktiskt möjligt och ekonomiskt försvarbart.

HÅLLBAR VERKSAMHET

BOLAGSSTYRNING

att driva verksamheten ansvarsfullt och effektivt med hög affärsetik, god riskkontroll och sund företagskultur.

Minimering av hållbarhetsrisker i varuflödet

Bulten tar ansvar för det som bolaget kan påverka med avseende på miljö och arbetsmiljö genom hela värdekedjan. Att vara leverantör till Bulten innebär att man bekräftar att man uppfyller och efterlever bolagets uppförandekod och anti-korruptionspolicy eller motsvarande samt att man också är certifierad enligt ISO9001 (alt ISO/TS16949) och ISO 14001. Utöver detta skall krav uppfyllas som till exempel policyn gällande konfliktmineraler där så är tillämpligt.

Bulten har ett etablerat arbetssätt för att följa upp och revidera sina huvudleverantörer, vilka tillsammans står för mellan 90-95 procent av den totala inköpsvolymen. Alla Bultens potentiella och nya leverantörer måste genomgå en utvärdering baserad på parametrar som uppförandekod, miljö och arbetsmiljö. Om beslut fattas att gå vidare med en leverantör efter utvärderingen genomförs en revision på plats. Denna revision omfattar bland annat ledningssystem, finansiell status, inköps- och varuflödesprocess samt leverantörens uppföljningssystem. Hos de redan etablerade leverantörerna genomförs regelbundna utvärderingar och Bulten har dedikerade medarbetare som arbetar med kvalitetssäkring och utveckling av dem.

” Med ett system med olika värmeväxlare och en buffertank minskade vi förbrukningen av naturgas till nästan noll.

Bultens enhet i Bergkamen i Tyskland vann ett miljöpris 2016 för energibesparingar - Klimaschutzflagge. Vilken typ av pris är det?

Priset ges till företag som är mycket ambitiösa i sitt arbete för en hållbar förbättring när det gäller klimatkontroll och miljöskydd. Priset delades ut vid en officiell ceremoni tillsammans med lokala myndigheter, intressenter och lokalpress.

Hur viktiga är den här typen av priser?

Mycket viktiga, eftersom allmänheten blir medvetna om vårt ansvar och vår egen förståelse av ett hållbart klimatskydd ökar. Det är också ett sätt att ge erkännande till alla medarbetare som arbetar för ett miljövänligt företag.

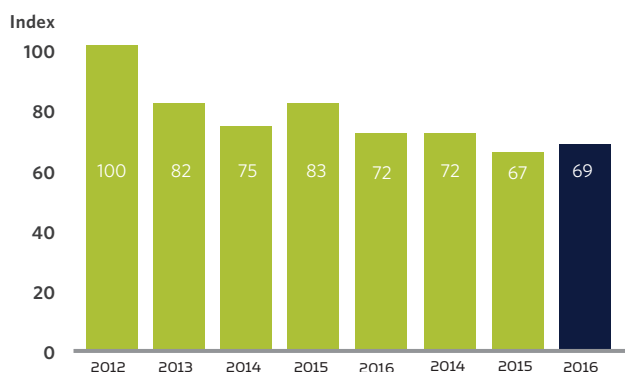
Kan du berätta om projektet som ledde till att ni fick priset?

Vanliga gasbrännare används ofta i industrin för att värma upp vatten för de olika zonerna i en avfosteringslinje. För att minska förbrukningen ville vi göra oss av med de här gasbrännarna och istället använda processvärmen från vår högttemperatursugn. Med ett system med olika värmeväxlare och en buffertank minskade vi förbrukningen av naturgas till nästan noll. Uttryckt i siffror sparade vi cirka 1,1 miljoner kW/h i naturgasförbrukning och minskade koldioxidutsläppen med omkring 270 ton per år. Från augusti 2015 och framåt har vi också minskat elförbrukningen med 45 procent.

Hur implementerades projektet?

Vi fick snabbt lära oss att dagens producenter av den här typen av utrustning är bra på konstruktionsarbete, men kunskapen om en

ENERGIKONSUMTION I FÖRHÅLLANDE TILL PRODUCERADE TON

Statusindikator
december 2016

Energiförbrukning i alla Bultens fabriker. Mätning sker i alla huvudprocesser och cirka 95% av energiförbrukningen övervakas.

MILJÖANSVAR

Miljö

Bultens miljöpolicy är implementerad sedan många år tillbaka och bolagets huvudsakliga miljöbelastning utgörs av energianvändning och utsläpp till luft och vatten. Miljöarbetet ska vara förebyggande och involvera samtliga medarbetare samt sträva efter att ständigt förbättra produkter, processer och anläggningar för att minimera inverkan på miljön. Miljöpåverkan hanteras genom mål och förbättringsåtgärder och miljörelaterade risker analyseras och hanteras inom ramen för bolagets övergripande riskhanteringsrutin.

Miljöarbetet leds av koncernens miljöchef som driver, utvecklar och förbättrar miljöarbetet. Enheterna inom koncernen har integrerat miljöledning, kvalitetsledning samt delvis även hälso- och säkerhetsfrågor i ledningssystemet. Bultens fabriker arbetar i energiledningssystem enligt kraven i ISO 50001. Bultens väl fungerande miljöledningssystem, ISO 14001, och engagerade medarbetare verifieras dels av externa miljörevisorer samt av koncernens kunder.

Bultens bedömning är att cirka 50 procent av inköpt råmaterial kommer från skrotbaserade stålverk, vilket minskar behovet av jungfrulig råvara och därmed även av energianvändning och ut-

släpp. Med säker och korrekt hantering av farligt avfall bidrar Bulten även till mindre miljöpåverkan.

Ambitionen är att Bulten ska använda förnybar el och värme i så stor utsträckning som möjligt samt minska förbrukning av energi och utsläpp. Det gör Bulten genom effektiv logistik och energisnål produktion. Att energikonsumtionen har ökat något under året beror på att bolaget har tagit över tidigare externa processer, som till exempel värmebehandling av rostfria produkter och ytbehandling.

Nytt för 2016 är att Bulten har gått över till ett upphandlingsverktyg för transporttjänster där bolaget har preciserat villkor med avseende på bland annat hållbarhetskrav.

Bultens miljöarbete verkar för att säkerställa att den egna produktionen bedrivs med så liten påverkan på miljön som är praktiskt möjligt och ekonomiskt försvarbart. Bolaget bedriver tillståndspliktig verksamhet och samtliga av Bultens produktionsenheter har erforderliga tillstånd. Dessa följs upp kontinuerligt och miljöaspekter mäts på varje anläggning och rapporteras externt enligt myndigheters begäran och internt för sammanställning och uppföljning. Energikartläggningar genomförs lokalt, liksom att resultat mot mål följs upp och rapporteras. Bulten omfattas inte av program för utsläppsrätter och arbetar inte med kompensation av utsläpp.

effektiv användning ur ett energibesparingsperspektiv är sämre. Därför lade vi ner mycket tid och arbete på att undersöka hur vi skulle utföra projektarbetet på det sätt som vi ville. Tillsammans med experter från lokala företag lyckades vi hitta rätt inställning för att uppnå energiåtervinningen. Alla i projektet har gjort ett mycket bra arbete.

Arbetar ni med fler hållbarhetsprojekt i Bergkamen?

Ja, det gör vi. Vi arbetar med en rad olika mindre projekt men lägger främst fokus på att helt eliminera avloppsvatten. Inom kort kommer en avloppsreningslinje att installeras med målet att bli av med mer än 100 m³ avloppsvatten varje år. Det är bra för miljön, men också mycket kostnadseffektivt, eftersom investeringen kommer att ge avkastning på mindre än tre år med besparingar på 25 000 euro per år. Det är ännu ett stort steg i Bultens gemensamma ansvar för en hållbar verksamhet.

Frank Welzel
Produktionschef
Bergkamen, Tyskland

Minskad miljöpåverkan

Ett aktivt miljöarbete bedrivs på samtliga enheter och bolagets fokus på att minska den negativa miljöpåverkan har gett goda resultat. Under 2016 erhöll Bultens enhet i Polen ett så kallat White Certificate för arbetet med att öka energieffektiviteten i det polska bolaget genom att använda överskottsvärme från kompressorer för uppvärmning av de egna lokalerna. Vidare erhöll även det tyska bolaget ett miljöpris för energibesparingar under året.

I Bultens enhet i Hallstahammar pågår arbete med att återvinna energi till värme från processerna. Målet är att fabriken skall vara självförsörjande på värme under 2018.

Bolaget kan konstatera att förbättringar har skett bland annat genom investeringar i energisnålare produktionsutrustning. Dessutom fortsätter arbetet med att vidareutveckla kompetensen inom energikartläggning för att satsa rätt för framtiden.

Bulten har under 2016 också investerat i nya ytbehandlingsanläggningar i den tyska och polska enheten. Produktionsstart beräknas till 2018-2019 och kommer att medföra färre transporter, vilket leder till en mindre miljöpåverkan.

Reducerad vikt bidrar till lägre koldioxidutsläpp

Bulten erbjuder optimerade applikationslösningar som kan sänka bränsleförbrukningen i fordon, vilket i sin tur bidrar till lägre koldioxidutsläpp. Bulten arbetar också aktivt med att hjälpa kunder att minska antalet fästelement per fordon för viktreduktion samt att utveckla och föreslå alternativa lösningar. Tillsammans med extern leverantör vidareutvecklar Bulten ett höghållfast material som gör det möjligt att minska dimensionen på fästelementet. Det blir därmed möjligt att krympa komponenterna som omger fästelementet och det kan i sin tur ge ytterligare viktminskning.

Hållbar produktutveckling

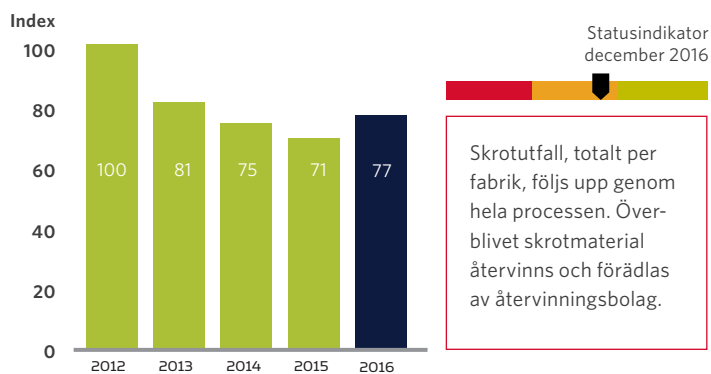
Bulten är delaktig i elektrifieringsprojekt tillsammans med olika fordonstillverkare och bidrar till att driva utvecklingen när det gäller form och material för fästelement för att skapa optimala förutsättningar för den nya tekniken. Bolaget har positionerat sig med teknik för elbilar och hybrider och har under året utvecklat samarbete med en av världens största elbilstillverkare som utsett Bulten till "Certified preferred supplier".

SOCIALT ANSVAR

Vägledande principer

Bulten stödjer sedan ett par år tillbaka FN:s Global Compacts tio principer och bolagets uppförandekod vägleder företaget i det arbetet. Bulten kräver också av sina underleverantörer att de redogör för om de väljer att ansluta sig till Bultens uppförandekod eller om de har en egen motsvarande. Fokus framåt kommer att vara att förbättra uppföljningen av värdekedjan med avseende på mänskliga rättigheter samt att utbilda medarbetarna inom hållbarhetsfrågor.

SKROTOSTNADER I FÖRHÅLLANDE TILL OMSÄTTNING

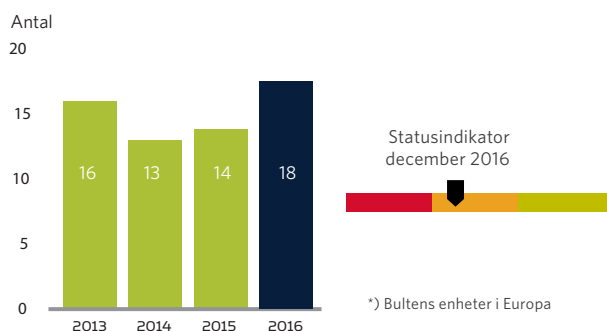
Arbetsgivaransvar

Bulten strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare med ett gott arbetsklimat och god arbetsmiljö där engagemang och delaktighet utgör grunden för den kontinuerliga utvecklingen av företaget och dess medarbetare. Företagets övergripande mål för arbetsmiljöarbetet är att åstadkomma en långsiktig effektiv och hållbar verksamhet som innebär en god fysisk och psykisk hälsa, trivsel och arbetstillfredsställelse för samtliga anställda samt förhindra att olycksfall uppstår. Incidenter följs upp och olycksfall som leder till frånvaro rapporteras som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Antalet anmälda olyckor har ökat under året, analyser och åtgärder implementeras inom respektive bolag för att följa upp och bryta den negativa trenden.

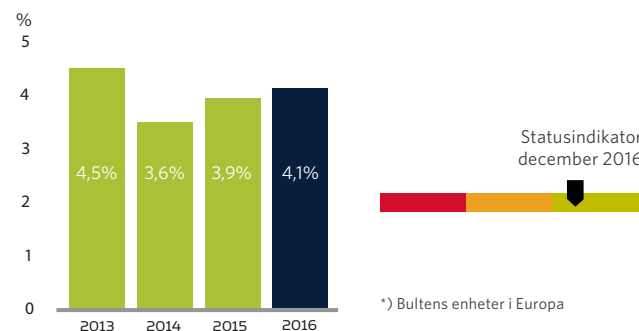
Ett sätt för Bulten att ta ansvar som arbetsgivare är att i största möjliga mån erbjuda fasta tjänster efter provanställning. Det innebär en större trygghet för den enskilde individen jämfört med att vara inhyrd eller ha en tidsbegränsad anställning. Bultens andel inhyrda och/eller tidsbegränsade medarbetare är mycket låg och motsvarar endast fyra procent av det totala antalet medarbetare i arbete.

En bidragande faktor till att Bulten är en av de största aktörerna i sin bransch är att kontinuerlig utbildning och kompetensutveckling prioriteras. En viktig värdering för Bulten är att alla individer skall vara jämställda och bli bemötta jämställt. Det är därför viktigt att alla känner ansvar för att motverka diskriminering samt att arbeta för ökad jämställdhet. Bulten har en jämställdhets- och mångfaldspolicy och följer genom lokala enkäter upp medarbetarnas trivsel och engagemang, vilka ligger till grund för företagets ständiga förbättringar inom arbetsmiljö och trivsel. Bolagets plan framåt är att harmonisera arbetet med medarbetarenkäter och genomföra en gemensam undersökning kommande år.

ARBETSRELATERADE SKADOR*)

SJUKFRÅNVARO*)

FINANSIELL PLATTFORM

BULTEN HAR EN STARK FINANSIELL PLATTFORM FÖR ATT STÖDJA YTTRELLIGARE TILLVÄXT PÅ BEFINTLIGA OCH NYA MARKNADER.

Bulten har under 2016 haft en tillväxt i takt med produktionen på den europeiska fordonsmarknaden. Omsättningen har dock påverkats av att leveranser avseende export av fästelement till Asien och Amerika haft en svagare utveckling än föregående år samt att ett lägre antal fordon har producerats på grund av modellskiften. Bultens genomsnittliga tillväxt till cirka 14 procent att jämföra med marknaden som växte med cirka 5 procent under samma period. Förutsättningarna för Bulten att fortsätta växa organiskt på den globala fordonsmarknaden är goda.

Bulten har stärkt sitt resultat under året, rörelseresultatet uppgick till 200 miljoner kronor motsvarande 7,5 procent av omsättningen från tidigare 6,1 procent. Det starkta resultatet visar tydligt effekterna av det optimeringsprogram som genomförts men även verksamhetens flexibla förmåga att anpassa sig till volymer, oavsett om de går ner eller upp.

Avkastningen på sysselsatt kapital har ökat från 11,5 procent till 13,9 procent, vilket delvis är en effekt av optimeringsprogrammet men även en mer modest tillväxttakt. Det goda resultatet och en balanserad kapitalbindning har bidragit till det starka operativa kassaflödet som genererats under året om totalt 351 miljoner kronor.

Bulten har vuxit starkt under de senaste åren och haft ett tydligt fokus på organisk tillväxt i Europa och i tillväxtländerna Ryssland och Kina. I takt med tillväxten har bolaget investerat i verksamheten och kapaciteten i produktionsenheterna har ökat. Under de kommande åren ser Bulten goda möjligheter till fortsatt organisk tillväxt på den globala fordonsmarknaden. Investeringstakten har under 2016 varit i linje med förväntningarna på cirka 3 procent av omsättningen, takten beräknas dock att öka under 2017 för att möta framtida tillväxt. Bulten ser även möjligheter att skapa värde genom att investera i värdeförädlade processer såsom ytbehandling. Bulten ser också möjligheter att växa genom det under 2017 aviserade joint venture-bolaget Ram-Bul LLC med syfte att distribuera fästelement till den nordamerikanske fordonsindustrin. Bulten har idag samägda bolag i både Storbritannien och Ryssland och har goda erfarenheter av att etablera sig på nya marknader på detta sätt.

Bultens strategi bygger på närhet till kunden med ett tydligt konkurrenskraftigt produkt- och tjänsteerbjudande. Som FSP-leverantör (Full Service Provider) kan Bulten erbjuda tjänster genom hela värdekedjan, från idé till leverans. Strategin och erbjudandet ska uppnås genom att ha en avancerad produktion till en låg kostnad med geografisk närhet till kund. Det Bulten inte tillverkar i egen produktion, köps in från ett nätverk av leverantörer för att kunna leverera kompletta lösningar. Bulten har med detta en stor flexibilitet med bas i både egen produktion och trading vilket möjliggör ett effektivt resursutnyttjande.

Bulten har starka och långsiktiga ägare i Volito AB, Lannebo och Investment AB Öresund, varav två av dem också är representerade i styrelsen. Under 2015 genomförde Bulten ett aktieåterköpsprogram och som ett resultat av det är Bulten vid utgången av året sjätte största ägare motsvarande en ägarandel om 3,2 procent. Avsikten med det genomförda programmet var att optimera bolagets kapitalstruktur samt att skapa ytterligare värde för aktieägarna. De återköpta aktierna skall också användas till ett långsiktigt incitamentsprogram för ledningen, vilket beslutades på Årsstämman 2016.

En viktig faktor för att få framtida stora projekt inom fordonsindustrin är att inneha en god finansiell ställning. Bolaget har under andra kvartalet utnyttjat förlängningsoptionen i befintligt finansieringsavtal om 460 miljoner kronor, som nu omfattar en period om tre år och löper fram till och med juni 2019 med oförändrade villkor.

Bultens finansiella mål är att uppnå lönsam organisk tillväxt och växa starkare än branschen i genomsnitt, att nå en rörelsemarginal om minst sju procent samt att avkastningen på genomsnittligt sysselsatt kapital uppgår till minst 15 procent.

Bultens verksamhet drivs på ett ansvarsfullt sätt genom ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande. Som en del av verksamhetens hållbarhetsarbete så har en skattepolicy antagits. I den tydliggörs Bultens skattemässiga riktlinjer och viljan att göra rätt för sig i samhället. Bulten har fortsatt en ambition om hållbar lönsam tillväxt. Den starka finansiella plattform är en del i strategin och skapar stabilitet och trygghet, både inom koncernen såväl som för ägare, kunder och leverantörer.

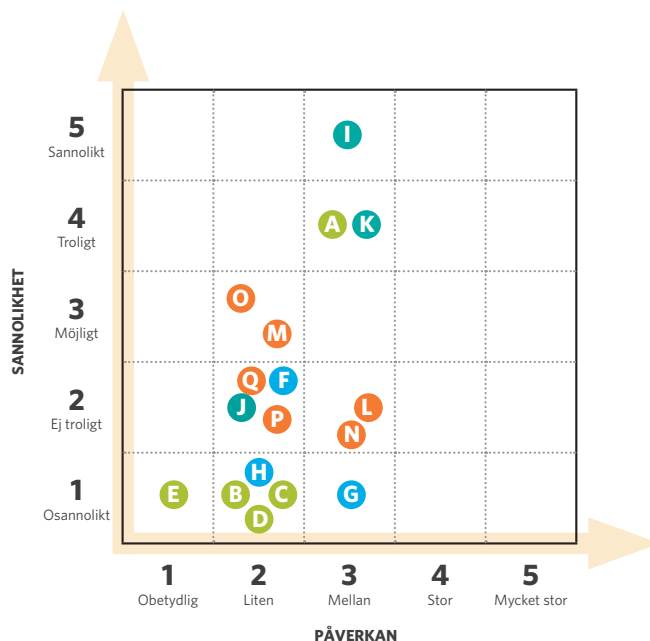
Värmebehandlingsanläggning
i Bultens fabrik i Beijing, Kina.

RISKFAKTORER

EXPONERING FÖR RISKER ÄR EN NATURLIG DEL AV EN AFFÄRSVERKSAMHET OCH DETTA ÅTERSPEGLAS I BULTENS INSTÄLLNING TILL RISKHANTERING.

Riskhanteringen syftar till att identifiera risker och förebygga att risker uppkommer samt att begränsa eventuella skador från dessa risker.

Risker kan kategoriseras som konjunktur- och omvärldsrisker, operativa risker, hållbarhetsrisker och finansiella risker. En beskrivning om hur koncernledningen bedömer och hanterar de huvudsakliga riskerna i verksamheten, se nedan. En mer detaljerad beskrivning framgår av not 3.

SANNOLIKHET ATT RISKER KAN INTRÄFFA

1. Osannolikt 2. Ej troligt 3. Möjligt 4. Troligt 5. Sannolikt

PÅVERKAN OM DET INTRÄFFAR

1. Obetydlig 2. Liten 3. Mellan 4. Stor 5. Mycket stor

RISKOMRÅDE BESKRIVNING

MOTVERKANDE FAKTORER

FINANSIELLA RISKER

Riskområde	Beskrivning	Sannolikhet	Påverkan	Motverkande faktorer
A Valutarisk	Bulten verkar internationellt och utsätts för valutarisker som uppstår från olika valutaexponeringar, framförallt avseende EUR, PLN, GBP, USD och RUB.	4	3	Bulten hanterar valutarisker främst genom att försöka förändra de operativa villkoren i verksamheten genom att få intäkter och kostnader i andra valutor än SEK att matcha varandra.
B Likviditetsrisk	Risken att koncernen inte klarar sina betalningar till följd av otillräcklig likviditet eller svårighet att erhålla krediter från extern kreditgivare.	1	2	Bultens ledning följer kontinuerligt koncernens likviditetsreserv som består av outnyttjat kreditutrymme samt likvida medel.
C Ränterisk	Koncernens ränterisk uppstår genom kort- och långsiktig upplåning där en kraftigt höjd ränta kan påverka bolagets ställning och resultat.	1	2	Bultens ränterisk bedöms som låg på grund av den låga belåningsgraden. Koncernens nettokassa uppgick den 31 december 2016 till 30,4 MSEK.
D Kreditrisk	Kreditrisk uppstår genom likvida medel och tillgodohavanden hos banker och finansinstitut samt kreditexponeringar inklusive utestående fordringar och avtalade transaktioner.	1	2	Koncernens kundfordringar är spridda på ett stort antal kunder och historiskt har koncernens kundförluster varit mycket låga. Likvida medel placeras enbart hos kreditinstitut med hög kreditrating.
E Kapitalrisk	Risken att koncernen inte har korrekt kapitalstruktur för att hålla kostnader för kapital nere.	1	1	Bulten har en tydlig utdelningspolicy och ledningen övervakar löpande behovet av refinansiering av den löpande verksamheten.

HÅLLBARHETSRIKTER

Riskområde	Beskrivning	Sannolikhet	Påverkan	Motverkande faktorer
F Energi-användning	Risk för högre priser avseende konventionella energikällor, bland annat på grund av högre skatter.	2	2	Bulten arbetar aktivt med att reducera energianvändning samt optimera logistikflöden. Bulten är certifierad för ISO 14001 och revideras återkommande.
G Miljöpåverkan	Risk för negativ påverkan på ändliga och oändliga naturresurser genom produktionsprocessen.	1	3	Bulten arbetar kontinuerligt med ständiga förbättringar, där hållbarhetsfrågor är en naturlig del av arbetet. Utveckling mot effektivare produkter och produktion, minskat avfall samt återanvändning av resurser minskar negativ påverkan mot miljö- och hälsa. Bulten är certifierad för ISO 14001 och revideras återkommande.
H Verksamhets-avbrott	Risk för verksamhetsavbrott genom bristande kompetens, arbetsförhållanden samt outvecklad personalstrategi.	1	2	ISO 18001 certifiering, bra ledarskap, policydokument samt formella arbetsinstruktioner. Relevanta ersättningsystem, goda relationer med representerade fackförbund samt styrande personalpolicy dokument. Stark företagskultur med historiskt låg personalomsättning.

SANNOLIKHET ATT RISKER KAN INTRÄFFA

1. Osannolikt 2. Ej troligt 3. Möjligt 4. Troligt 5. Sannolikt

PÅVERKAN OM DET INTRÄFFAR

1. Obetydlig 2. Liten 3. Mellan 4. Stor 5. Mycket stor

RISKOMRÅDE BESKRIVNING

MOTVERKANDE FAKTORER

KONJUNKTUR OCH OMVÄRLDSRISKER

<p>I Marknads- och makroekonomiska risker</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bulten verkar på en global cyklisk marknad, där kunderna styrs av makroekonomiska faktorer. Prispress är en naturlig del inom den industri som Bulten verkar inom. Bulten verkar inom en konkurrensutsatt marknad, där det ställs höga krav på kvalitet, leveransprecision, precision, teknologi och kundservice. Bulten är beroende av ett antal råvaror och insatsvaror för produktion till kund som vid utebliven leverans alternativt hög volatilitet i pris kan påverka koncernens resultat. 	<p>5</p>	<p>3</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bulten möter dessa risker genom att verka på olika marknader samt inom olika segment, såsom personbilar och nyttofordon. Bulten arbetar kontinuerligt på att skapa mervärde för kund samt utrymme för att möta industrins behov av kostnadsreduktioner. Bulten möter risker förknippat med konkurrens genom sitt FSP-koncept. Detta innebär att Bulten alltid fokuserar på hög kompetens inom de angivna områdena produktion, kvalitet, logistik, teknologi och service. Bulten utjämnar risker kopplade till råmaterial och insatsvaror genom ett aktivt och professionellt inköpsarbete med konsolidering och standardisering av inköpta volymer samt långsiktiga förhållanden med leverantörerna. Vid materialprisvolatilitet kompenseras Bulten vanligtvis av kunderna.
<p>J Force majeure</p>	<ul style="list-style-type: none"> Den globala "just-in-time"-logistiken har gjort den globala handeln mer känslig för störningar vid t ex naturkatastrofer och strejker. 	<p>2</p>	<p>2</p>	<ul style="list-style-type: none"> Genom kapacitetsplanering samt goda kund och leverantörsrelationer minskar risk avseende globala produktions- och logistikstörningar.
<p>K Legal- och politiska risker</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bulten verkar inom olika jurisdiktioner och är föremål för lokala regler och lagar inom respektive jurisdiktion såväl som övergripande internationella regler. Förändringar i lokala och internationella regler och lagar kan komma att påverka koncernens verksamhet. Bulten bedriver verksamhet i länder där förekomsten av korruption och geopolitisk risk bedöms högre än i t ex Sverige. Oförutsägbarhet inom det politiska området medför även det en förhöjd affärsrisk inom dessa jurisdiktioner. 	<p>4</p>	<p>3</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bulten möter dessa risker genom att kontinuerligt arbeta med riskbedömningar samt vid behov inhämta extern expertis inom respektive identifierat riskområde. Bultens uppförandekod tillsammans med intern kontroll avseende finansiell rapportering utgör grunden för ett affäretiskt förhållningssätt samt korrekt finansiell rapportering. Genom samverkan med lokalt baserade företag kan även den politiska risken begränsas något.

OPERATIVA RISKER

<p>L Organisation och kompetensförsörjning</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bulten är beroende av att kunna attrahera och behålla rätt medarbetare. Brister kan påverka negativt genom en hög personalomsättning och oengagerad personal, vilket kan innebära risk för försämrad lönsamhet, ställning och resultat. 	<p>2</p>	<p>3</p>	<ul style="list-style-type: none"> Det är koncernledningens samt ledningen i dotterbolagens ansvar att identifiera samt säkerställa att rätt personal stannar och utvecklas tillsammans med bolaget genom att t ex erbjuda konkurrenskraftiga löner, en bra arbetsmiljö, möjlighet till utbildning och karriär inom koncernen. Bulten har under 2016 stärkt HR-funktionen och rekryterat en personaldirektör.
<p>M Produkter och teknologi</p>	<ul style="list-style-type: none"> Den globala fordonsindustrin karaktäriseras av miljö-, konkurrens- och kostnadsmedvetenhet samt av högteknologisk forskning och utveckling. Utveckling av nya produkter och material kan förändra Bultens konkurrensförmåga. 	<p>3</p>	<p>2</p>	<ul style="list-style-type: none"> Koncernen bevakar noga forskningen inom fordonsindustrin, kundernas utveckling och trender på marknaden. Genom att bedriva egen utveckling mot exempelvis nya material och användningsområden bedöms risken för förlorad konkurrenskraft minska.
<p>N Produktansvar, garanti och återkallelse</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bulten har ett produktansvar och kan utsättas för garantianspråk i fall då produkter levererade av koncernen orsakar skada på person eller egendom. 	<p>2</p>	<p>3</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bulten möter denna risk genom omfattande tester i utformnings- och utvecklingsfasen av produkterna samt genom att i produktion kontinuerligt genomföra kvalitets-, lednings- och kontrollåtgärder.
<p>O Avbrott i verksamheten och egendomskador</p>	<ul style="list-style-type: none"> Skador på produktionsutrustning kan ha en negativ inverkan, både vad gäller direkt egendomskada och vad gäller avbrott i verksamheten. 	<p>3</p>	<p>2</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bulten genomför rutinmässigt underhållsarbete på sin produktionsutrustning samt har ett starkt internt och externt stödnätverk inom industrin. Bulten har även fullt försäkringsskydd mot avbrott i verksamheten orsakat av egendomskada.
<p>P Miljörelaterade risker</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bulten bedriver tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet inom flera jurisdiktioner och har därmed ett miljöansvar. 	<p>2</p>	<p>2</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bulten möter risker genom att säkerställa att bolaget har samtliga de tillstånd och avtal som krävs samt uppfyller givna säkerhets-, rapporterings- och kontrollbehov.
<p>Q IT-relaterade risker</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bulten är beroende av IT-system samt hårdvara för att bedriva sin verksamhet. Avbrott i vissa av dessa system eller hårdvara kan innebära en risk för störningar i produktion och möjlighet att fullfölja leveranser till kund i tid. 	<p>2</p>	<p>2</p>	<ul style="list-style-type: none"> Genom hög intern kompetens samt goda relationer med externa leverantörer har Bulten säkerställt en IT-miljö som snabbt går att replikera vid ett eventuellt avbrott.

AKTIEÄGARINFORMATION

Bulten AB (publ) noterades på Nasdaq Stockholm 20 maj 2011. Bolaget återfinns på listan för Mid Cap-bolag under ticker-symbolen BULTEN. En handelspost är 1 aktie.

Aktiekapitalet uppgår till 10 520 103,50 kronor fördelat på 21 040 207 aktier med ett kvotvärde på 0,50 kronor. Varje aktie berättigar till en röst och lika rätt till andel i bolagets kapital och resultat.

KURSTUTVECKLING

Under 2016 steg Nasdaq Stockholm med 5,8 (6,6) procent. Det branschindex där Bulten ingår, Stockholm Automobiles & Parts, steg med 0,3 (21,3) procent. Bultens aktiekurs steg under året med 8,5 (22,4) procent från en kurs vid årets början på 82,00 (67,00) kronor till 89,00 (82,00) kronor. En ökning av börsvärdet med 142,5 (259,8) MSEK. Den lägsta slutkursen 67,75 SEK, noterades 2016-01-21 och den högsta slutkursen 99,75 SEK noterades 2016-10-05. Börsvärdet i Bulten uppgick till 1 812,0 (1 669,5) MSEK vid utgången av 2016.

AKTIEOMSÄTTNING

Bultens totala aktieomsättning under 2016 uppgick till 8,0 (18,0) miljoner aktier, vilket motsvarar en genomsnittlig omsättning om 31,7 (71,8) tusen aktier per dag beräknat på 253 (251) handelsdagar.

Omsättningshastigheten, beräknat som antalet omsatta aktier i förhållande till det totala antalet aktier i bolaget, uppgick till 38,1 (85,7) procent.

AKTIEÄGARE

Per den 31 december 2016 hade Bulten 6 568 (6 411) aktieägare. Andelen registrerade aktier i utlandet uppgick till 20,8 (20,8) procent varav 6,9 (8,6) procent av ägare i Storbritannien, 9,2 (5,0) procent av ägare i USA samt 0,6 (2,6) procent utgörs av ägare i Luxemburg.

De fem största ägarna ägde per den 31 december 2016 sammanlagt 54,2 (48,9) procent av kapitalet och rösterna, varav de tre största ägarna ägde 45,7 (39,9) procent.

Bulten är den sjätte största aktieägaren och äger vid årsskiftet 3,2 procent. Ledande befattningshavare i koncernen samt stäm-movalda styrelseledamöters aktieinnehav uppgick vid utgången av året till 2,4 (2,3) procent.

UTDELNINGSPOLICY OCH UTDELNING

Bulten har som mål att över tiden dela ut minst en tredjedel av nettoresultatet efter skatt. Hänsyn ska dock tas till Bultens finansiella ställning, kassaflöde och framtidsutsikter. För verksamhetsåret 2016 har styrelsen för avsikt att föreslå årsstämman en total utdelning om 4,50 SEK per aktie för räkenskapsåret 2016, varav 3,50 (3,25) SEK per aktie är att ses som ordinarie utdelning och 1,00 SEK per aktie är att ses som extra utdelning. Detta motsvarar cirka 61,9 (59,9*) procent av nettoresultat efter skatt.

FINANSIELL INFORMATION

Bulten publicerar årligen fyra delårsrapporter samt en årsredovisning. Rapporterna finns tillgängliga att läsa och ladda ner eller beställa som utskrift från bolagets webbplats www.bulten.se.

*) Justerat för jämförelsestörande poster.

ÅRSSTÄMMA 2017

Årsstämman i Bulten AB (publ) hålls tisdagen den 25 april kl. 17.00 på bolagets huvudkontor med adress August Barks gata 6A i Göteborg.

AKTIEÄGARSTRUKTUR, 31 DECEMBER 2016

STORLEKSKLASS	ANTAL ÄGARE	ANTAL AKTIER	INNEHAV (%)
1-500	5 247	645 670	3,1
501-1 000	658	565 045	2,7
1 001-5 000	505	1 137 808	5,4
5 001-10 000	60	444 781	2,1
10 001-15 000	18	221 721	1,0
15 001-20 000	14	248 531	1,2
20 001-	66	17 776 651	84,5
SUMMA	6 568	21 040 207	100,0

Källa: Euroclear Sweden AB aktiebok per 31 december 2016.

BULTENS FEM STÖRSTA ÄGARE, 31 DECEMBER 2016

NAMN	ANTAL AKTIER	ANDEL AV RÖSTER OCH KAPITAL (%)
Volito AB	4 450 000	21,2
Lannebo fonder	2 896 443	13,8
Investment AB Öresund	2 263 535	10,8
JP Morgan	1 046 329	5,0
Spiltan Fonder AB	752 479	3,6
Summa fem största ägarna	11 408 786	54,2
Summa övriga ägare	9 631 421	45,8
Summa totalt	21 040 207	100,0

Källa: Euroclear Sweden AB aktiebok per 31 december 2016.

ANTAL AKTIER

	DATUM FÖR REGISTRERING	FÖRÄNDRING AV ANTALET AKTIER	ANTAL AKTIER EFTER EMISSION
Nyemission ¹⁾	2011-05-25	1 842 777	21 040 207
Nyemission ²⁾	2011-05-20	7 197 430	19 197 430
Nyemission	2010-01-27	8 000 000	12 000 000
Nyemission	2009-01-20	3 000 000	4 000 000
Minskning	2006-02-01	-321 500	1 000 000
Nyemission	2006-02-01	321 500	1 321 500
Nyemission	2005-01-24	999 000	1 000 000
Nybildning	2004-10-12	1 000	1 000

1) Nyemission genom apport

2) Nyemission genom kvittning av aktieägarlån

AKTIEDATA – KVARVARANDE VERKSAMHET

KURSRELATERAD AKTIEDATA	2016	2015
Aktiekurs vid årets slut (sista betalkurs), SEK	89,00	82,00
Högsta aktiekurs under året (betalkurs), SEK	99,75	104,75
Lägsta aktiekurs under året (betalkurs), SEK	67,75	62,00
Börsvärde vid årets slut, MSEK	1 812,0	1 669,5
P/E	12,23	14,62
P/E, justerad för engångsposter	12,23	15,47
Direktavkastning, %	5,06	3,96
Data per aktie		
Resultat före avskrivningar (EBITDA)	13,32	10,80
Rörelseresultat (EBIT)	9,83	7,92
Resultat efter finansnetto (EAFI)	9,63	7,38
Årets resultat	7,27	5,61
Årets resultat, justerad för engångsposter	7,27	5,30
Eget kapital	65,96	60,58
Kassaflöde från löpande verksamhet	17,23	6,79
Årets kassaflöde	3,27	-10,07
Föreslagen utdelning	4,50	3,25
Antal utestående stamaktier, tusental		
Vägt antal	20 359,7	20 829,5
Vid årets slut	20 359,7	20 359,7

VID ÅRETS SLUT BEVAKADE FÖLJANDE ANALYTIKER REGELBUNDET UTVECKLINGEN I BULTEN

BOLAG	ANALYTIKER
Carnegie	Kenneth Toll Johansson
Handelsbanken Capital Markets	Hampus Engellau
Swedbank	Mats Liss

PRESSMEDDELANDE

Q1

Jan	160114	Bulten tecknar FSP-kontrakt med en ny kund inom kinesisk fordonsindustri till ett totalt värde om cirka 60 MSEK
Jan	160126	Inbjudan till telefonkonferens avseende Bultens Q4-rapport 2015
Feb	160209	Bultens Q4-rapport 2015
Feb	160209	Rättelse av datum för avstämningsdag
Mars	160323	Kallelse till årsstämma i Bulten AB (publ)

Q2

April	160404	Bultens svenska årsredovisning för verksamhetsåret 2015 publicerad
April	160414	Årsredovisning 2015 (Eng)
April	160414	Inbjudan till telefonkonferens avseende Bultens Q1-rapport 2016
April	160426	Bultens Q1-rapport 2016
April	160426	Kommuniké från årsstämma i Bulten AB (publ) den 26 april 2016
April	160426	Förändrad utdelningspolicy i Bulten AB (publ) från och med verksamhetsåret 2016
Juni	160609	Bulten investerar i ny ytbehandlingsanläggning i Polen
Juni	160629	Inbjudan till telefonkonferens avseende Bultens Q2-rapport 2016

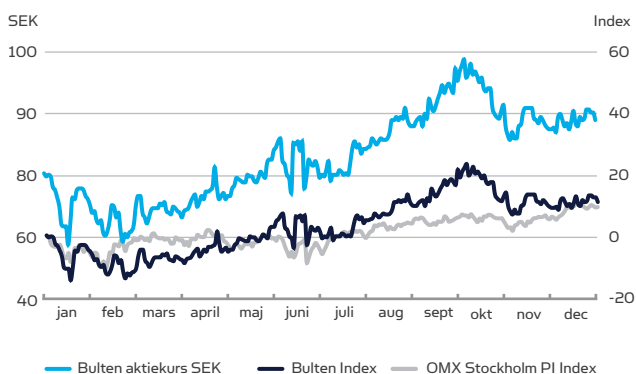
Q3

Juli	160713	Bultens Q2-rapport 2016
Aug	160819	Bulten tecknar ytterligare kontrakt med betydande rysk fordonstillverkare
Sept	160907	Bulten gör ytterligare investering för ökad kostnadseffektivitet

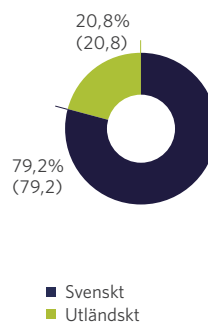
Q4

Okt	161010	Inbjudan till telefonkonferens avseende Bultens Q3-rapport 2016
Okt	161021	Valberedningen utsedd inför Bulten AB (publ):s årsstämma 2017
Okt	161025	Bultens Q3-rapport 2016
Dec	161216	Bulten förstärker koncernledningen och inrättar ny marknads och säljorganisation för att främja fortsatt lönsam tillväxt och den långsiktiga strategin

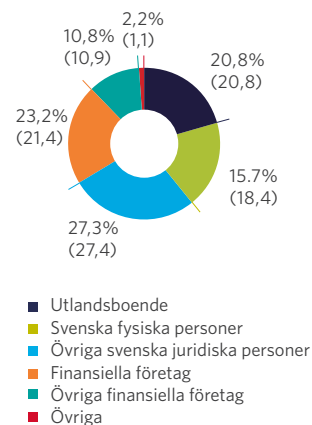
AKTIEUTVECKLING 2016

SVENSKT OCH UTLÄNDSKT ÄGANDE

ÄGARSTRUKTUR

Källa: Euroclear Sweden AB aktiebok per 31 december 2016.

FINANSIELL INFORMATION

A	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	36
B	KONCERNENS RESULTATRÄKNING	39
	KONCERNENS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT	39
	KONCERNENS BALANSRÄKNING	40
	KONCERNENS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL	42
	KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS	43
	KONCERNENS SAMMANSÄTTNING AV NETTOKASSA/NETTOSKULD	43
C	KONCERNENS NOTER	44
D	MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING	76
	MODERBOLAGETS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT	76
	MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING	77
	MODERBOLAGETS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL	78
	MODERBOLAGETS KASSAFLÖDESANALYS	78
	MODERBOLAGETS NOTER	79
E	FÖRSÄKRAN OCH UNDERSKRIFTER	82
F	REVISIONSBERÄTTELSE	83
G	DEFINITIONER	87
H	BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT	88
	ÖVERSIKT AV BOLAGSSTYRNING	93
I	STYRELSE, REVISOR OCH VERKSTÄLLANDE LEDNING	94
	NYCKELTAL	98
	KVARTALSDATA	99
	KONCERNEN, 12 MÅNADER RULLANDE	100

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för Bulten AB (publ), med organisationsnummer 556668-2141, för räkenskapsåret 2016.

Ägarförhållande

Bulten AB (publ) var vid årsskiftet noterat på Nasdaq Stockholm. Största ägare var Volito AB som ägde 21,2 (21,1) procent, Lannebo Fonder 13,8 (8,0) procent samt Investment AB Öresund 10,8 (10,8) procent av aktiekapitalet.

KONCERNENS VERKSAMHET

Bulten utvecklar och tillverkar fästelement och erbjuder produkter, teknik-, service- och systemlösningar för fordonsindustrin. Koncernen verkar som samarbetspartner till internationella kunder inom främst fordonsindustrin. Kunderna återfinns i första hand i Europa, Asien och USA.

Bulten är en av få aktörer i Europa som erbjuder ett helhetsansvar genom hela värdekedjan för fästelement, från utveckling av produkten till slutleverans vid kundens produktionslinje.

Produktion sker främst i Europa, därutöver har koncernen även produktionsanläggningar för fästelement i Kina och Ryssland.

I slutet av 2016 hade Bulten verksamhet i åtta länder och 1 264 (1 199) heltidssysselsatta, vilket är en ökning av antalet anställda med cirka 5,4 procent sedan utgången av 2015. Koncernens omsättning för 2016 uppgick till 2 676,0 (2 693,5) MSEK en minskning med -0,6 procent jämfört med föregående år.

Året i korthet

Bulten har under 2016 haft en tillväxt i takt med produktionen på den europeiska fordonsmarknaden. Omsättningen har dock påverkats av att leveranser avseende export av fästelement till Asien och Amerika haft en svagare utveckling än föregående år samt att ett lägre antal fordon har producerats på grund av modellskiften. Bultens genomsnittliga tillväxt till cirka 14 procent att jämföra med marknaden som växte med cirka 5 procent under samma period. Förutsättningarna för Bulten att fortsätta växa organiskt på den globala fordonsmarknaden är goda.

Bulten har stärkt sitt resultat under året, rörelseresultatet uppgick till 200 MSEK motsvarande 7,5 procent av omsättningen från tidigare 6,1 procent. Det stärkta resultatet visar tydligt effekterna av det optimeringsprogram som genomförts men även verksamhetens flexibla förmåga att anpassa sig till volymer, oavsett om de går ner eller upp. Resultat per aktie har ökat från 5,61 SEK till 7,27 SEK. Optimeringsprogrammet har även gett resultat lönsamhetsmässigt då den genomsnittliga avkastningen på sysselsatt kapital ökat från 11,5 procent år 2015 till 13,9 procent år 2016.

Det goda resultatet och en balanserad kapitalbindning har bidragit till det starka operativa kassaflödet som genererats under året om totalt 351 MSEK.

Investeringstakten har under 2016 varit i linje med förväntningarna på cirka 3 procent av omsättningen. Under 2016 tog Bulten ytterligare ett steg mot att bli branschens mest kostnadseffektiva producent av fästelement genom beslut att investera cirka 9 miljoner euro i nya ytbehandlingsanläggningar i den tyska respektive polska enheten. Investeringarna har en återbetalningstid på drygt två år efter produktionsstart 2018. Förutom ökad konkurrenskraft och förbättrad lönsamhet medför dessa satsningar färre transporter, vilket leder till en mindre miljöpåverkan.

I inledningen av året tecknade Bulten ett FSP-kontrakt med en ny kund inom kinesisk fordonsindustri till ett totalt värde om cirka 60 MSEK. Bultens satsning genom joint venture-bolaget i Ryssland fick ett genombrott under året med ett nytt kontrakt för att leverera fästelement till en betydande rysk fordonstillverkare. Positionen i Kina har också stärkts genom ny order från kinesisk fordons-tillverkare avseende fästelement till motorer.

Bulten har dessutom flyttat fram sin position inom teknologi för elektriska bilar och hybrider, bland annat genom ett utökat samarbete med en av världens största elbilstillverkare som utnämnt Bulten till "certified preferred supplier". Utöver det arbetar bolaget i ett flertal projekt som visar att Bulten är långt framme inom detta område. Bulten har under året erhållit ett flertal kvalitets- och miljöutmärkelser.

I december aviserade Bulten en förstärkning av koncernledning- en genom inrättande av en ny marknads- och säljorganisation för att främja fortsatt lönsam tillväxt och den långsiktiga strategin. Den nya organisationen trädde i kraft den 1 januari 2017.

Under året förstärktes Bultens finansiella position ytterligare och vid utgången av året hade bolaget en nettokassa om 30 MSEK. Bolaget har under årets andra kvartal utnyttjat förlängningsoptionen i befintligt finansieringsavtal om 460 MSEK, avtalet omfattaren period om 3 år och löper fram till och med juni 2019 med oförändrade villkor.

Orderingång och nettoomsättning

Orderingången för helåret uppgick till 2 716,5 (2 673,5) MSEK innebärande en ökning med 1,6 procent jämfört med föregående år. För helåret uppgick nettoomsättningen till 2 676,0 (2 693,5) MSEK vilket är en minskning med -0,6 procent.

Enligt LMC Automotive (LMC) ökade produktionen av lätta fordon i Europa med 2,6 procent och tunga fordon ökade med 2,5 procent under helåret 2016 jämfört med 2015. Viktat med Bultens exponering uppgick den genomsnittliga tillväxten i branschen till cirka 2,6 procent för 2016.

Finansiella nyckeltal

KVAVARANDE VERKSAMHET	2016	2015	2014	2013 ¹⁾	2012 ¹⁾
Nettoomsättning	2 676,0	2 693,5	2 414,3	1 805,9	1 711,9
EBITDA-marginal, %	10,1	8,4	7,4	8,4	6,7
EBIT-marginal (rörelsemarginal), %	7,5	6,1	5,5	6,0	4,3
Justerad EBIT-marginal (rörelsemarginal), % *	7,5	5,8	5,1	6,0	4,3
Kapitalomsättningshastighet, ggr	1,8	1,9	1,7	1,3	1,3
Avkastning på sysselsatt kapital, %	13,9	11,5	9,6	8,1	5,7
Avkastning på eget kapital, %	11,5	9,4	15,0	8,3	4,2
Skuldsättningsgrad, ggr	0,0	-0,1	0,1	-0,2	-0,2
Räntetäckningsgrad, ggr	30,6	14,4	8,7	15,4	10,2
Soliditet, %	68,9	64,0	67,5	52,7	54,9
Antal anställda	1 264	1 199	1 175	948	902

*) Justerad EBIT-marginal. Rörelseresultat justerat för jämförelsestörande poster i procent av årets nettoomsättning.

1) Balansräkningarna för 2013, 2012 inkluderar även den avvecklade verksamheten.

Resultat och lönsamhet

Koncernens bruttoresultat uppgick till 530,8 (510,1) MSEK, vilket motsvarar en bruttomarginal på 19,8 (18,9) procent.

Resultatet före avskrivningar (EBITDA) uppgick till 271,2 (225,0) MSEK, motsvarande en EBITDA-marginal på 10,1 (8,4) procent. Rörelseresultatet (EBIT) uppgick till 200,1 (165,0) MSEK, motsvarande en rörelsemarginal på 7,5 (6,1) procent.

Rörelseresultatet har påverkats positivt av valutakursförändringar om netto 3,8 (-18,2) MSEK vid omräkning av rörelsekapitalet till balansdagens kurs. Föregående år påverkades rörelseresultatet av en reavinst om 3,8 MSEK från en fastighetsförsäljning av en tidigare lagerlokal i Storbritannien samt en maskinförsäljning om 4,0 MSEK. Rörelsemarginalen justerad för poster av engångskaraktär uppgick till 7,5 (5,8) procent.

Koncernens finansnetto var -4,1 (-11,3) MSEK. Finansiella intäkter uppgick till 2,5 (0,1) MSEK varav valutakursvinster uppgick till 2,2 (-) MSEK och övriga finansiella intäkter till 0,3 (0,1) MSEK. Finansiella kostnader om -6,6 (-11,4) MSEK består till största delen av räntekostnader om -5,0 (-5,0) MSEK, valutakursförluster om -(-2,5) MSEK samt övriga finansiella kostnader om -1,6 (-3,9) MSEK.

Koncernens resultat före skatt var 196,0 (153,7) MSEK och resultat efter skatt uppgick till 146,5 (110,9) MSEK.

Kassaflöde, rörelsekapital, investeringar och finansiell ställning

Kassaflödet från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital uppgick till 246,9 (186,8) MSEK, vilket motsvarade 9,2 (6,9) procent av nettoomsättningen. Kassaflödeseffekten av förändringen i rörelsekapitalet uppgick till 103,8 (-45,5) MSEK. Varulagret förändrades med -22,6 (46,4) MSEK och kortfristiga fordringar minskade med -15,9 (-26,1) MSEK. Kortfristiga skulder förändrades med 51,2 (-12,2) MSEK.

Kundfordringarna har under det gångna året varit i genomsnitt 474,3 (482,1) MSEK, vilket motsvarar 17,7 (17,9) procent av nettoomsättningen. Det genomsnittliga varulagret uppgick till 460,9 (449,0) MSEK, vilket motsvarar en lageromsättningshastighet på 4,7 (4,9) ggr.

Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar uppgick till 82,4 (250,3) MSEK. Investeringar om 81,8 (249,2) MSEK avser materiella anläggningstillgångar. Motsvarande för immateriella anläggningstillgångar uppgick till 0,6 (1,1) MSEK. Avskrivningar uppgick till -71,1 (-60,0) MSEK.

Koncernens likvida medel uppgick vid årets utgång till 108,6 (40,5) MSEK. Till detta kommer beviljade men inte utnyttjade krediter om 422,2 (286,8) MSEK, vilket innebär att koncernens disponibla likvida medel uppgick till 530,8 (327,3) MSEK. De disponibla likvida medlen utgjorde därmed cirka 19,8 (12,2) procent av nettoomsättningen.

Koncernens balansomslutning var vid årets slut 1 969,1 (1 944,5) MSEK. Eget kapital i koncernen uppgick vid verksamhetsårets utgång till 1 356,8 (1 245,2) MSEK. Under året har förutom årets resultat 146,5 (110,9) MSEK, övrigt totalresultat om 29,1 (-20,6) MSEK samt transaktioner med aktieägare -64,0 (-117,8) MSEK påverkat eget kapital.

Vid periodens slut uppgick nettokassan till 30,4 MSEK. Föregående år uppgick nettoskulden till -176,0 MSEK. Justerad för finansiella leasingavtal uppgick nettokassan till 68,2 MSEK. Föregående år uppgick den justerade nettoskulden till -137,7 MSEK.

Soliditeten uppgick till 68,9 (64,0) procent. Koncernens goodwill uppgick vid verksamhetsårets utgång till 203,9 (201,3) MSEK, vilket motsvarar 10,4 (10,4) procent av balansomslutningen.

Risker och riskhantering

Exponering för risker är en naturlig del av en affärsverksamhet och detta återspeglas i Bultens inställning till riskhantering. Denna syftar till att identifiera risker och förebygga att risker uppkommer samt att begränsa eventuella skador från dessa risker.

Risker kan kategoriseras som finansiella risker, hållbarhets risker, konjunktur- och omvärldsrisker samt operativa risker. För beskrivning om hur koncernen hanterar dessa risker i verksamheten, se not 3.

Tillstånd och miljö

Bulten har under året bedrivit tillverkning vid fem anläggningar belägna i Sverige, Tyskland, Polen, Kina och Ryssland.

Vid utgången av 2016 var den svenska anläggningen i Hallstahammar tillståndspliktig enligt miljöbalken. Anmälningsplikten är föranledd av verksamhetens art. Den består framför allt av kallformning, efterbehandling (värme- och ytbehandling) samt montering. Den huvudsakliga miljöpåverkan härrör från tillverkningsprocesserna i form av utsläpp till vatten och luft, generering av avfall, resursutnyttjande, buller samt transporter. Tillverkande enheter utanför Sverige anpassar verksamheten, ansöker om nödvändiga tillstånd och rapporterar till myndigheter i enlighet med lokal lagstiftning.

Bulten har en uttalad strategi att reducera miljöpåverkan från bland annat processvatten, energiförbrukning, transporter, kemikalier samt avfall.

AVVECKLAD VERKSAMHET

Per 30 juni 2014 slutförde koncernen avyttringen av division Finnveden Metal Structures och som en konsekvens av detta redovisas Finnveden Metal Structures som avvecklade verksamhet skild från den kvarvarande verksamheten.

Kassaflöde

Kassaflödet från den avvecklade verksamheten uppgick till -(-2,5) MSEK. Kassaflödet för jämförelseåret inkluderar kassaflödeseffekten från avyttringen av division Finnveden Metal Structures.

MODERBOLAG

Bulten AB (publ) äger direkt eller indirekt samtliga bolag i koncernen.

Soliditeten uppgick till 73,1 (70,4) procent. Det egna kapitalet uppgick till 1 154,7 (1 100,8) MSEK.

I moderbolaget uppgick de disponibla likvida medlen till - (1,1) MSEK. Bolaget hade nio anställda på balansdagen.

Totalt antal aktier

Totalt antal aktier uppgår till 21 040 207 aktier. Under 2015 återköptes 680 500 stycken aktier. Totalt antalet utestående aktier per den 31 december 2016 uppgick till 20 359 707 stycken.

Styrelsens arbete

Styrelsen har antagit en arbetsordning, instruktioner och ett antal policies som reglerar ansvaret mellan å ena sidan styrelse och å andra sidan verkställande direktör, de utskott styrelsen inrättat och koncernledning. Styrelsen har det yttersta ansvaret för koncernens verksamhet och organisation samt tillser att verkställande direktörens arbete och det finansiella arbetet sker efter fastlagda principer. Styrelsen har haft elva stycken protokollförda sammanträden inklusive ett strategimöte under året.

Styrelsen har inom sig utsett ett revisionsutskott och ett ersättningsutskott. Under året har revisionsutskottet haft fem sammanträden och ersättningsutskottet sex sammanträden.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Vid årsstämman 2016 fattades beslut om följande riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Riktlinjerna avser ersättning och andra anställningsvillkor för Bultens VD och andra ledande befattningshavare.

Lön och andra anställningsvillkor ska vara sådana att Bulten alltid kan attrahera och behålla kompetenta ledande befattningshavare till för bolaget rimliga kostnader. Ersättningar inom Bulten ska vara baserade på principer om prestation, konkurrenskraft och skälighet. Ledande befattningshavares lön består av fast lön, rörliga ersättningar, pension och andra förmåner. Varje ledande befattningshavare ska erbjudas en fast lön som är marknadsmässig och baserad på den ledande befattningshavarens ansvar, kompetens och prestation. Dessutom kan årsstämman om så beslutas lämna erbjudande om långsiktiga incitamentsprogram såsom aktie- eller aktiekursrelaterade incitamentsprogram. Incitamentsprogram ska bidra till långsiktig värdetillväxt och att aktieägare och medarbetare får ett gemensamt intresse av aktiens positiva värdeutveckling.

Varje ledande befattningshavare kan, från tid till annan, erbjudas bonus att utgå kontant. Sådan bonus får såvitt avser den verkställande direktören uppgå till högst 60 procent av den årliga fasta lönen. Bonus får såvitt avser övriga ledande befattningshavare uppgå till maximalt 40 procent av den årliga fasta lönen. Bonus ska primärt vara baserad på utvecklingen för hela koncernen eller utvecklingen för den division eller enhet som personen i fråga har ansvar för. För ytterligare information om ersättning till ledande befattningshavare, se not 7 i denna årsredovisning.

Inför årsstämman 2017 föreslår styrelsen att tidigare års riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, i allt väsentligt oförändrade, fastställs även för 2017.

Bolagsstyrningsrapport

Bulten lämnar en separat bolagsstyrningsrapport, vilken är inkluderad i denna årsredovisning på sidorna 88-93.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Bulten etablerar sig i USA med eget produktionsbolag samt bildar joint venture-bolag med Ramco för fästelements lösningar till den nordamerikanska marknaden. Bägge verksamheterna är planerade att starta upp under 2017. Etableringen av joint venture-verksamheten och dotterbolaget kommer att etablera Bultens "Full Service Provider"-koncept (FSP) samt ge tillverkningskapacitet på en av världens största fordonsmarknader med betydande potential.

Inga övriga väsentliga händelser efter balansdagen har inträffat.

Utsikter för år 2017

Av Bultens nettoomsättning under 2016 var 87 procent hänförligt till lätta fordon och 13 procent till kommersiella fordon. Av den totala omsättningen stod 90 procent för leveranser direkt till fordonstillverkare (OEM) och resterande del till dess underleverantörer och övriga.

Bulten har noterat en fortsatt stark efterfrågan. Ledningen bedömer att Bultens marknadsandel uppgår till 17 procent av den europeiska marknaden för fästelement till fordonsindustrin och till 60 procent för FSP-affärer på motsvarande marknad, vilket är oförändrat jämfört med 2015. Informationen baseras på data från den europeiska fordonsindustrins inköp av fästelement under 2016 enligt European Industrial Fasteners Institute (EIFI).

Även Bultens underliggande marknad visar viss tillväxt. Enligt LMC Automotives prognos från kvartal fyra, förväntas produktion av lätta fordon på årsbasis i Europa öka med 1,9 procent under 2017 jämfört med 2016, medan produktionen av tunga kommersiella fordon väntas öka med 2,5 procent. Viktat för Bultens exponering innebär det en ökning med cirka 2,0 procent.

Bulten bedömer att fordonstillverkarens expansion på tillväxtmarknader kommer fortsätta gynna bolaget och ser överlag fortsatt goda utsikter att växa med befintliga och nya kontrakt.

Vinstdisposition

Bulten har som mål att över tiden dela ut minst en tredjedel av nettoresultatet efter skatt. Hänsyn ska dock tas till Bultens finansiella ställning, kassaflöde och framtidsutsikter.

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel i moderbolaget (SEK):

Överkursfond	1 132 950 039
Balanserade vinstmedel	-88 354 381
	<u>1 044 595 658</u>

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att dessa vinstmedel disponeras på följande sätt (SEK):

Styrelsens förslag till utdelning (SEK 4,50 per aktie)	91 618 682
! ny räkning balanseras	<u>952 976 976</u>
Summa	1 044 595 658

Som avstämningsdag för utdelning föreslås den 27 april 2017. Om stämman beslutar enligt förslaget beräknas utbetalning ske genom Euroclear Sweden AB den 3 maj 2017. I bolaget finns per den 31 december 2016 totalt 21 040 207 aktier, varav 680 500 aktier innehas av bolaget varför utdelningen om 91 618 681,50 ska fördelas på de 20 359 707 aktier som är utdelningsberättigade.

Styrelsens yttrande över den föreslagna utdelningen

Per den 31 december 2016 uppgick moderbolagets soliditet till cirka 73,1 procent och koncernens soliditet till cirka 68,9 procent. I moderbolaget och koncernen finns ingen del av det egna kapitalet som är föranlett av marknadsvärdering av finansiella instrument. Den nu föreslagna utdelningen om 91 618 682 kronor, medför att moderbolagets soliditet kommer att minska till cirka 71,4 procent och koncernens soliditet minska till cirka 67,4 procent.

Styrelsen gör bedömningen att bolagets och koncernens långsiktiga betalningsförmåga är tryggad och att utdelningen utifrån detta perspektiv kan anses försvarlig. Likviditeten i bolaget och koncernen bedöms kunna upprätthållas på en likaledes betryggande nivå.

Det är styrelsens bedömning att den föreslagna utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolaget och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Styrelsens yttrande enligt 18 kap 4 § aktiebolagslagen har upprättats i en separat handling

KONCERNENS RESULTATRÄKNING

MSEK	NOT	2016	2015
Nettoomsättning	5	2 676,0	2 693,5
Kostnad för sålda varor	6	-2 145,2	-2 183,4
Bruttoresultat		530,8	510,1
Övriga rörelseintäkter	10	26,5	32,5
Försäljningskostnader	6	-188,0	-191,6
Administrationskostnader	6	-164,8	-166,5
Övriga rörelsekostnader	10	-1,5	-19,7
Resultatandel i joint venture	33	-2,9	0,2
Rörelseresultat	7, 8, 9, 11	200,1	165,0
Finansiella intäkter	12	2,5	0,1
Finansiella kostnader	12	-6,6	-11,4
Resultat före skatt		196,0	153,7
Skatt på årets resultat	14	-49,5	-42,8
Resultat efter skatt		146,5	110,9
Hänförligt till			
Moderbolagets aktieägare		148,1	116,8
Innehav utan bestämmande inflytande		-1,6	-5,9
Resultat efter skatt		146,5	110,9
Resultat i kronor per aktie hänförligt till moderbolaget aktieägare			
Resultat i kronor per aktie, SEK ¹⁾		7,27	5,61
Resultat i kronor per aktie justerad för engångsposter, SEK ¹⁾	38	7,27	5,30
Vägt antal utestående stamaktier, tusental ¹⁾	38	20 359,7	20 829,5

¹⁾ Avser såväl före som efter utspädning.

KONCERNENS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

MSEK	NOT	2016	2015
Årets resultat		146,5	110,9
Övrigt totalresultat			
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen			
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner, netto efter skatt		1,4	0,9
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen			
Valutakursdifferenser		28,3	-21,3
Övrigt totalresultat hänförligt till joint venture	33	-0,6	-0,2
Summa övrigt totalresultat		29,1	-20,6
Summa totalresultat för året		175,6	90,3
Hänförligt till			
Moderbolagets aktieägare		173,8	98,5
Innehav utan bestämmande inflytande	26	1,8	-8,2
Summa totalresultat för året		175,6	90,3

KONCERNENS BALANSRÄKNING

MSEK	NOT	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Goodwill	16	203,9	201,3
Övriga immateriella anläggningstillgångar	16	2,1	1,6
Summa immateriella anläggningstillgångar		206,0	202,9
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	17	183,2	187,7
Maskiner och andra tekniska anläggningar	17	310,9	258,1
Inventarier, verktyg och installationer	17	48,3	46,0
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	17	28,1	55,7
Summa materiella anläggningstillgångar		570,5	547,5
Finansiella anläggningstillgångar			
Investeringar i Joint Venture	33	56,0	56,5
Andra långfristiga fordringar	18, 23	4,7	4,7
Summa finansiella anläggningstillgångar		60,7	61,2
Uppskjutna skattefordringar	14	35,0	65,7
Summa anläggningstillgångar		872,2	877,3
Omsättningstillgångar			
Varulager			
Varulager	19	449,6	472,2
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	20, 23	470,6	478,0
Aktuella skattefordringar		6,2	4,4
Övriga fordringar	21	37,9	42,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	24,0	30,1
Summa kortfristiga fordringar		538,7	554,5
Likvida medel	23, 35	108,6	40,5
Summa omsättningstillgångar		1 096,9	1 067,2
Summa tillgångar		1 969,1	1 944,5

EGET KAPITAL OCH SKULDER

EGET KAPITAL			
Eget kapital			
Aktiekapital	24	10,5	10,5
Övrigt tillskjutet kapital	24	1 262,9	1 262,9
Andra reserver	25	13,2	-11,1
Balanserade vinstmedel		56,3	-28,8
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		1 342,9	1 233,5
Innehav utan bestämmande inflytande	26	13,9	11,7
Summa eget kapital		1 356,8	1 245,2
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser	27	17,7	20,0
Övriga räntebärande skulder	23, 28, 29	60,4	147,7
Summa långfristiga skulder		78,1	167,7
Kortfristiga skulder			
Övriga räntebärande skulder	23, 28, 29	4,8	53,5
Leverantörsskulder	23	331,3	316,7
Aktuella skatteskulder		5,7	6,9
Övriga skulder		65,7	55,3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30	126,0	98,5
Övriga avsättningar	31	0,7	0,7
Summa kortfristiga skulder		534,2	531,6
Summa eget kapital och skulder		1 969,1	1 944,5

KONCERNENS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

MSEK	HÄNFÖRLIGT TILL MODERBOLAGETS AKTIEÄGARE							SUMMA EGET KAPITAL
	NOT	AKTIE-KAPITAL	ÖVRIGT TILL-SKJUTET KAPITAL	ANDRA RESERVER ¹⁾	BALAN-SERADE VINSTMEDEL	SUMMA	INNEHAV UTAN BESTÄMMANDE INFLYTANDE	
Ingående balans per 31 december 2015		10,5	1 262,9	8,1	-28,7	1 252,8	19,9	1 272,7
Totalresultat								
Årets resultat		-	-	-	116,8	116,8	-5,9	110,9
Övrigt totalresultat								
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen								
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner, netto efter skatt ²⁾		-	-	-	0,9	0,9	-	0,9
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen								
Valutakursdifferenser		-	-	-19,0	-	-19,0	-2,3	-21,3
Övrigt totalresultat hänförligt till joint venture	33	-	-	-0,2	-	-0,2	-	-0,2
Summa totalresultat		-	-	-19,2	117,7	98,5	-8,2	90,3
Transaktioner med aktieägare								
Återköp av egna aktier	24	-	-	-	-54,7	-54,7	-	-54,7
Utdelning till moderbolagets aktieägare (SEK 3,00 per aktie)		-	-	-	-63,1	-63,1	-	-63,1
Summa transaktioner med aktieägare		-	-	-	-117,8	-117,8	-	-117,8
Utgående balans per 31 december 2015		10,5	1 262,9	-11,1	-28,8	1 233,5	11,7	1 245,2
Totalresultat								
Årets resultat		-	-	-	148,1	148,1	-1,6	146,5
Övrigt totalresultat								
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen								
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner, netto efter skatt ²⁾		-	-	-	1,4	1,4	-	1,4
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen								
Valutakursdifferenser		-	-	24,9	-	24,9	3,4	28,3
Övrigt totalresultat hänförligt till joint venture	33	-	-	-0,6	-	-0,6	-	-0,6
Summa totalresultat		-	-	24,3	149,5	173,8	1,8	175,6
Transaktioner med aktieägare								
Transaktion med Innehav utan bestämmande inflytande		-	-	-	-0,4	-0,4	0,4	-
Aktierelaterad ersättning till anställda	7	-	-	-	2,2	2,2	-	2,2
Utdelning till moderbolagets aktieägare (SEK 3,25 per aktie)		-	-	-	-66,2	-66,2	-	-66,2
Summa transaktioner med aktieägare		-	-	-	-64,4	-64,4	0,4	-64,0
Utgående balans per 31 december 2016		10,5	1 262,9	13,2	56,3	1 342,9	13,9	1 356,8

1) Specifikation av Andra reserver återfinns i not 25.

2) Skatteeffekter framgår av not 14.

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS

MSEK	NOT	2016	2015
KVARVARANDE VERKSAMHET			
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		196,0	153,7
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	35	71,6	54,7
Betald skatt		-20,7	-21,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		246,9	186,8
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager		25,2	-48,1
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar		23,7	22,1
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder		54,9	-19,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		350,7	141,3
Investeringsverksamheten			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-0,6	-1,1
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	35	-81,8	-249,2
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		0,3	9,1
Förändring av finansiella tillgångar		-	-65,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-82,1	-306,9
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		-	59,9
Amortering av låneskulder		-100,3	-
Förändring av checkräkningskredit och övriga finansiella skulder		-35,6	13,9
Återköp av egna aktier		-	-54,7
Utdelning till moderbolagets aktieägare		-66,2	-63,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-202,1	-44,0
Årets kassaflöde från kvarvarande verksamhet		66,5	-209,6
AVVECKLAD VERKSAMHET			
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-	-2,5
Årets kassaflöde från avvecklad verksamhet		-	-2,5
Årets kassaflöde		66,5	-212,1
Förändring av likvida medel			
Likvida medel vid räkenskapsårets början		40,5	255,5
Valutakursdifferens i likvida medel		1,6	-2,9
Likvida medel vid årets slut	35	108,6	40,5

KONCERNENS SAMMANSÄTTNING AV NETTOKASSA/NETTOSKULD

MSEK	NOT	2016-12-31	2015-12-31
Långfristiga räntebärande skulder		-60,4	-147,7
Avsättning till pensioner		-17,7	-20,0
Kortfristiga räntebärande skulder		-4,8	-53,5
Finansiella räntebärande fordringar		4,7	4,7
Likvida medel		108,6	40,5
Nettokassa (+) / Nettoskuld (-)	28	30,4	-176,0
Avgår räntebärande skulder hänförliga till finansiella leasingavtal		37,8	38,3
Justerad nettokassa (+) / nettoskuld (-)		68,2	-137,7

KONCERNENS NOTER

Alla belopp i MSEK om inget annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värde.
Notera att avrundningar kan förekomma så att beloppen i vissa fall inte stämmer om de summeras.

NOT 1 ALLMÄN INFORMATION

Bulten AB (publ) (Moderbolaget) med organisationsnummer 556668-2141 och dess dotterbolag (sammanslaget Koncernen) tillverkar och distribuerar fordonskomponenter.

Moderbolaget bedriver verksamhet i associationsformen aktiebolag och har sitt säte i Göteborg i Sverige. Bolagets postadress är Bulten AB, Box 9148, 400 93 Göteborg.

Denna års- och koncernredovisning har godkänts av styrelsen den 22 mars 2017 för offentliggörande och den kommer att föreläggas årsstämman den 25 april 2017.

NOT 2 SAMMANFATTNING AV VIKTIGA REDOVISNINGSPRINCIPER OCH UPPLYSNINGAR

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med IFRS sådana de antagits av EU samt i enlighet med Rådet för finansiell rapporteringsrekommendation RFR 1. Kompletterande redovisningsregler för koncerner och årsredovisningslagen. Koncernredovisningen är upprättad enligt anskaffningsvärdemetoden.

Utöver dessa standards innehåller både aktiebolagslagen och årsredovisningslagen regler som gör att viss tillkommande informa-

tion ska lämnas. De redovisningsprinciper som har tillämpats vid upprättandet av koncernredovisningen finns beskrivna i respektive not i syfte att ge ökad förståelse för respektive redovisningsområde. Se nedanstående tabell för hänvisning till i vilken not som respektive väsentlig redovisningsprincip återfinns samt tillämplig IFRS-standard som anses ha väsentlig påverkan.

REDOVISNINGSPRINCIP	NOT	IFRS-STANDARD
Företagsförvärv	2 Koncernredovisning	IFRS 3
Segment	4 Rapportering av segment	IFRS 8
Intäkter	5 Intäkter	IAS 18
Rörelsens kostnader	6 Rörelsens kostnader	IAS 1
Aktierelaterad ersättning	7 Anställda, personalkostnader och arvode till styrelse	IFRS 2
Operationell och finansiell leasing	11 Leasing	IAS 17
Finansiella intäkter och kostnader	12 Finansiella intäkter och kostnader	IAS 39
Inkomstskatter	14 Skatt på årets resultat	IAS 12
Resultat per aktie	15 Resultat per aktie	IAS 33
Immateriella anläggningstillgångar	16 Immateriella anläggningstillgångar	IAS 36, IAS 38
Materiella anläggningstillgångar	17 Materiella anläggningstillgångar	IAS 16, IAS 36
Varulager	19 Varulager	IAS 2
Kundfordringar	20 Kundfordringar	IAS 18, IAS 32, IAS 39, IFRS 7
Leverantörsskulder	23 Finansiella instrument per kategori	IAS 32, IAS 37, IAS 39, IFRS 7
Derivatinstrument och säkringsinstrument	23 Finansiella instrument per kategori	IAS 32, IAS 39, IFRS 7, IFRS 13
Innehav utan bestämmande inflytade	26 Innehav utan bestämmande inflytande	IFRS 10, IFRS 12
Pensioner och liknande förpliktelser	27 Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser	IAS 19 Reviderad
Upplåning	28 Räntebärande skulder	IAS 32, IAS 37, IAS 39, IFRS 7
Avsättningar	31 Övriga avsättningar	IAS 28, IAS 37, IFRS 11
Joint venture	33 Innehav i joint venture	IFRS 11, IAS 28, IFRS 12
Transaktioner med närstående	34 Transaktioner med närstående	IAS 24
Kassaflödesanalys	35 Kassaflöde	IAS 7
Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklad verksamhet	39 Avvecklad verksamhet	IFRS 5, IFRS 13

Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av viktiga redovisningsmässiga uppskattningar. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av företagets redovisningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa, eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i respektive not enligt tabellen nedan. Bedömningarna och antagandena ses över regelbundet och effekten på redovisade belopp redovisas i resultaträkningen.

UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR	NOT
Intäktsredovisning	5 Intäkter
Klassificering leasing	11 Leasing
Värdering underskottsavdrag	14 Skatt på årets resultat
Nedskrivning goodwill	16 Immateriella anläggningstillgångar
Lagerinkurans	19 Varulager
Överlåtelse kundfordringar	20 Kundfordringar
Legala risker, ersättningskrav	31 Övriga avsättningar

Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

Koncernen gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet.

Standarder, ändringar och tolkningar av befintliga standarder som trätt i kraft under 2016

Under året har inga standarder, tolkningar eller ändringar av befintliga standarder trätt i kraft som haft någon väsentlig påverkan på Bultens finansiella rapporter.

Koncernredovisning

Dotterföretag

Dotterföretag är alla företag över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvsmetoden används för redovisning av koncernens förvärv av dotterföretag. Anskaffningskostnaden för ett förvärv utgörs av verkligt värde på tillgångar som lämnats som ersättning, emitterade egetkapitalinstrument och uppkomna eller övertagna skulder per förvärvsdagen. I anskaffningskostnaden ingår även verkligt värde på alla tillgångar och skulder som är en följd av en överenskommelse om villkorad köpeskilling. Förvärvsrelaterade kostnader kostnadsförs när de uppstår. För varje förvärv avgör koncernen om innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade företaget redovisas

till verkligt värde eller till innehavets proportionella andel av det förvärvade företagets nettotillgångar. Det belopp varmed köpeskilling, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande samt verkligt värde på förvärvsdagen på tidigare aktieinnehav överstiger verkligt värde på koncernens andel av identifierbara förvärvade nettotillgångar, redovisade som goodwill. Om anskaffningskostnaden understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar, redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen.

När koncernen inte längre har ett bestämmande inflytande, värderas varje kvarvarande innehav till verkligt värde per den tidpunkt när den förlorar det bestämmande inflytandet. Ändringen i redovisat värde redovisas i resultaträkningen. Det verkliga värdet används som det första redovisade värdet och utgör grund för den fortsatta redovisningen av det kvarvarande innehavet som intresseföretaget, joint venture eller finansiell tillgång. Alla belopp avseende den avyttrade enheten som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, redovisas som om koncernen direkt hade avyttrat de hänförliga tillgångarna eller skulderna. Detta kan medföra att belopp som tidigare har redovisats i övrigt totalresultat omklassificeras till resultatet.

Eliminering av transaktioner mellan koncernföretag

Koncerninterna transaktioner och balansposter samt orealiserade vinster på transaktioner mellan koncernföretag elimineras. Även orealiserade förluster elimineras, om inte transaktionen utgör ett bevis på att ett nedskrivningsbehov föreligger för den överlåtna tillgången. Orealiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernen och dess intresseföretag samt joint ventures elimineras i förhållande till koncernens andel i bolaget. Redovisningsprinciperna för dotterföretag, intresseföretag och joint ventures har i förekommande fall ändrats för att ge en konsekvent tillämpning av koncernens principer.

Omräkning av utländsk valuta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksamt (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor, som är moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta.

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutans enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursvinster och förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen. De valutakursvinster och -förluster som hänförs till lån och likvida medel redovisas som finansiella intäkter och kostnader. Alla övriga valutakursvinster och förluster redovisas som Övriga rörelseintäkter eller Övriga rörelsekostnader.

Resultat och finansiell ställning för alla koncernföretag omräknas till koncernens rapportvaluta. Tillgångar och skulder omräknas till balansdagskurs, intäkter och kostnader omräknas till genomsnittskurs och alla valutakursdifferenser som uppstår redovisas som en separat del av eget kapital. Goodwill och justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet redovisas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs.

Vid omräkning av utländska bolag har följande omräkningskurser använts:

	GENOMSNIITTSKURS		BALANSDAGSKURS	
	2016	2015	2016	2015
CNY	1,29	1,34	1,31	1,29
EUR	9,47	9,36	9,57	9,14
GBP	11,57	12,90	11,18	12,38
PLN	2,17	2,24	2,17	2,15
RUB	0,13	0,14	14,97	0,11
USD	8,56	8,44	9,10	8,35

Klassificering

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Poster av jämförelsestörande karaktär

Poster av jämförelsestörande karaktär redovisas separat i de finansiella rapporterna när detta är nödvändigt för att förklara koncernens resultat. Med poster av jämförelsestörande karaktär avses väsentliga intäkts- eller kostnadsposter som redovisas separat på grund av betydelsen av deras karaktär eller belopp.

Nya standarder och tolkningar som ännu inte har tillämpats av koncernen

Ett antal nya standarder och tolkningar träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter 1 januari 2017 och har inte tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport. Dessa nya standarder och tolkningarna väntas påverka koncernens finansiella rapporter på följande sätt:

- IFRS 9 Finansiella instrument, hanterar klassificering, värdering och redovisning av finansiella tillgångar och skulder och inför nya regler för säkringsredovisning. Den fullständiga versionen av IFRS 9 gavs ut i juli 2014. Den ersätter de delar av IAS 39 som hanterar klassificering och värdering av finansiella instrument och introducerar en ny nedskrivningsmodell. Standarden är tillämplig för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2018 eller senare. Koncernen förväntar sig inte någon väsentlig inverkan på klassificeringen, värderingen eller redovisningen av koncernens finansiella tillgångar och skulder. Standarden har antagits av EU.

- IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder, reglerar hur redovisning av intäkter ska ske. De principer som IFRS 15 bygger på ska ge användare av finansiella rapporter mer användbar information om företagets intäkter. Den utökade upplysningsskyldigheten innebär att information om intäktslag, tidpunkt för reglering, osäkerheter kopplade till intäktsredovisning samt kassaflöde hänförligt till företagets kundkontrakt ska lämnas. En intäkt ska enligt IFRS 15 redovisas när kunden erhåller kontroll över den försålda varan eller tjänsten och har möjlighet att använda och erhåller nyttan från varan eller tjänsten.

IFRS 15 ersätter IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal samt därtill hörande SIC och IFRIC. IFRS 15 träder ikraft den 1 januari 2018. Förtida tillämpning är tillåten. Koncernen har inlett men inte avslutat en utvärdering av effekterna av införandet av standarden. Standarden har antagits av EU.

- IFRS 16 Leasing. I januari 2016 publicerade IASB en ny leasingstandard som kommer att ersätta IAS 17 Leasingavtal samt tillhörande tolkningar IFRIC 4, SIC-15 och SIC-27. Standarden kräver att tillgångar och skulder hänförliga till alla leasingavtal, med några undantag, redovisas i balansräkningen. Denna redovisning baseras på synsättet att leasetagaren har en rättighet att använda en tillgång under en specifik tidsperiod och samtidigt en skyldighet att betala för denna rättighet. Redovisningen för leasegivaren kommer i allt väsentligt att vara oförändrad. Standarden är tillämplig för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2019 eller senare. Förtida tillämpning är tillåten förutsatt att även IFRS 15 tillämpas. EU har ännu inte antagit standarden.

Koncernen är leasetagare i operationella leasingavtal vilka förväntas påverkas av IFRS 16 genom att dessa avtal ska redovisas med en tillgång och en skuld i balansräkningen samt i resultaträkningen med en avskrivning på tillgången och en räntekostnad på leasingkulden. Enligt nuvarande IAS 17 kostnadsförs leasingavgiften över leasingperioden. Detta kommer att innebära att allt annat lika ökar koncernens rörelseresultat och koncernens soliditet minskar. Koncernen har ännu inte utvärderat fullt ut hur effekten påverkar koncernens finansiella rapportering.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft, väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

NOT 3 RISKER OCH RISKHANTERING

FINANSIELLA RISKER

Bulten är i sin verksamhet utsatt för olika finansiella risker. Exempel på dessa är valuta-, likviditets-, ränte-, kredit- och kapitalrisk. Det är styrelsen som fastställer policier för riskhanteringen. Finansverksamheten i form av riskhantering, likviditetsförvaltning och upplåning sköts koncerngemensamt av moderbolaget. Koncernens övergripande riskhantering fokuserar på oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna och eftersträvar att minimera potentiella ogynnsamma effekter på koncernens finanser.

Valutarisk

Koncernen verkar internationellt och utsätts för valutarisker som uppstår från olika valutaexponeringar, framför allt avseende EUR, PLN, GBP, USD och RUB. Valutarisk uppstår genom framtida affärstransaktioner, flödesexponeringar i form av in- och utbetalningar i olika valutor, redovisade tillgångar och skulder, omräkning av utländska dotterbolagsresultat samt nettoinvesteringar i utlandsverksamheter.

Förändringar i valutakurser kan även påverka koncernens egen eller kundernas konkurrensförmåga och därigenom indirekt påverka koncernens försäljning och resultat. Koncernen är exponerad för förändringar i flera valutor, där förändringen i EUR i förhållande till andra valutor har störst effekt på koncernens resultat.

Koncernens policy för hantering av valutarisker är främst inriktad på de transaktionsrelaterade valutariskerna. Primärt hanteras valutarisker genom att försöka förändra de operativa villkoren i verksamheten genom att få intäkter och kostnader i andra valutor än SEK att matcha varandra. Under speciella omständigheter kan dock säkring ske. Säkring ska enbart ske av valutaflöden som uppfyller kriterierna för säkringsredovisning i enlighet med IAS 39. Huruvida säkringsredovisning tillämpas beslutas dock i varje enskilt fall vid ingången av säkringspositionen.

Om den svenska kronan hade försvagats med tio procent i förhållande till EUR med alla andra variabler konstanta, skulle rörelseresultatet förbättrats med cirka 71 (61) MSEK. En motsvarande valutaförändring i PLN innebär en försämring med cirka -15 (-13) MSEK på rörelseresultatet. Motsvarande för GBP uppgår till cirka -15 (-17) MSEK, USD till cirka 3 (8) MSEK, RUB till cirka -0 (-1) MSEK och CNY till cirka -0 (-3) MSEK. Givet nuvarande exponering skulle detta netto leda till en förbättring med 43 (35) MSEK om den svenska kronan försvagas med tio procent mot EUR, PLN, GBP och RUB. Motsvarande effekt på eget kapital uppgår till 87 (75) MSEK.

Under verksamhetsåret har koncernens valutaflöden fördelats enligt följande:

VALUTA*	2016			2015		
	INTÄKTER	KOST- NADER	NETTO EXPONERING	INTÄKTER	KOST- NADER	NETTO EXPONERING
SEK	255	-483	-228	255	-441	-186
EUR	2 212	-1 505	707	2 167	-1 557	610
PLN	19	-167	-148	18	-151	-133
GBP	57	-210	-153	83	-253	-170
USD	56	-28	28	94	-15	79
RUB	32	-35	-3	28	-36	-8
CNY	44	-47	-3	48	-75	-27
Summa	2 676	-2 476	200	2 693	-2 528	165

* Uttryckt i MSEK.

Koncernen bedömer löpande utlandsverksamheternas funktionella valuta. Bl.a. som en följd av att flera nyvunna kundkontrakt har försäljningspriser denominerade i EUR har ledningen gjort bedömningen att den funktionella valutan i joint-venture bolaget BBB Services Ltd

samt dotterföretaget Bulten Ltd, UK är EUR mot tidigare GBP. Den funktionella valutan ändras framåtriktat från och med december 2015 för BBB Services Ltd och från och med januari 2016 för Bulten Ltd, UK. Den ändrade funktionella valutan bedöms reducera den transaktionsrelaterade valutaexponeringen mellan GBP och EUR betydligt. Koncernen har ett antal innehav i utlandsverksamheter vilkas nettotillgångar exponeras för valutaförändring. Valutaexponering som uppstår från tillgångarna i koncernens utlandsverksamheter hanteras huvudsakligen genom upplåning i de berörda utländska valutorna.

Fördelning av finansiella skulder per valuta:

VALUTA*	2016			2015		
	RÄNTE- BÄRANDE SKULDER ¹⁾	LEVER- ANTÖRS- SKULDER	TOTALT	RÄNTE- BÄRANDE SKULDER ¹⁾	LEVER- ANTÖRS- SKULDER	TOTALT
SEK	–	38,1	38,1	50,0	40,4	90,4
EUR	37,8	215,1	252,8	82,7	206,1	288,8
PLN	26,3	12,8	39,1	35,3	14,8	50,1
GBP	–	47,3	47,3	30,4	39,5	69,9
USD	–	5,6	5,6	–	7,8	7,8
RUB	–	7,2	7,2	–	3,0	3,0
CNY	–	5,2	5,2	–	5,0	5,0
Summa	64,1	331,3	395,4	198,4	316,6	515,0

* Uttryckt i MSEK.

1) Exklusive pensioner och liknande förpliktelser.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisken är den risk som föreligger att företaget inte klarar sina betalningar till följd av otillräcklig likviditet och/eller svårighet att erhålla krediter från externa kreditgivare. Likviditetsrisk hanteras genom att koncernen innehar tillräckligt med likvida medel och kortfristiga placeringar med en likvid marknad samt tillgänglig finansiering genom avtalade kreditfaciliteter. Ledningen följer noga rullande prognoser för koncernens likviditetsreserv som består av outnyttjade lånelöften och likvida medel, på basis av förväntade kassaflöden. Detta sker på två nivåer i koncernen; på lokal nivå i koncernens rörelsedrivande företag och på koncernnivå.

Bolaget finansieras huvudsakligen genom ett finansieringsavtal med en total kredit om 460 MSEK som löper fram till och med juni 2019.

Krediterna är förknippade med vissa lånevillkor (så kallade kovenanter) som redogörs närmare för i not 28. Samtliga kovenanter har uppfyllts under året. Koncernen överlåter löpande kundfordringar inom ramen för ett blockköpsavtal. Avtalet innebär att förvärvaren av kundfordringarna övertar kreditriskerna förknippade med fordringarna. Kriterierna för att ej ta upp kundfordringarna i balansräkningen är uppfyllda. Koncernen är därmed beroende av förvärvarens löpande bedömning av kundernas kreditvärdighet. Vid utgången av 2016 uppgick värdet på de överlåtna kundfordringarna till 47,5 (50,8) MSEK. Avtalet ger ett totalt utrymme för försäljning av kundfakturer om 68 (68) MSEK.

Vid utgången av 2016 fanns en tillgänglig likviditetsreserv i koncernen uppgående till 535,5 (332,0) MSEK vilket motsvarar 20,0 (12,3) procent av nettoomsättningen. Koncernens finanspolicy stipulerar att de disponibla medlen, det vill säga likvida medel och tillgängliga krediter, ska överstiga 5 procent av nettoomsättningen samt att de disponibla medlen vid varje tillfälle ska överstiga 100 MSEK. Temporär överlikviditet placeras i investeringar med kort löptid och minimal kreditrisk, t.ex. på bankkonton eller i obligationer med kort löptid utställda av svenska banker eller svenska staten.

Nedanstående tabell analyserar koncernens finansiella skulder uppdelade efter den tid som på balansdagen återstår fram till den avtalsenliga förfallodagen (inklusive eventuella ränteutbetalningar, där dessa kan fastställas). De belopp som anges i tabellen är de avtalsenliga, odiskonterade kassaflödena.

PER 31 DECEMBER 2016 (INKLUSIVE RÄNTEUTBETALNINGAR)	MINDRE ÄN 1 ÅR	MELLAN 1 OCH 5 ÅR	MER ÄN 5 ÅR
Banklån och checkräkningskrediter	–	26,5	–
Leverantörsskulder och andra skulder	529,3	–	–
Skulder avseende finansiell leasing	4,7	16,9	35,6
Summa	534,0	43,4	35,6

PER 31 DECEMBER 2015 (INKLUSIVE RÄNTEUTBETALNINGAR)	MINDRE ÄN 1 ÅR	MELLAN 1 OCH 5 ÅR	MER ÄN 5 ÅR
Banklån och checkräkningskrediter	50,2	113,6	–
Leverantörsskulder och andra skulder	478,1	–	–
Skulder avseende finansiell leasing	4,6	16,7	38,3
Summa	532,9	130,3	38,3

Ränterisk

Koncernens ränterisk uppstår genom kort- och långfristig upplåning. Upplåning som görs med rörlig ränta utsätter koncernen för en ränterisk avseende kassaflöde, vilket delvis neutraliseras av kassamedel med rörlig ränta. Upplåning som görs med fast ränta utsätter koncernen för en ränterisk avseende verkligt värde.

Koncernens princip för hantering av ränterisk speglar förändringstakten i koncernens finansiering. Det har under de senaste åren inneburit kort bindningstid. Finanspolicyn reglerar att räntebindningstiden på extern upplåning i snitt skall uppgå till sex månader, med en möjlighet att avvika +/- 3 månader om marknadsbedömningen förändras. Vid utgången av 2016 och 2015 uppgick den genomsnittliga räntebindningstiden på extern upplåning till cirka sex månader.

Koncernen hade vid årsskiftet inga finansiella kontrakt för att ändra ränterisken i förhållande till vad gällande låneavtal reglerar. Under 2016 och 2015 bestod koncernens upplåning med rörlig ränta av SEK, EUR, GBP. Om räntorna på upplåningen under 2016 varit 1 procent högre/lägre med alla andra variabler konstanta, hade resultat före skatt för räkenskapsåret varit 1,5 (1,7) MSEK lägre/högre.

Kreditrisk

Kreditrisk hanteras på koncernnivå. Kreditrisk uppstår genom likvida medel och tillgodohavanden hos banker och finansinstitut samt kreditexponeringar inklusive utestående fordringar och avtalade transaktioner.

Individuella bedömningar av kundens kreditvärdighet och kreditrisk görs där kundens finansiella ställning beaktas, liksom tidigare erfarenheter och andra faktorer. Ledningen förväntar sig inte några förluster till följd av utebliven betalning från motparter utöver vad som reserverats som osäkra kundfordringar, se not 20.

Kapitalrisk

Koncernens mål avseende den totala kapitalstrukturen är att trygga koncernens förmåga att fortsätta sin verksamhet, så att den kan generera avkastning till aktieägarna och nytta för andra intressenter och att upprätthålla en optimal kapitalstruktur för att hålla kostnaderna för kapitalet nere.

För att upprätthålla eller justera kapitalstrukturen, kan koncernen förändra den utdelning som betalas till aktieägarna, återbetala kapital till aktieägarna, utfärda nya aktier eller sälja tillgångar för att minska skulderna.

Företagsledningen övervakar löpande behovet av refinansiering av den externa upplåningen med målsättningen att omförhandla koncernens kreditfaciliteter senast 12 månader före förfallodagen. Ett av koncernens finansiella mål är att uppnå en avkastning på genomsnittligt sysselsatt kapital överstigande 15 procent. Genomsnittligt sysselsatt kapital, definierat som eget kapital plus räntebärande skulder, uppgick för 2016 till 1 453,1 (1 430,5) MSEK. Avkastning, definierat som resultat efter finansiella poster plus finansiella kostnader, på genomsnittligt sysselsatt kapital uppgick till 13,9 procent för 2016 och till 11,5 procent för 2015.

Koncernen har en soliditet om 68,9 (64,0) procent. Mål för soliditeten är minst 45 procent. Målet för nettoskulden i relation till resultat före avskrivningar (EBITDA) skall vara under 3 och utfall för 2016 uppgick till -0,1 (0,8). Målet för EBITDA i förhållande till finansnetto skall vara mer än 3. Utfallet för 2016 uppgick till 66,0 (19,9).

SOLIDITET	2016	2015
Eget kapital	1 356,8	1 245,2
Balansomslutning	1 969,1	1 944,5
Soliditet, %	68,9	64,0

Skuldsättningsgraden var per 31 december 2016 och 2015 enligt nedanstående tabell:

SKULDSÄTTNINGSGRAD	2016	2015
Total upplåning	-65,2	-201,2
Avsättning för pensioner	-17,7	-20,0
Avgår Räntebärande tillgångar	4,7	4,7
Avgår Likvida medel	108,6	40,5
Nettokassa(+)/nettoskuld(-)	30,4	-176,0
Totalt eget kapital	1 356,8	1 245,2
Skuldsättningsgrad, ggr	0,0	-0,1

Skuldsättningsgraden beräknas som nettokassa/nettoskuld dividerat med eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande. Nettokassa/nettoskuld beräknas som totala räntebärande skulder (omfattande posterna kortfristig upplåning och långfristig upplåning, samt räntebärande pensionskulder i koncernens balansräkning) med avdrag för likvida medel och räntebärande tillgångar.

Genomsnittlig ränta på låneskulden uppgick till 3,3 (2,9) procent.

HÅLLBARHETSRISSER

Bulten bedriver verksamhet inom en industri som både direkt och indirekt har en påverkan inom de områden som Bulten identifierat som viktiga inom hållbar verksamhet; miljö, socialt samt bolagsstyrning.

Miljö

Inom ramen för Bultens verksamhet används såväl förnybara som ändliga naturresurser, vilket kan ha en negativ inverkan på miljön för framtiden. Resurser såsom fossila bränslen, kol och metaller anses vara ändliga, där dock metaller kan återanvändas. Exempel på förnybara resurser är vatten, vind och solenergi.

Ett aktivt miljöarbete bedrivs på samtliga av koncernens enheter för att säkerställa att verksamheten bedrivs med så liten påverkan på miljön som är praktiskt möjligt och ekonomiskt försvarbart. Processer är på plats för att säkerställa att förnybara resurser, såsom vatten och luft, inte skall påverkas negativt genom till exempel farliga utsläpp på grund av bristfällig reningsutrustning. Den främsta miljöpåverkande resursförbrukningen sker inom området energi, där koncernen strävar efter att använda sig av förnybar el, återvinning samt energisnåla produktionsprocesser. För att minimera användning av fossila bränslen arbetar den centrala logistikfunktionen med att säkerställa effektiva logistik- och transportlösningar.

Socialt ansvarstagande

Bulten verkar på en global marknad parallellt med olika intressegrupper, där hänsyn till människors hälsa, välbefinnande och rättigheter är grundläggande värderingar. När det uppstår obalanser i dessa förhållanden föreligger det risker för oro och konflikter både för den enskilda individen och för samhället i stort.

Bultens ambition är att bemöta samtliga intressegrupper med respekt och god etik. Genom att efterleva FN:s Global Compact säkerställer koncernen att bland annat mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och anti-korruption följs. Alla medarbetare ska känna till och följa uppförandekoden. Bulten uppmanar även sina leverantörer, konsulter och övriga samarbetspartners att tillämpa principerna. Samtliga medarbetare och styrelsemedlemmar inom Bulten har ett individuellt ansvar att rapportera intressekonflikter, brott eller överträdelse av denna uppförandekod.

Bolagsstyrning

Risker föreligger då verksamheter direkt eller indirekt brister i att följa tillämpliga lagar, regler, policyer samt det av samhället accepterade normer. Bulten bedriver sin verksamhet på ett ansvarsfullt och effektivt sätt, med hög affäretik, god riskkontroll och sund företagskultur. Styrande riktlinjer och policyer är grunden för ett hållbart och långsiktigt företagande, där koncernens uppförandekod är vägledande för alla beslut som fattas i verksamheten.

KONJUNKTUR OCH OMVÄRLDSRISKER

Marknads- och makroekonomisk risk

Bulten verkar på en cyklisk marknad, där kunderna styrs av makroekonomiska faktorer men även av politiska beslut. Efterfrågan på koncernens produkter är därmed beroende av efterfrågan på person- och godstransporter, som i sin tur drivs av den globala handeln samt den ekonomiska tillväxten i världen. Bulten verkar i huvudsak inom marknaderna för personbilar och nyttofordon. Koncernens försäljning är diversifierad och fördelad över ett antal kunder, plattformar, modeller och fabriksanläggningar vilket minskar volatiliteten beroende på individuella förändringar i efterfrågan. Användning av produktionsprognoser och nära relationer med kunder gör att koncernen är välinformerad om kundernas produktionsprogram och planer. Verksamhetens finansiella resultat är beroende av koncernens förmåga att snabbt reagera på förändringar i efterfrågan av koncernens produkter och anpassa produktionsnivåer och rörelsens kostnader därefter.

Prispress

Prispress är en naturlig del av affärsverksamheten inom fordonsindustrin. För att bemöta prispress och dess konsekvenser arbetar koncernen kontinuerligt med att utveckla tekniska lösningar som syftar till att sänka den totala kostnaden för kunden samt erbjuda kunder mervärde genom nya produkter och tjänster. Kostnadsreduktion uppnås exempelvis genom standardisering, förenklat montage samt reduktion av indirekta kostnader. Detta sker främst inom ramen för Bultens Full Service Provider-koncept (FSP).

Konkurrens

Bulten verkar som leverantör inom fordonsindustrin som är en konkurrensutsatt marknad. Branschen kännetecknas av överkapacitet och höga krav på kvalitet, leveransprecision, teknologi samt övergripande service. Koncernens långsiktiga framgång är därför beroende av en fördelaktig marknadspositionering, god konkurrensförmåga och hög operativ effektivitet i alla delar av koncernen.

Råvaror och råvarupriser

Koncernen är beroende av ett antal råvaror och insatsvaror och deras efterfrågan på den globala marknaden. Exponeringen är störst mot olika kvaliteter av stål och förändringar i priser kan påverka koncernens resultat. Priserna på råmaterial justeras periodiskt till aktuella marknadsnivåer baserat på prisutvecklingen under perioden. Koncernens strategi är att utjämna dessa risker genom ett aktivt och professionellt inköpsarbete med konsolidering och standardisering av inköpta volymer och långsiktiga förhållanden med kvalificerade leverantörer samt genom en transparent prisbild gentemot kunderna.

Force majeure

I takt med den globala uppvärmningen kan naturkatastrofer komma att öka. Samtidigt har globaliseringen och "Just-in-time" logistik gjort den globala handeln mer känslig för störningar. Under senare år har naturkatastrofer inträffat som påverkat fordonsindustrin, men tack vare kapacitetsplanering och goda kund- och leverantörsrelationer inom industrin har produktion kunnat fortgå.

Legala och politiska risker

Bultens verksamhet bedrivs i ett flertal jurisdiktioner och är föremål för lokala regler och lagar som gäller inom respektive jurisdiktion såväl som övergripande internationella regler.

Förändringar i regelverk, tullregleringar och andra handelshinder, pris- och valutakontroller samt andra offentliga riktlinjer i de länder där Bulten är verksam kan komma att påverka koncernens verksamhet. Koncernen utsätts för legala risker då verksamheten påverkas av ett stort antal kommersiella och finansiella avtal med kunder, leverantörer, anställda och andra parter såväl som licenser, patent och andra immateriella rättigheter. Ovan nämnda legala risker bedöms som normala för en verksamhet som koncernens. Bulten är etablerad på marknader och i nya länder där koncernen varit verksam under en begränsad tid. Nyetableringarna, främst inom tillväxtländer, kan komma att medföra kostnader som kan vara svåra att förutse. I vissa av de länder koncernen är verksam i är korruption i högre grad förekommande än vad som är fallet i t.ex. Sverige. Bultens uppförandekod tillsammans med koncernens system för intern kontroll avseende finansiell rapportering, som redogörs för i bolagsstyrningsrapporten på sidorna 88-93, utgör grunden för ett affäretiskt förhållningssätt och en korrekt finansiell rapportering. I vissa tillväxtländer föreligger också en förhöjd risk att såväl centrala och lokala myndighetsbeslut fattas på politiska grunder vilket kan medföra en viss oförutsägbarhet i affärsverksamheten.

Genom samverkan med lokalt baserade företag kan den politiska risken begränsas något. Även geopolitisk oro kan skapa risk för bolagets verksamhet. Koncernen möter dessa risker genom att kontinuerligt arbeta med riskbedömningar samt vid behov inhämta extern expertis inom respektive identifierat riskområde.

OPERATIVA RISKER

Organisation och kompetensförsörjning

Det är viktigt att kunna attrahera personal och ledning. Nyckelpersoner har stor betydelse för Bultens framtida framgång. Om nyckelpersoner lämnar Bulten eller om koncernen inte kan attrahera kvalificerad personal kan detta få en negativ inverkan på verksamheten, dess finansiella ställning och resultat. Ledningen i koncernen och dotterbolagen har ansvar för att identifiera samt säkerställa att rätt personal stannar och utvecklas tillsammans med koncernen. Detta görs bland annat genom att erbjuda konkurrenskraftiga löner, en bra arbetsmiljö, frisk- och hälsovård, samt möjlighet till utbildning och karriär inom koncernen.

Produkter och teknologi

Fordonsindustrin karaktäriseras av miljö-, konkurrens- och kostnadsmedvetenhet. Industrin är högteknologisk och forskning och utveckling är därför viktigt. Utveckling av nya material kan förändra Bultens konkurrenskraft. Koncernen följer noga trender på marknaden och arbetar nära kunderna i syfte att förstå behov över tiden. Risken för förlorad konkurrenskraft bedöms minska genom forskning och utveckling mot exempelvis nya material och användningsområden.

Produktansvar, garanti och återkallande

Koncernen utsätts för produktansvar och garantianspråk för fall då koncernens produkter orsakar person- eller egendomsskada. Om en produkt skulle vara defekt kan koncernen även behöva medverka vid ett återkallande av fordon. Inga väsentliga skadeståndsanspråk gällande produktansvar eller återkallelse har inträffat. Bulten har tecknat försäkring omfattande ett visst belopp mot skadestånd gällande produktansvar samt återkallelse. Bulten minimerar riskerna som rör produktansvar, garantiförsäkringar och skadestånd genom omfattande tester i utformnings- och utvecklingsfasen såväl som i produktion med styrda processer samt att kontinuerligt genomföra kvalitetsledningsåtgärder.

Avbrott i verksamheten och egendomsskador

Skador på produktionsutrustning, till följd av t.ex. brand, kan ha en negativ inverkan, både vad gäller direkt egendomsskada samt avbrott i verksamheten som kan försvåra koncernens möjligheter att fullgöra sina leveransåtaganden till koncernens kunder, vilket i sin tur kan riskera att kunder omprövar sitt leverantörsval. Inverkan av sådana skador på produktionsutrustningen kan karaktäriseras som hög. Kontinuerliga insatser görs för att förbättra koncernens framförhållning och förebyggande säkerhetsåtgärder. Koncernen har också fullt försäkringsskydd mot avbrott i verksamheten.

Miljörelaterade risker

Bultens verksamhet är tillstånds- och anmälningspliktig i flera jurisdiktioner. Samtliga av koncernens produktionsanläggningar är antingen tillståndspliktiga eller regleras av respektive lands miljölagstiftning. Bulten har de tillstånd och avtal som krävs och uppfyller givna säkerhets-, rapporterings- och kontrollbehov. Bulten fokuserar även på aktiviteter som minskar både den inre och yttre miljöpåverkan.

IT-relaterade risker

Bultens verksamhet är beroende av IT-system samt hårdvara som stöder koncernens produktions-, logistik- samt orderhantering. Ett avbrott i ett system som stöder dessa kan få en negativ inverkan på bolagets produktion samt möjlighet att fullgöra sina leveransåtaganden. Bulten hanterar IT-relaterade risker löpande genom koncernens centrala IT-avdelning. Bulten minskar risk genom att säkerställa en hög kompetensnivå internt samt goda relationer till IT-leverantörer av både service och hårdvara.

Försäkringar

Bulten försäkrar sina anläggningar mot egendoms- och avbrottskador. Utöver detta finns försäkringar för ansvarsskador.

Känslighetsanalys

Väsentliga faktorer som påverkar koncernens resultat framgår nedan. Bedömningen baseras på värden vid årets utgång och är gjord med utgångspunkt att alla övriga faktorer är oförändrade.

- Förändringar i försäljningspris är den variabel som får den största påverkan på resultatet. 1 procent på utpriser påverkar resultat före skatt med cirka 27 (27) MSEK.
- Utveckling på råmaterialpriser påverkar Bultens resultat. En förändring med 1 procent i råmaterialpriser ger en resultatpåverkan före skatt om cirka 16 (16) MSEK dock finns det möjlighet för Bulten, liksom andra aktörer i branschen, att föra över en ökad råvarukostnad på dess kunder för att kompensera för den ökade kostnaden.
- Lönekostnader är en stor andel av koncernens kostnads massa. En ökning med 1 procent påverkar resultat före skatt med cirka 4 (4) MSEK.
- En procentenhets förändring av räntan på genomsnittlig nettokassa/nettoskuld som belöper med rörlig ränta påverkar resultat före skatt med cirka - (-) MSEK. Ingen del av nettokassan(+)/nettoskulden(-) 30,4 (-176,0) MSEK löper med fast ränta.
- För en beskrivning av Bultens exponering mot förändringar i valutor hänvisas till avsnittet "Valutarisk" på sidan 47.

NOT 4 RAPPORTERING AV SEGMENT

Identifiering av rörelsesegment

Koncernen har fram till avyttringen av division Finnveden Metal Structures den 30 juni 2014 utgjorts av två segment, division Bulten och division Finnveden Metal Structures. Från den 1 juli 2014 utgörs koncernen enbart av ett rapporterbart segment, Bulten, då det är på denna nivå som koncernens ledningsgrupp ansvarar för tilldelning av resurser och bedömer verksamhetens resultat. Division Finnveden Metal Structures presenteras i årsredovisningen som Avvecklad verksamhet, se not 39.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Rörelsesegment rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapporteringen som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är den funktion som ansvarar för tilldelning av resurser och bedömning av rörelsesegmentets resultat. I koncernen har denna funktion identifierats som koncernens ledningsgrupp. Efter avyttringen av Finnveden Metal Structures har koncernen enbart ett rapporterbart segment.

NOT 5 INTÄKTER

Koncernen har den övervägande delen av sina intäkter i norra Europa. Nedan presenteras koncernens intäkter från externa kunder fördelade utifrån den geografiska placeringen av dotterföretagen.

MSEK	2016	2015
Sverige	823,8	869,7
Tyskland	614,8	661,3
Storbritannien	1 117,1	1 047,9
Polen	43,7	37,7
Övriga länder	76,6	76,9
Summa intäkter	2 676,0	2 693,5

Koncernens kunder

Koncernens kunder återfinns nästan uteslutande inom fordonsindustrin. I koncernen finns tre externa kunder som var och en för sig genererar intäkter överstigande 10 procent av koncernens omsättning. Intäkterna från kunderna uppgick till 890 (949) MSEK, 548 (479) MSEK, samt 389 (387) MSEK, vilket sammantaget utgör 68,3 (66,4) procent av omsättningen. Underliggande kundavtal avser en mängd olika produkter och kontrakt med olika löptider och motparter.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Nettoomsättning består av intäkter från försäljning av varor och tjänster. Intäktsredovisning sker i resultaträkningen när det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelarna kommer att tillfalla bolaget och dessa fördelar kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkterna inkluderar endast det bruttointflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhåller eller kan erhålla för egen räkning. Inkomst vid varuförsäljning redovisas som intäkt då bolaget till köparen har överfört de väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande och bolaget utövar inte heller någon reell kontroll över de varor som sålts. Intäkterna redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas med avdrag för lämnade rabatter samt eventuella returer. Ersättningen erhålls i likvida medel och intäkten utgörs av ersättningen. Belopp som uppbärs för annans räkning ingår inte i bolagets intäkter. Intäktsredovisning av tjänsteuppdrag sker när det ekonomiska utfallet för utfört tjänsteuppdrag kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och de ekonomiska fördelarna tillfaller bolaget.

VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR FÖR REDOVISNINGSSÄNDAMÅL

Det förekommer kundavtal där prissättning av varor och tjänster baseras på prognostiserade volymer enligt kundernas leveransplaner. I perioder med väsentliga oväntade volymförändringar kan slutlig ersättning avvika från fakturerad ersättning, vilket justeras retroaktivt med koncernens kunder. Koncernen stämmer regelbundet av det faktiska volymutfallet mot leveransplanerna och justerar ersättningen löpande.

NOT 6 RÖRELSENS KOSTNADER

Koncernen redovisar resultaträkningen enligt funktionsindelad form. De väsentliga kostnadsslagen är följande.

MSEK	2016	2015
Förändringar i lager, sålda varors kostnad	-1 818,9	-1 874,2
Kostnader för ersättningar till anställda och styrelse (not 7)	-467,7	-448,3
Avskrivningar (not 9)	-71,1	-60,0
Kostnader för operationell leasing (not 11)	-53,9	-64,7
Övriga kostnader	-86,4	-94,2
Summa kostnader för sålda varor, försäljning och administration	-2 498,0	-2 541,4

REDOVISNINGSPRINCIPER

Resultaträkningen är uppställd i funktionsindelad form.

Funktionerna är följande:

- Kostnad för sålda varor innehåller kostnader för varuhantering och tillverkningskostnader innefattande löne- och materialkostnader, köpta tjänster, lokalkostnader samt av- och nedskrivningar på materiella anläggningstillgångar som används i inköps- och produktionsprocessen.
- Administrationskostnader avser kostnader för styrelser, företagsledning och stabsfunktioner i koncernen samt av- och nedskrivningar på materiella anläggningstillgångar som används av koncernens administrativa funktioner.
- Försäljningskostnader omfattar kostnader för den egna försäljningsorganisationen, inklusive kostnader för logistikcenter samt av- och nedskrivningar på materiella anläggningstillgångar som används av koncernens försäljningsorganisation. Avsättningar till, respektive återföringar av reserver för osäkra kundfordringar, ingår också i funktionen Försäljningskostnader i resultaträkningen.

NOT 7 ANSTÄLLDA, PERSONALKOSTNADER OCH ARVODEN TILL STYRELSE

ANTAL ANSTÄLLDA	ANTAL PERSONER		VARAV MÅN I PROCENT	
	2016	2015	2016	2015
Moderbolag	9	8	33	38
Dotterbolagen				
Sverige	315	312	78	78
Tyskland	194	190	80	81
Polen	484	447	77	76
Storbritannien	84	81	68	69
Kina	63	60	65	63
Ryssland	115	101	68	66
Totalt i dotterbolag	1 255	1 191	76	75
Summa antal anställda	1 264	1 199	75	75

KÖNSFÖRDELNING I STYRELSE OCH KONCERNLEDNING	ANTAL PERSONER		VARAV KVINNOR I PROCENT	
	2016	2015	2016	2015
Styrelsen *)	10	9	20	11
Koncernledning	8	7	38	29

*) Inklusive suppleanter

LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER	LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR		SOCIALA KOSTNADER	
	2016	2015	2016	2015
Moderbolag	15,0	11,4	9,0	6,5
(varav pensions- kostnad)	–	–	2,5	2,3
Dotterbolag	342,2	335,2	101,5	95,2
(varav pensions- kostnad)	–	–	13,7	15,1
Summa löner, andra ersättningar och sociala kostnader	357,2	346,6	110,5	101,7
(varav pensions- kostnad)	–	–	16,2	17,4

LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR FÖRDELADE PER LAND SAMT MELLAN LEDNINGSPERSONAL OCH ÖVRIGA ANSTÄLLDA	LEDNINGSPERSONAL ¹⁾		ÖVRIGA ANSTÄLLDA	
	2016	2015	2016	2015
Moderbolag i Sverige	9,8	7,8	5,2	3,6
(varav tantiem o.d.)	2,0	0,8	0,8	0,2
Dotterbolag i Sverige	3,1	2,4	124,8	123,3
(varav tantiem o.d.)	0,8	0,3	2,4	1,7
Dotterbolag utomlands				
Länder inom EU	8,4	8,2	188,6	181,5
(varav tantiem o.d.)	1,2	0,6	2,1	1,3
Övriga länder	3,0	3,6	14,5	16,1
(varav tantiem o.d.)	0,1	0,8	–	0,1
Summa	24,3	22,0	332,9	324,6
(varav tantiem o.d.)	4,1	2,5	5,3	3,3

Pensionskostnader till styrelse och VD uppgår till 4,0 (4,5) MSEK i koncernen.

1) Omfattar nuvarande och tidigare styrelseledamöter och deras suppleanter samt nuvarande och tidigare verkställande och vice verkställande direktör för moderbolaget och dess dotterbolag

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämmans beslut. På ordinarie årsstämma beslutades att arvode till styrelsen skulle utgå med 2,7 (2,4) MSEK och fördelas i enlighet med beslut vid årsstämman. Till styrelsens ordförande har arvode utgått med 0,5 (0,5) MSEK. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode. Ersättning till verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Med ledande befattningshavare avses de personer som sitter i koncernledningen. För verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare bereds lönen i ersättningsutskottet och fastställs av styrelsen. För verkställande direktören är den rörliga ersättningen maximerad till 60 procent av grundlönen. För övriga ledande befattningshavare är rörlig ersättning maximerad till 40 procent av grundlönen. Den rörliga ersättningen är baserad på uppnådda resultat i förhållande till uppställda mål. Till verkställande direktören har under året utgått en grundlön om 3,1 (2,6) MSEK. Till övriga ledande befattningshavare har under året utgått en grundlön om 8,8 (7,8) MSEK i ersättning.

För 2016 har verkställande direktör tjänat in en rörlig ersättning uppgående till 1,1 (0,5) MSEK. Övriga ledande befattningshavare har tjänat in en rörlig ersättning uppgående till 1,9 (0,9) MSEK.

Pensionsåldern för verkställande direktören är 65 år. Pensionskostnaden är premiebaserad och motsvarar cirka 35 procent av den fasta lönen. För övriga ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år och åtagandet är premiebaserat även för dessa. Mellan bolaget och verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Ersättning under uppsägningstiden avräknas mot andra inkomster under denna period. Vid uppsägning från bolagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till tolv månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas ej mot andra inkomster.

För övriga ledande befattningshavare bosatta i Sverige gäller som huvudregel för den anställde och arbetsgivaren en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. I vissa fall är uppsägningstiden längre vid uppsägning från bolagets sida, dock maximalt tolv månader, och i vissa fall är uppsägningstiden kortare vid uppsägning från den anställdes sida, fyra månader. Avgångsvederlag, utöver lön under uppsägningstid, förekommer och kan tillsammans med fast lön under uppsägning uppgå till maximalt 18 månadslöner.

Personer som är bosatta utanför Sverige eller som är bosatta i Sverige men har väsentlig anknytning till annat land eller tidigare har varit bosatta i annat land får erbjudas uppsägningstider och avgångsvederlag som är konkurrenskraftiga i det land där personerna är eller har varit bosatta eller till vilket de har en väsentlig anknytning, företrädesvis lösningar motsvarande vad som gäller för ledande befattningshavare bosatta i Sverige.

ERSÄTTNING TILL STYRELSE OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE	2016					2015				
	ARVODE ¹⁾ / GRUNDLÖN	RÖRLIG ERSÄTTNING	ÖVRIGA FÖRMÅNER	AKTIE- RELATERAD ERSÄTTNING	PENSION	ARVODE ¹⁾ / GRUNDLÖN	RÖRLIG ERSÄTTNING	ÖVRIGA FÖRMÅNER	AKTIE- RELATERAD ERSÄTTNING	PENSION
Koncernen										
Styrelse										
Ulf Liljedahl (from 2015-04-29)	0,5	–	–	–	–	0,5	–	–	–	–
Ann-Sofi Danielsson	0,4	–	–	–	–	0,4	–	–	–	–
Hans Gustavsson	0,3	–	–	–	–	0,3	–	–	–	–
Hans Peter Havdal	0,3	–	–	–	–	0,3	–	–	–	–
Peter Karlsten (from 2015-04-29)	0,3	–	–	–	–	0,3	–	–	–	–
Anne-Lie Lind (from 2016-04-26)	0,3	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Gustav Lindner (from 2015-04-29)	0,3	–	–	–	–	0,3	–	–	–	–
Johan Lundsgård	0,3	–	–	–	–	0,3	–	–	–	–
Ledande befattningshavare										
Tommy Andersson VD	3,1	1,1	0,1	0,4	1,1	2,6	0,5	0,1	–	1,0
Övriga ledande befattningshavare, 7 (6) st	8,8	1,9	0,6	0,9	2,1	7,8	0,9	0,5	–	1,9

1) Avser styrelse- och revisionsutskotts arvode.

Incitamentsprogram

Vid årsstämman den 26 april 2016 beslutades att inrätta ett långsiktigt aktiebaserat incitamentsprogram för cirka 15 ledande befattningshavare och nyckelpersoner i Bultenkoncernen. Programmet löper över tre år med start i april 2016 och omfattar maximalt 300 000 aktier, vilket motsvarar en utspädningseffekt om ca 1,5% av det totala antalet utestående aktier. Programmet innebär att deltagarna investerar i aktier i bolaget och för varje investerad aktie erhåller deltagaren vederlagsfritt en s.k. matchningsaktie. Därutöver har deltagaren möjlighet att vederlagsfritt erhålla ytterligare aktier, s.k. prestationsaktier förutsatt att ett av styrelsen bestämt prestationsmål (vinst per aktie) uppfylls. I enlighet med IFRS 2 kommer kostnaderna för programmet att redovisas över resultaträkningen under intjänandeperioden (20 maj 2016 -20 maj 2019). Aktierätterna konverteras automatiskt till aktier vid programmets slut till ett lösenpris på noll. Deltagarna erhåller ingen utdelning och är inte berättigade till att rösta under intjänandeperioden. Om deltagaren under denna period avslutar sin anställning i koncernen, kommer rätten att förfalla, förutom i begränsade fall som godkänns av styrelsen från fall till fall.

Aktierätternas verkliga värde på tilldelningsdagen beräknades utifrån marknadspriset på företagens aktier på tilldelningsdagen vilket uppgick till ca 78 SEK per aktierätt utan beaktan av utdelningar under intjänandeperioden.

Den totala kostnaden för aktierelaterade ersättningar under perioden och som redovisats som en del av personalkostnaden uppgick till 3,0 (-)MSEK.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Genom det långsiktiga aktiebaserade incitamentsprogrammet ger företaget ut aktier vederlagsfritt till anställda. Det verkliga värdet på aktierätterna som vederlagsfritt tilldelas anställda under koncernens incitamentsprogram kostnadsförs över intjänandeperioden, vilket motsvaras av den period då ersättningen tjänas in och tjänsterna utförs. Det verkliga värdet beräknas per tilldelningsdagen och redovisas mot eget kapital. Bedömningen av hur många aktier som förväntas bli intjänade baseras på icke marknadsrelaterade intjäningsvillkor. Uppskattningarna omprövas vid varje rapportperiods slut och eventuella avvikelser redovisas i resultaträkningen och motsvarande justeringar görs i eget kapital.

I de fall då aktierätterna förverkas på grund av att den anställda inte uppfyllt intjänandevillkoren, återförs det belopp som tidigare redovisats för dessa instrument.

NOT 8 ARVODEN OCH KOSTNADERSÄTTNING FÖR REVISION

PRICEWATERHOUSECOOPERS	2016	2015
Revision	2,7	2,7
Annan revisionsverksamhet	0,1	0,2
Skatterådgivning	1,1	0,9
Övriga tjänster	0,8	0,7
Summa	4,7	4,5

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisning och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på företagets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget omfattar huvudsakligen översiktlig granskning av delårsrapporter. Skatterådgivning inkluderar rådgivning inom inkomstbeskattning, inklusive internprissättningsfrågor, samt mervärdesskatt. Övriga tjänster är sådan rådgivning som inte är hänförlig till någon av de ovan nämnda kategorier av tjänster.

NOT 9 AVSKRIVNINGAR AV MATERIELLA OCH IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN FÖRDELADE PER TILLGÅNGSSLAG	2016	2015
Immateriella tillgångar	-0,5	-0,2
Byggnader	-10,2	-3,9
Maskiner och andra tekniska anläggningar	-51,0	-46,3
Inventarier, verktyg och installationer	-9,4	-9,6
Summa avskrivningar	-71,1	-60,0

AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN FÖRDELADE PER FUNKTION	2016	2015
Kostnad för sålda varor	-59,1	-52,2
Försäljningskostnader	-6,8	-3,9
Administrationskostnader	-5,2	-3,9
Summa avskrivningar	-71,1	-60,0

Tillgångarna består i allt väsentligt av maskiner och annan teknisk utrustning.

NOT 10 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER OCH KOSTNADER

ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER	2016	2015
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	0,3	8,0
Kursvinst på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	3,8	-
Intäkter från administrativa tjänster	19,7	21,9
Försäkringsersättningar	-	0,1
Övriga rörelseintäkter	2,7	2,5
Summa övriga rörelseintäkter	26,5	32,5

ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER	2016	2015
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	-0,1	-0,3
Kursförlust på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	-	-18,2
Övriga rörelsekostnader	-1,4	-1,2
Summa övriga rörelsekostnader	-1,5	-19,7

REDOVISNINGSPRINCIPER

Övriga rörelseintäkter respektive kostnader avser sekundära aktiviteter som t.ex. intäkter från försäljning av IT-tjänster och andra administrativa tjänster, kursdifferenser på poster av rörelsekaraktär och realisationsresultat vid försäljning av materiella anläggningstillgångar. Vid försäljning av dotterföretag eller joint ventures redovisas också det koncernmässiga resultatet här, i det fall redovisning som Avvecklad verksamhet ej är tillämplig.

NOT 11 LEASING

Operationella leasingavtal består till största delen av hyresavtal gällande industrilokaler i Tyskland och Polen samt till mindre del maskiner och fordon. Hyresavtalen för industrilokalerna omfattar en kvarstående hyresperiod på cirka fem år med en rätt till förlängning över fem år under oförändrade villkor.

OPERATIONELL LEASING	2016	2015
Tillgångar som innehas via operationella leasingavtal		
Minimileaseavgifter	54,5	65,3
Erlagda variabla leaseavgifter	–	–
Intäkt för vidareuthyrda leasar	-0,6	-0,6
Summa årets leasingavgifter	53,9	64,7
Avtalade framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara kontrakt förfaller till betalning:		
Inom ett år	53,3	48,1
Mellan ett och fem år	149,7	149,5
Senare än fem år	22,8	39,7

De finansiella leasingavtalen avser byggnad och produktionsutrustning som är upptagna till följande belopp bland de materiella anläggningstillgångarna.

FINANSIELL LEASING	ANSKAFFNINGS- VÄRDEN		ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Byggnader	37,3	37,1	-3,1	-0,6
Maskiner och andra tekniska anläggningar	24,1	32,1	-20,6	-26,5
Inventarier, verktyg och installationer	3,8	3,7	-1,4	-1,0
Summa finansiella leasingavtal	65,2	72,9	-25,1	-28,1

Framtida minimileasingavgifter har följande förfallotidpunkter:

FINANSIELL LEASING	NOMINELLA VÄRDEN		NUVÄRDEN	
	2016	2015	2016	2015
Inom ett år	4,7	4,6	3,7	4,3
Senare än ett men inom fem år	16,9	16,7	14,1	13,7
Senare än fem år	35,6	38,2	20,0	20,3
Summa framtida leasingavgifter	57,2	59,5	37,8	38,3

Nuvärdet av de framtida minimileasingavgifterna redovisas som räntebärande skuld. I koncernens resultat ingår inga variabla avgifter avseende finansiella leasingavtal.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Leasing – leasetagare

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren, om så ej är fallet är det fråga om operationell leasing. Tillgångar som förhyrs enligt finansiella leasingavtal redovisas som tillgång i koncernens balansräkning. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som lång- och kortfristiga skulder. De leasade tillgångarna skrivs av enligt plan medan leasingbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna. Räntekostnaden fördelas över leaseperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden.

Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer. Operationell leasing innebär att leasingavgiften kostnadsförs över löptiden med utgångspunkt från nyttjandet, vilket kan skilja sig från vad som erlagts som leasingavgift under året.

Om väsentliga villkor ändras under avtalstidens gång utvärderas huruvida dessa nya villkor – om de varit kända vid avtalets ingång – skulle innebära en annan klassificering av avtalet vid leasingperiodens början. Om så är fallet, behandlas avtalet som ett nytt avtal som får prövas med tillämpning av uppdaterade parametrar vid tidpunkten för det nya avtalets ingång.

VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR FÖR REDOVISNINGSAÄNDAMÅL

I samband med att koncernen ingår väsentliga leasingavtal måste en bedömning göras huruvida avtalet är av finansiell eller operationell karaktär. Bedömningen huruvida avtalet skall klassificeras som operationellt eller finansiellt görs i samband med avtalets ingång och omfattar en analys av viktiga parametrar såsom diskonteringsfaktor, sannolikhetsbedömningar beträffande alternativa framtida beslut samt tillgångens marknadsvärde. Olika bedömningar beträffande dessa parametrar kan leda till olika slutsatser beträffande avtalets klassificering.

NOT 12 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

FINANSIELLA INTÄKTER	2016	2015
Valutakursdifferenser på lån	2,2	–
Övrigt	0,3	0,1
Summa finansiella intäkter	2,5	0,1

FINANSIELLA KOSTNADER	2016	2015
Räntekostnader	-5,0	-5,0
Valutakursdifferenser på lån	–	-2,5
Övrigt	-1,6	-3,9
Summa finansiella kostnader	-6,6	-11,4

REDOVISNINGSPRINCIPER

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter på bankmedel och fordringar, räntekostnader på lån, utdelningsintäkter och valutakursdifferenser.

Räntekomponenten i finansiella leasingbetalningar är redovisad i resultaträkningen genom tillämpning av effektivräntemetoden, vilken innebär att räntan fördelas så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp baserat på den under respektive period redovisade skulden. Emissionskostnader och liknande direkta transaktionskostnader för att uppta lån ingår i anskaffningskostnaden för lånet och kostnadsförs enligt effektivräntemetoden.

NOT 13 VALUTAKURSDIFFERENSER SOM PÅVERKAT RESULTATET

	2016	2015
Valutakursdifferenser som påverkat rörelseresultatet	3,8	-18,2
Valutakursdifferenser på finansiella poster	2,2	-2,5
Summa valutakursdifferenser	6,0	-20,7

NOT 14 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

REDOVISAD SKATT	2016	2015
Aktuell skatt		
Aktuell skatt för året	-19,2	-22,4
Summa aktuell skatt	-19,2	-22,4
Uppskjuten skattekostnad (-) /skatteintäkt (+)		
Förändring uppskjuten skatt	-30,3	-20,4
Summa uppskjuten skatt	-30,3	-20,4
Summa redovisad skatt	-49,5	-42,8

AVSTÄMNING AV EFFEKTIV SKATT, MSEK	2016	2015
Resultat före skatt	196,0	153,7
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget 22,0%	-43,1	-33,8
Skatteeffekt av:		
Skillnad i skattesats för utländska dotterbolag	-2,0	-2,3
Ej skattepliktiga intäkter	1,3	1,7
Ej avdragsgilla kostnader	-2,5	-3,1
Uppskjuten skatt avseende tidigare års ej redovisade temporära skillnader	0,5	1,6
Skattemässiga underskott för vilken ej uppskjuten skatt redovisats	-3,1	-3,4
Nedskrivning av uppskjuten skatt underskottsavdrag	–	-3,6
Joint venture-bolags resultat redovisat efter skatt	-0,6	0,1
Skatt på årets resultat enligt resultaträkningen	-49,5	-42,8

Skatt hänförlig till komponenter i övrigt totalresultat uppgår till 0,4 (-0,2) MSEK och avser i sin helhet omvärdering av pensionsplan.

UPPSKJUTNA SKATTEFORDRINGAR OCH SKATTESKULDER

	UPPSKJUTEN SKATTEFORDRAN		UPPSKJUTEN SKATTESKULD	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Maskiner och inventarier	1,2	0,2	1,1	3,9
Varulager	2,6	2,8	–	–
Kundfordringar	0,3	0,5	–	–
Underskottsavdrag i svenska företag	19,4	53,6	–	–
Pensioner	11,8	12,4	–	–
Övrigt	0,8	0,1	–	–
Nettoredovisning, fordran/skuld inom samma jurisdiktion	-1,1	-3,9	-1,1	-3,9
Summa	35,0	65,7	–	–

Uppskjutna skattefordringar redovisas för skattemässiga underskottsavdrag i den utsträckning som det är sannolikt att de kan tillgodogöras genom framtida beskattningsbara överskott. Per 31 december uppgår ackumulerade underskottsavdrag i svenska aktiebolag till 88,0 (243,8) MSEK. Koncernen har också beräknade skattemässiga förlustavdrag om totalt 72,5 (53,1) MSEK varav 37,1 (29,6) MSEK är hänförliga till Kina samt 35,4 (23,5) MSEK hänförliga till Ryssland för vilka uppskjutna skattefordringar ej redovisas per 31 december 2016. Av de totala förlustavdragen förfaller 12,1 MSEK år 2017, 1,5 MSEK förfaller 2018, 12,1 MSEK förfaller 2020, 1,5 MSEK förfaller 2021, 9,8 MSEK förfaller 2022, 17,8 MSEK förfaller 2024, 13,1 MSEK förfaller 2025, 4,6 MSEK förfaller 2026.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Inkomstskatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatten i övrigt totalresultat respektive eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade värden i koncernredovisningen och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas baserade på hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen i de länder där moderbolagets dotterföretag och intresseföretag är verksamma och genererar skattepliktiga intäkter.

Avdragsgilla temporära skillnader beaktas ej i koncernmässig goodwill och i normalfallet inte heller i skillnader hänförliga till andelar i dotterföretag som inte förväntas bli beskattade inom överskådlig framtid. Uppskjuten skatteskuld redovisas inte om den uppstår till följd av första redovisningen av goodwill. Uppskjuten skatt redovisas heller inte om den uppstår till följd av en transaktion som utgör den första redovisningen av en tillgång eller skuld som inte är ett rörelseförvärv och som, vid tidpunkten för transaktionen, varken påverkar redovisat eller skattemässigt resultat. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka de temporära skillnaderna kan utnyttjas.

I juridisk person redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden.

Uppskjutna skattefordringar och skulder kvittas i balansräkningen när det finns en legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skulder och när de uppskjutna skattefordringarna och skulderna hänför sig till skatter debiterade av en och samma skattemyndighet.

VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR FÖR REDOVISNINGSAÄNDAMÅL

Av redovisningsprinciperna framgår under vilka förutsättningar uppskjutna skattefordringar redovisas på temporära skillnader. I detta sammanhang är det viktigt att företagsledningen tar ställning till om verksamheten kommer att redovisa skattemässiga överskott i så nära tid att fordran är balansgill.

I de länder där ledningen bedömer att koncernen inom en snar framtid kan dra fördel av de framtida lägre skattebetalningar som befintliga skattemässiga underskott kommer ge upphov till redovisas en uppskjuten skattefordran.

Per 31 december 2016 gör ledningen bedömningen att det är sannolikt att skattemässiga överskott kommer att uppstå i koncernens svenska verksamhet. Denna bedömning baseras på att skattepliktigt överskott redovisas under 2016 och förväntas uppstå även kommande år baserat på nuvarande affärsplaner. Per 31 december 2016 redovisar koncernen en uppskjuten skattefordran hänförlig till förlustavdrag och andra skattemässiga temporära skillnader uppgående till 35,0 (65,8) MSEK, varav 32,4 (64,0) MSEK är hänförlig till Sverige.

NOT 15 RESULTAT PER AKTIE

RESULTAT PER AKTIE	2016	2015
Årets resultat hänförligt till aktieägare i Bulten AB (publ)	148,1	116,8
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier ¹⁾	20 359 707	20 829 451
Resultat i kronor per aktie ¹⁾	7,27	5,61

¹⁾ Ovanstående avser såväl före som efter utspädning.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att periodens resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med moderbolagets vägda genomsnittliga antal utestående aktier för räkenskapsåret. Resultat per aktie efter utspädning beräknas genom att periodens resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med det vägda genomsnittliga antalet utestående aktier efter utspädning.

NOT 16 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2016-12-31			2015-12-31		
	GOODWILL	ÖVRIGA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR ¹⁾	SUMMA	GOODWILL	ÖVRIGA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR ¹⁾	SUMMA
Akkumulerade anskaffningsvärden						
Vid årets början	321,3	4,2	325,5	322,1	3,2	325,3
Årets anskaffningar	–	0,6	0,6	–	1,1	1,1
Omklassificeringar under året	–	0,2	0,2	–	–	–
Avyttringar och utrangeringar	–	–	–	–	–	–
Årets valutakursdifferenser	2,6	0,2	2,8	-0,8	-0,1	-0,9
Vid årets slut	323,9	5,2	329,1	321,3	4,2	325,5
Akkumulerade avskrivningar enligt plan						
Vid årets början	–	-2,6	-2,6	–	-2,4	-2,4
Avyttringar och utrangeringar	–	–	–	–	–	–
Årets avskrivning enligt plan	–	-0,5	-0,5	–	-0,2	-0,2
Årets valutakursdifferenser	–	–	–	–	–	–
Vid årets slut	–	-3,1	-3,1	–	-2,6	-2,6
Akkumulerade nedskrivningar						
Vid årets början	-120,0	–	-120,0	-120,0	–	-120,0
Årets nedskrivningar	–	–	–	–	–	–
Vid årets slut	-120,0	–	-120,0	-120,0	–	-120,0
Redovisat värde						
Vid årets början	201,3	1,6	202,9	202,1	0,8	202,9
Vid årets slut	203,9	2,1	206,0	201,3	1,6	202,9

1) Avser främst utgifter för licenser.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Redovisad koncerngoodwill uppgår till 203,9 (201,3) MSEK.

Koncernen prövar årligen om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill. Goodwill övervakas av ledningen på rörelse-segmentsnivå. Koncernen redovisar endast ett rörelsesegment, Bulten, efter avyttring av division Finnveden Metal Structures under 2014. Återvinningsvärdet för Bulten har fastställts genom beräkning av nyttjandevärde. Beräkningarna utgår från uppskattade framtida kassaflöden baserade på finansiella planer som godkänts av företagsledningen och som täcker en treårsperiod.

Väsentliga antaganden i de finansiella planerna omfattar omsättningstillväxt, produktivitetsutveckling och rörelsemarginaler. Dessa antaganden har fastställts baserat på offentliggjord statistik avseende fordonsindustrins utveckling, kundernas modellstrategi och dess långsiktiga leveransplaner samt företagsledningens bedömning om koncernens marginalutveckling.

Kassaflöden bortom treårsperioden extrapoleras med hjälp av en bedömd tillväxttakt som följer antagandet om inflation om 2,0 (2,0) procent. Det prognostiserade kassaflödet har nuvärdesberäknats med en diskonteringsränta på 7,3 (7,6) procent före skatt. Diskonteringsräntan har fastställts genom en beräkning av en viktad kostnad för eget och lånat kapital.

Under såväl 2016 som 2015 har beräknat återvinningsvärde för Bulten överstigit det bokförda värdet varför inget nedskrivningsbehov har identifierats.

Alternativa beräkningar har gjorts genom att ändra antaganden avseende diskonteringsräntesats, tillväxttakt och uthållig rörelsemarginal. En ändring av dessa antaganden, var och en för sig, med två procentenheter skulle inte resultera i något nedskrivningsbehov av redovisad goodwill hänförlig till Bulten.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Immateriella tillgångar

Utgifter för forskning och utveckling

Koncernen bedriver ingen forskning och utveckling av den art som ska balanseras som en immateriell tillgång. Utgifterna kostnadsförs i takt med att de uppstår. Koncernen bedriver endast direkt kundorderrelaterad utveckling. Arbetet är av beredningskaraktär och det bedrivs i allmänhet inför planerad produktionsstart.

Goodwill

Goodwill utgörs av det belopp varmed anskaffningsvärdet överstiger det verkliga värdet på koncernens andel av det förvärvade dotterföretagets/intresseföretagets/joint venture-företagets identifierbara nettotillgångar vid förvärvstillfället. Goodwill på förvärv av dotterföretag redovisas som immateriella tillgångar. Goodwill vid förvärv av intresseföretag/joint venture ingår i värdet på innehav i intresseföretag/joint venture.

Goodwill testas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. Nedskrivning av goodwill återförs inte. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade enheten.

Goodwill fördelas på kassagenererande enheter vid prövningen av eventuellt nedskrivningsbehov. Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden understiger nettot av det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventalförpliktelser, redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar som förvärvats av koncernen är redovisade till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Utgifter för internt genererad goodwill och varumärken redovisas i resultaträkningen som kostnad då den uppkommer. I koncernens övriga immateriella tillgångar ingår förvärvade programvarulicenser som aktiverats på basis av de utgifter som uppstår då den aktuella programvaran förvärvades och sattes i drift. Utgifterna balanseras i den omfattning de troliga ekonomiska fördelarna överstiger utgifterna.

Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med eventuella restvärden. Avskrivningarna sker linjärt över tillgångens nyttjandeperiod och redovisas som kostnad i resultaträkningen. Avskrivning görs från och med den redovisningsperiod då tillgången är tillgänglig för användning. Avskrivningstiden för immateriella tillgångar uppgår till fem år.

VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR FÖR REDOVISNINGSAÄNDAMÅL

Nedskrivningsbehovet för goodwill utvärderas årligen, eller oftare om behov föreligger, genom beräkning av återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högre beloppet av tillgångens nettoförsäljningspris och dess nyttjandevärde. Om det beräknade värdet understiger det redovisade värdet görs en nedskrivning till tillgångens återvinningsvärde. För att bestämma nyttjandevärdet används uppskattade framtida kassaflöden, vilka baseras på interna affärsplaner och prognoser. Även om företagsledningen anser att uppskattade framtida kassaflöden är rimliga kan andra antaganden gällande kassaflöden i hög grad påverka gjorda värderingar. Vid prövningen av goodwillvärde 203,9 (201,3) MSEK, vid utgången av 2016 och 2015 identifierades inget nedskrivningsbehov.

NOT 17 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2016-12-31					2015-12-31				
	BYGGNADER OCH MARK ^{1,2)}	MASKINER OCH ANDRA TEKNISKA ANLÄGG- NINGAR ¹⁾	INVENTARIER, VERKTYG OCH INSTALLATIO- NER ¹⁾	PÅGÅENDE- NYANLÄGG- NINGAR OCH FÖRSKOTT	SUMMA ³⁾	BYGGNADER OCH MARK ^{1,2)}	MASKINER OCH ANDRA TEKNISKA ANLÄGG- NINGAR ¹⁾	INVENTARIER, VERKTYG OCH INSTAL- LATIONER ¹⁾	PÅGÅENDE- NYANLÄGG- NINGAR OCH FÖRSKOTT	SUMMA ³⁾
Ackumulerade anskaffningsvärden										
Vid årets början	197,5	492,6	72,7	55,7	818,5	45,8	438,5	62,1	20,6	567,0
Årets anskaffningar	0,4	1,3	5,6	70,1	77,4	155,1	7,9	7,5	120,7	291,2
Omklassificeringar under året	3,2	89,5	4,8	-97,7	-0,2	1,6	75,5	8,3	-85,4	-
Avyttringar och utrangeringar	-	-23,3	-9,9	-	-33,2	-3,9	-9,7	-2,2	-	-15,8
Årets valutakursdifferenser	2,4	21,6	3,8	-	27,8	-1,1	-19,6	-3,0	-0,2	-23,9
Vid årets slut	203,5	581,7	77,0	28,1	890,3	197,5	492,6	72,7	55,7	818,5
Ackumulerade avskrivningar enligt plan										
Vid årets början	-9,8	-190,5	-26,7	-	-227,0	-10,1	-163,3	-21,2	-	-194,6
Omklassificeringar under året	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avyttringar och utrangeringar	-	23,2	9,9	-	33,1	3,9	8,5	2,0	-	14,4
Årets avskrivning enligt plan	-10,2	-51,0	-9,4	-	-70,6	-3,9	-46,3	-9,6	-	-59,8
Årets valutakursdifferenser	-0,3	-8,5	-2,5	-	-11,3	0,3	10,6	2,1	-	13,0
Vid årets slut	-20,3	-226,8	-28,7	-	-275,8	-9,8	-190,5	-26,7	-	-227,0
Ackumulerade nedskrivningar										
Vid årets början	-	-44,0	-	-	-44,0	-	-44,0	-	-	-44,0
Årets nedskrivningar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Årets valutakursdifferenser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vid årets slut	-	-44,0	-	-	-44,0	-	-44,0	-	-	-44,0
Redovisat värde										
Vid periodens början	187,7	258,1	46,0	55,7	547,5	35,7	231,2	40,9	20,6	328,4
Vid periodens slut	183,2	310,9	48,3	28,1	570,5	187,7	258,1	46,0	55,7	547,5

1) Inkluderar tillgångar under finansiella leasingavtal, se not 11.

2) Varav mark 15,9 (15,9) MSEK.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR PER LAND

	2016-12-31	2015-12-31
Sverige	237,9	247,9
Tyskland	61,5	51,4
Storbritannien	12,8	13,2
Polen	190,0	173,3
Kina	16,5	19,0
Ryssland	51,8	42,7
Summa materiella anläggningstillgångar	570,5	547,5

REDOVISNINGSPRINCIPER

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen när det på basis av tillgänglig information är sannolikt att den framtida ekonomiska nyttan som är förknippad med innehavet tillfaller koncernen och att anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Mark är inte föremål för avskrivning.

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt utgifter direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Vidare ingår uppskattade utgifter för nedmontering och bortforsling av tillgångarna samt återställande av plats eller område där dessa utgifter finns. I anskaffningsvärdet kan också ingå överföringar från eget kapital av eventuella vinster/förluster från kassaflödessäkningar som uppfyller villkoren för säkringsredovisning.

Anskaffningsvärdet för egentillverkande anläggningstillgångar inkluderar utgifter för material, ersättning till anställda, direkta tillverkningsomkostnader samt lånekostnader som tar en betydande tid i anspråk att färdigställas för avsedd användning.

NOT 18 ANDRA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Redovisat värde för den ersatta delen tas bort från balansräkningen. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång exkluderas ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användningen. Resultatet från avyttringen eller utrangeringen utgörs av försäljningspris och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Resultatet redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Följande avskrivningstider tillämpas:

FÖRVÄRVADE MATERIELLA TILLGÅNGAR

Byggnader	15 - 40 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	5 - 14 år
Inventarier, verktyg och installationer	3 - 10 år

Nedskrivningar

Tillgångar som har en obestämd nyttjandeperiod skrivs inte av utan prövas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdeminskning när händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp med vilket tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av en tillgångs verkliga värde minskat med försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid bedömningen av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter).

ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	2016-12-31	2015-12-31
Vid årets början	4,7	5,2
Amorteringar, avgående fordringar	-0,9	-2,2
Andra tillkommande fordringar	0,5	2,5
Omräkningsdifferenser	0,2	-0,8
Redovisat värde vid årets slut	4,7	4,7

NOT 19 VARULAGER

	2016-12-31	2015-12-31
Råvaror och förnödenheter	55,6	61,1
Produkter i arbete	126,2	95,5
Färdiga produkter och handelsvaror	267,8	315,6
Summa varulager	449,6	472,2

Den utgift för varulager som kostnadsförts ingår i posten Kostnader för sålda varor.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet beräknas genom tillämpning av först in- först ut- principen (FIFU) och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärv av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning. Därvid har inkuransrisk beaktats. För tillverkade varor och pågående arbete, inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta tillverkningskostnader. Vid värdering har hänsyn tagits till normalt kapacitetsutnyttjande.

VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR FÖR REDOVISNINGSAÄNDAMÅL

Koncernen redovisar ett totalt lagervärde om 449,6 (472,2) MSEK. En inkuransreserv redovisas om det beräknade nettoförsäljningsvärdet är lägre än anskaffningskostnaden och i samband härmed gör koncernen uppskattningar och bedömningar avseende bl.a. framtida marknadsförutsättningar och beräknade nettoförsäljningsvärden. Risken för inkurans aktualiseras särskilt i perioder med oväntade efterfrågebortfall. Dessutom kan inkurans uppstå om koncernen inte är framgångsrik med att anpassa lagernivåer i samband med att kunder fasar ut fordonsmodeller ur sin produktion.

NOT 20 KUNDFORDRINGAR

	2016-12-31	2015-12-31
Kundfordringar	475,4	481,4
Avgår reservering för osäkra kundfordringar	-4,8	-3,4
Summa kundfordringar	470,6	478,0

Kundfordringarna utgörs av fordringar på kunder från försäljning av koncernens produkter och tjänster. I det fall dessa förväntas regleras efter mer än tolv månader efter balansdagen klassificeras dessa som Andra långfristiga fordringar.

Redovisade belopp per valuta för koncernens kundfordringar är följande:

KUNDFORDRINGAR PER VALUTA	2016-12-31	2015-12-31
SEK	28,2	30,3
EUR	395,9	378,7
USD	16,3	29,2
GBP	9,0	13,4
PLN	2,5	5,1
CNY	12,8	15,2
Övriga	5,9	6,1
Summa kundfordringar	470,6	478,0

Kreditkvalitet i kundfordringar

Kreditkvalitet för finansiella tillgångar som varken har förfallit eller är i behov av nedskrivning har bedömts utifrån extern kreditrating alternativt motpartens betalningshistorik.

Per balansdagen uppgick ej förfallna eller nedskrivna kundfordringar till 434,6 (436,7) MSEK, varav 98 (96) procent avser befintliga kunder med vilka koncernen har en flerårig kundrelation. Kunderna betalar i normalfallet i anslutning till överenskommen förfallodag och koncernen har historiskt haft mycket låga kreditförluster.

Per den 31 december 2016 var kundfordringar uppgående till 40,7 (44,6) MSEK förfallna utan att något nedskrivningsbehov ansågs föreligga. Dessa gäller ett antal oberoende kunder vilka tidigare inte haft några betalningssvårigheter. Åldersanalysen av dessa kundfordringar framgår nedan.

ÅLDERSANALYS KUNDFORDRINGAR	2016-12-31	2015-12-31
Mindre än 3 månader	37,1	37,9
3 till 6 månader	1,2	3,1
Mer än 6 månader	2,4	3,6
Summa förfallna kundfordringar	40,7	44,6

Per den 31 december 2016 har koncernen redovisat kundfordringar där nedskrivningsbehov föreligger på -4,8 (-3,4) MSEK vilket motsvarar reserven för osäkra kundfordringar. Åldersanalysen av dessa osäkra kundfordringar framgår nedan.

ÅLDERSANALYS OSÄKRA KUNDFORDRINGAR	2016-12-31	2015-12-31
Mindre än 3 månader	-2,6	-0,7
3 till 6 månader	-1,0	-1,1
Mer än 6 månader	-1,2	-1,6
Summa osäkra kundfordringar	-4,8	-3,4

Förändring i reserven för osäkra kundfordringar framgår nedan.

RESERV OSÄKRA KUNDFORDRINGAR	2016-12-31	2015-12-31
Vid årets början	-3,4	-4,9
Reservering för osäkra fordringar	-1,7	-0,9
Fordringar som skrivits bort under året som ej indrivningsbara	0,2	1,8
Återförda outnyttjade belopp	0,1	0,5
Årets valutakursdifferenser	-	0,1
Vid årets utgång	-4,8	-3,4

I övriga kategorier inom kortfristiga fordringar, dvs Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter samt Övriga fordringar ingår inte några tillgångar för vilka nedskrivningsbehov föreligger. Motsvarande gäller för kategorin Andra långfristiga fordringar.

Den maximala exponeringen för kreditrisk per balansdagen är det verkliga värdet för varje kategori fordringar som nämns ovan. För samtliga dessa kategorier av fordringar bedöms det verkliga värdet i allt väsentligt motsvara det bokförda värdet.

VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR FÖR REDOVISNINGSAÄNDAMÅL

Koncernen överlåter regelbundet delar av utestående kundfordringar till tredje man. Avyttringarna baseras på ramavtal och villkor som sammantaget har bedömts innebära att de risker och fördelar som är knutna till kundfordringarna i alla väsentliga delar övergår till köparen, baserat på en prövning i enlighet med IAS 39 – Finansiella instrument; Redovisning och värdering. Per den 31 december 2016 uppgick värdet av de överlåtna kundfordringarna till 47,5 (50,8) MSEK.

NOT 21 ÖVRIGA FORDRINGAR

	2016-12-31	2015-12-31
Fordran avseende mervärdesskatt	35,0	37,5
Övriga fordringar	2,9	4,5
Summa övriga fordringar	37,9	42,0

NOT 22 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2016-12-31	2015-12-31
Förutbetalda hyror	3,7	4,5
Förutbetalda licenser	1,0	2,8
Förutbetalda försäkringar	2,3	2,3
Övriga förutbetalda kostnader	7,3	10,3
Upplupna intäkter	9,7	10,2
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24,0	30,1

NOT 23 FINANSIELLA INSTRUMENT PER KATEGORI

Finansiella tillgångar

Koncernen klassificerar sina finansiella instrument i följande kategorier: finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, lånefordringar och kundfordringar, finansiella tillgångar som kan säljas samt derivat som säkringsinstrument. Klassificeringen är beroende av i vilket syfte instrumentet förvärvades. Ledningen fastställer klassificeringen av de finansiella tillgångarna vid det första redovisningstillfället. Vid utgången av såväl 2016 som 2015 fanns enbart finansiella tillgångar klassificerade i kategorin Lånefordringar och kundfordringar.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är icke-derivata finansiella tillgångar med fastställda eller fastställbara betalningar som inte är noterade på en aktiv marknad. Utmärkande är att de uppstår när koncernen tillhandahåller pengar, varor eller tjänster direkt till kund utan avsikt att handla med uppkommen fordran. De ingår i omsättningstillgångar, med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Kundfordringar och lånefordringar ingår i förekommande fall i posterna Andra långfristiga fordringar samt Kundfordringar i balansräkningen. Likvida medel ingår även i denna kategori.

Per balansdagen uppgick finansiella tillgångar klassificerade i denna kategori till följande belopp:

LÅNEFORDRINGAR OCH KUNDFORDRINGAR	2016-12-31	2015-12-31
Andra långfristiga fordringar	4,7	4,7
Kundfordringar	470,6	478,0
Likvida medel	108,6	40,5
Summa lånefordringar och kundfordringar	583,9	523,2

För investeringar i Joint Venture se not 33.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Lånefordringar och kundfordringar redovisas efter anskaffningstidpunkt till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden. Kundfordringar som säljs tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna samt de huvudsakliga risker och fördelar som är förknippade med ägandet av den finansiella tillgången överförs till köparen. Finansiella tillgångar och skulder kvittas med ett nettobelopp i balansräkningen om det finns en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och en avsikt att reglera dem med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Nedskrivning av tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde sker endast om det finns objektiva bevis för ett nedskrivningsbehov till följd av att en eller flera händelser inträffat efter det att tillgången redovisats för första gången (en förlusthändelse) och denna händelse (eller händelser) har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången eller grupp av finansiella tillgångar som kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Koncernen bedömer först huruvida det föreligger objektiva belägg för nedskrivning, vilket inkluderar:

- Betydande finansiella svårigheter hos motparten
- Uteblivna eller försenade betalningar
- Sannolikheten att låntagaren kommer att gå i konkurs eller behöva genomgå annan finansiell rekonstruktion
- Inhemska eller lokala ekonomiska villkor som har koppling till uteblivna betalningar

Nedskrivning beräknas som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden (exklusive framtida kreditförluster som inte har inträffat), diskonterade till den finansiella tillgångens ursprungliga effektiva ränta. Tillgångens redovisade värde skrivs ned och nedskrivningsbeloppet redovisas i koncernens resultaträkning på raden övriga rörelsekostnader.

Som en praktisk utväg kan koncernen fastställa nedskrivningsbehovet på basis av instrumentets verkliga värde med hjälp av ett observerbart marknadspris.

Om nedskrivningsbehovet minskar i en efterföljande period och minskningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter att nedskrivningen redovisades (som exempelvis en förbättring av gäldenärens kreditvärdighet), redovisas återföringen av den tidigare redovisade nedskrivningen i koncernens resultaträkning.

Finansiella skulder

Koncernen klassificerar sina finansiella instrument i kategorierna: skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, övriga finansiella skulder samt derivat som säkringsinstrument. Vid utgången av såväl 2016 som 2015 fanns enbart finansiella skulder klassificerade i kategorin Övriga finansiella skulder, fördelade på följande poster i balansräkningen:

ÖVRIGA FINANSIELLA SKULDER	2016-12-31	2015-12-31
Övriga långfristiga räntebärande skulder	60,4	147,7
Övriga kortfristiga räntebärande skulder	3,7	52,2
Leverantörsskulder	331,3	316,7
Summa övriga finansiella skulder	395,4	516,6

REDOVISNINGSPRINCIPER

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder är förpliktelser att betala för varor eller tjänster som har förvärvats i den löpande verksamheten från leverantörer. Leverantörsskulder klassificeras som kortfristiga skulder om de förfaller inom ett år eller tidigare. Om inte, tas de upp som långfristiga skulder.

Räntebärande skulder

Redovisningsprinciperna för övriga räntebärande skulder framgår av not 28 Räntebärande skulder och not 11 Leasing.

Derivatinstrument och säkringsinstrument

Koncernen hade vid utgången av 2016 och 2015 inga derivatkontrakt.

Verkligt värde

I de fall verkligt värde avviker från bokfört värde lämnas upplysning om verkligt värde i respektive not. På balansdagen 2016 och 2015 fanns inga finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde.

NOT 24 AKTIEKAPITAL OCH ÖVRIGT TILLSKJUTET KAPITAL

	STAMAKTIER	TOTALT ANTAL AKTIER
Antal utestående aktier per 31 december 2014	21 040 207	21 040 207
Återköp av egna aktier 2015	-680 500	-680 500
Antal utestående aktier per 31 december 2015	20 359 707	20 359 707
Antal utestående aktier per 31 december 2016	20 359 707	20 359 707

Totalt antal stamaktier per 31 december 2016 är 21 040 207 aktier. Aktiens kvotvärde är 0,50 SEK. Alla emitterade aktier är till fullo betalda.

Återköp av egna aktier

Under 2016 har bolaget ej återköpt några aktier. Under 2015 förvärvades totalt 680 500 stycken aktier.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Eget kapital fördelas på kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare samt innehav utan bestämmande inflytande. Värdeöverföringar i form av bland annat utdelningar från moderbolaget och koncernen ska grunda sig på av styrelsen upprättat yttrande över utdelningsförslaget. Detta yttrande har att ta hänsyn till den försiktighetsregel som finns i lagen för att undvika att större utdelning sker än vad som finns täckning för.

Aktiekapital

Stamaktier klassificeras som eget kapital. Transaktionskostnader som direkt kan hänföras till emission av nya aktier eller optioner redovisas, netto efter skatt, i eget kapital som ett avdrag från emissionslikviden. Vid utsläckning av finansiella skulder genom

att hela eller delar av lånet återbetalas genom emitterade aktier värderas aktierna till verkligt värde och skillnaden mellan detta värde och det bokförda värdet på lånet redovisas i resultaträkningen. I det fall långgivaren direkt eller indirekt också är aktieägare och agerar i egenskap av aktieägare motsvarar det emitterade beloppet det bokförda värdet på den finansiella skulden som därmed utsläcks (s.k kvittningsemission). Härigenom uppstår ingen vinst eller förlust att redovisa i resultaträkningen.

Övrigt tillskjutet kapital

Avser eget kapital som är tillskjutet från ägarna.

NOT 25 ANDRA RESERVER

	OMRÄKNINGSRESERV		SUMMA	
	2016	2015	2016	2015
Ingående balans	-11,1	8,1	-11,1	8,1
Valutakursdifferenser	24,9	-19,0	24,9	-19,0
Övrigt totalresultat hänförligt till joint venture	-0,6	-0,2	-0,6	-0,2
Utgående balans	13,2	-11,1	13,2	-11,1

REDOVISNINGSPRINCIPER

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven omfattar valutakursdifferenser som uppstår som en följd av att resultat- och balansräkning för alla koncernföretag omräknas till koncernens rapportvaluta.

NOT 26 INNEHAV UTAN BESTÄMMANDE INFLYTANDE

Nedan visas finansiell information i sammandrag för dotterföretag som har innehavare utan bestämmande inflytande och som är väsentliga för koncernen. Informationen visas för ägarbolaget (Bulten-GAZ B.V.) och det underliggande verksamhetsbolaget (Bulten Rus LLC) som en konsoliderad enhet.

RESULTATRÄKNING I SAMMANDRAG	2016	2015
Resultatposter		
Intäkter	32,2	31,0
Resultat efter skatt	-4,4	-15,9
Övrigt totalresultat		
Valutakursdifferenser	9,2	-6,2
Summa totalresultat	4,8	-22,1

Hänförligt till		
Moderbolagets aktieägare	3,0	-13,9
Innehav utan bestämmande inflytande (37%)	1,8	-8,2
Summa totalresultat	4,8	-22,1

BALANSRÄKNING I SAMMANDRAG	2016-12-31	2015-12-31
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	52,2	43,1
Omsättningstillgångar	28,8	23,2
Summa tillgångar	81,0	66,3
Skulder		
Långfristiga skulder	15,2	17,1
Kortfristiga skulder	28,3	17,4
Summa skulder	43,5	34,5
Nettotillgångar	37,5	31,8
Summa nettotillgångar hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande (37%)	13,9	11,7

KASSAFLÖDE	2016	2015
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1,6	-12,8
Kassaflöde från investeringsverksamheten	0,1	4,8
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-0,2	0,2
Periodens kassaflöde	1,5	-7,8

REDOVISNINGSPRINCIPER

Innehav utan bestämmande inflytande

Koncernen tillämpar principen att behandla transaktioner med innehav utan bestämmande som transaktioner med koncernens aktieägare. Vid köp från innehav utan bestämmande redovisas skillnaden mellan den ersättning som har betalats och den faktiska förvärvade andelen av det redovisade värdet på dotterföretagets nettotillgångar i eget kapital. Vinster och förluster vid avyttringar till innehav utan bestämmande inflytande redovisas också i eget kapital.

NOT 27 AVSÄTTNINGAR TILL PENSIONER OCH LIKNANDE FÖRPLIKTELSE

Ersättning till anställda efter avslutad anställning erläggs till övervägande delen genom betalningar till försäkringsbolag eller myndigheter som därmed övertar förpliktelse mot de anställda, s.k. avgiftsbestämda pensioner. De största förmånsbestämda planerna finns i Sverige (FPG/PRI). Beträffande förmånsbestämda planer beräknas företagets kostnader samt värdet på utestående förpliktelse med hjälp av aktuariella beräkningar vilka syftar till att fastställa nuvärdet av utfärdade förpliktelser. Ränta klassificeras som finansiell kostnad. Övriga kostnadsposter fördelas i rörelseresultatet inom kostnad för sålda varor, försäljnings- eller administrationskostnader beroende på den anställdes funktion. Koncernen har också pensionsförpliktelser om 39,1 (40,1) MSEK som har tryggats genom kapitalförsäkringar, vilket innebär att eventuella förändringar av pensionsförpliktelsen kompenseras fullt ut genom motsvarande värdeförändring på kapitalförsäkringen. Såväl pensionsåtagandet som kapitalförsäkringen redovisas inom linjen.

FÖRMÅNSBESTÄMDA PENSIONSPLANER OCH LIKNANDE FÖRPLIKTELSE	2016-12-31	2015-12-31
FPG/PRI	12,7	15,5
Övriga ålderspensioner i svenska bolag	0,8	0,9
Ålderspension i utländska bolag	1,0	0,7
Övriga långfristiga ersättningar till anställda	4,4	4,2
Summa förmånsbestämda pensionsplaner och liknande förpliktelser	18,9	21,3

Till grund för värderingen av pensionsåtagandet avseende förmånsbestämda pensionsplaner ligger antaganden enligt tabellen nedan.

PENSIONSÅTAGANDEN	SVERIGE	
	2016	2015
Diskonteringsränta, %	1,4	2,2
Inflation, %	1,5	1,5

Det sker inte någon fortsatt intjäning i det förmånsbaserade systemet i Sverige. Som en konsekvens värderas koncernens pensionsåtagande baserat på en oförändrad löneökningstakt. Diskonteringsräntan fastställs utifrån marknadsräntan per balansdagen på bostadsobligationer i Sverige.

Risexpoering och känslighetsanalys

De förmånsbestämda pensionsplanernas skulder är fastställda genom användning av en diskonteringsränta som utgår från företagsobligationer med duration motsvarande genomsnittlig återstående löptid på förpliktelsen (9 år). En minskning i ränta på företagsobligationer med 0,5 procentenheter kommer att innebära en ökning av skulderna i planen med cirka 0,6 MSEK. Eftersom planerna är ofonderade kommer en minskad obligationsränta att öka skulderna utan att en motsvarande värdeökning på förvaltningstillgångar uppstår.

FÖRMÅNSBESTÄMDA FÖRPLIKTELSE OCH VÄRDET AV FÖRVALTNINGSTILLGÅNGAR	2016-12-31	2015-12-31
Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser	18,9	21,3
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-0,7	-0,7
Koncernens nettoförpliktelser avseende förmånsbestämda pensionsplaner	18,2	20,6
- varav Avsättningar för pensioner	17,7	20,0
- varav Övriga räntebärande skulder	1,2	1,3
- varav Andra långfristiga fordringar	-0,7	-0,7

AVSTÄMNING AV NETTOFÖRPLIKTELSE AVSEENDE FÖRMÅNSBESTÄMDA FÖRPLIKTELSE	2016-12-31	2015-12-31
Ingående nettoskuld	20,6	21,8
Periodens pensionskostnad (+)/intäkt (-)	0,5	1,6
Pensionsutbetalningar	-1,3	-1,5
Omvärderingseffekt av ändrade antaganden	-1,8	-1,1
Omräkningsdifferens	0,2	-0,2
Utgående nettoskuld	18,2	20,6

SPECIFIKATION AV TOTALA KOSTNADER FÖR ERSÄTTNING EFTER AVSLUTAD ANSTÄLLNING SOM REDOVISAS I RESULTATRÄKNINGEN	2016	2015
Kostnader avseende förmånsbestämda planer		
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	-0,2	-1,2
Räntekostnader	-0,3	-0,4
Summa kostnader avseende förmånsbestämda planer	-0,5	-1,6
Kostnader avseende avgiftsbestämda planer	-16,2	-18,0
Totala kostnader som redovisas i resultaträkningen	-16,7	-19,6
Omvärderingseffekt redovisad i Övrigt totalresultat (före skatt)	1,8	1,1

STÄLLDA SÄKERHETER FÖR PENSIONS FÖRPLIKTELSE	2016-12-31	2015-12-31
Kapitalförsäkring ¹⁾	39,1	40,1
Summa	39,1	40,1
Belopp varmed avsättningsposten förväntas betalas efter mer än tolv månader	38,0	38,8

¹⁾ Pensionsförpliktelse har tryggats genom kapitalförsäkringar, vilket innebär att eventuella förändringar av pensionsförpliktelsen kompenseras fullt ut genom motsvarande värdeförändring på kapitalförsäkringen. Såväl pensionsåtagandet som kapitalförsäkringen redovisas i not 32.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Pensionsförpliktelser

Koncernens bolag har olika pensionssystem i enlighet med lokala villkor och praxis i de länder där de verkar.

Den dominerande pensionsformen är avgiftsbaserade pensionsplaner. Dessa planer innebär att bolaget löpande reglerar sitt åtagande genom inbetalningar till försäkringsbolag eller pensionsfonder.

Pensionsplaner som däremot bygger på en avtalad framtida pensionsrätt, så kallad förmånsbestämda pensionsplaner, innebär att företaget har ett ansvar som sträcker sig längre och där t.ex. antaganden om framtiden påverkar företagets redovisade kostnad. Koncernens nettoförpliktelse beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättningen som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder, denna ersättning diskonteras till ett nuvärde.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen vid rapportperiodens slut minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av oberoende aktuarier med tillämpning av den s.k. projected unit credit method.

Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med användning av räntesatsen för förstklassiga företagsobligationer som är utfärdade i samma valuta som ersättningarna kommer att betalas i med löptider jämförbara med den aktuella pensionsförpliktelsen.

Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas i övrigt totalresultat under den period då de uppstår.

Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas direkt i resultaträkningen.

Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägning utgår när en anställning sagts upp av koncernen före normal pensionstidpunkt eller då en anställd accepterat frivillig avgång i utbyte mot sådana ersättningar. Koncernen redovisar avgångsvederlag när den bevisligen är förpliktigad att endera säga upp anställda enligt en detaljerad formell plan utan möjlighet till återkallande; eller att lämna ersättningar vid uppsägning som resultat av ett erbjudande som gjorts för att uppmuntra till frivillig avgång. Förmåner som förfaller mer än tolv månader efter rapportperiodens slut diskonteras till nuvärde.

Övriga långfristiga ersättningar till anställda

Övriga långfristiga ersättningar till anställda avser koncernens förmånsbestämda förpliktelser enligt en plan som ger anställda en flexibel övergång från anställning till pensionering. Planen syftar till att möjliggöra flexibel tjänstgöring enligt överenskommelse mellan arbetsgivare och arbetstagare. Koncernens förmånsbestämda förpliktelse fastställs årligen med tillämpning av den s.k. projected unit credit method. Till skillnad från den redovisning som krävs för förmånsbestämda pensionsförpliktelser redovisas omvärderingar av förpliktelsen över resultaträkningen, och inte i övrigt totalresultat.

NOT 28 RÄNTEBÄRANDE SKULDER

RÄNTEBÄRANDE LÅNGFRISTIGA SKULDER	2016-12-31	2015-12-31
Skulder till kreditinstitut	–	49,7
Checkräkningskredit	26,3	61,9
Skulder avseende finansiell leasing	34,1	36,1
Övriga långfristiga räntebärande skulder	60,4	147,7

Varav förfaller mellan 1–5 år	40,4	127,4
Varav förfaller efter mer än 5 år	20,0	20,3
Summa	60,4	147,7
Avsättningar till pensioner	17,7	20,0
Summa långfristiga räntebärande skulder	78,1	167,7

RÄNTEBÄRANDE KORTFRISTIGA SKULDER	2016-12-31	2015-12-31
Skulder till kreditinstitut	–	50,0
Avsättningar till pensioner	1,1	1,3
Skulder avseende finansiell leasing	3,7	2,2
Summa kortfristiga räntebärande skulder	4,8	53,5

Verkligt värdet bedöms motsvara det bokförda värdet på koncernens finansiella skulder mot bakgrund av att de räntebärande skulderna löper med ränta som motsvarar marknadsräntan. Koncernen har särskilda lånevillkor (kovenanter) att uppfylla gentemot sina externa långgivare som omfattar soliditetsmått och vissa relationstal som inkluderar EBITDA, nettoskuld-sättning och vissa finansiella kostnader. Samtliga kovenanter har uppfyllts under såväl 2016 som 2015.

Långfristiga skulder till kreditinstitut samt den del av checkräkningskredit som klassificeras som långfristig omfattas av en kreditfacilitet som löper fram till juli 2019.

CHECKRÄKNINGSKREDIT	2016-12-31	2015-12-31
Beviljad kreditlimit	153,2	267,0
Outnyttjad del	-126,9	-205,1
Utnyttjat kreditbelopp¹⁾	26,3	61,9

1) Varav 26,3 (61,9) MSEK redovisas som långfristig skuld eftersom koncernen har rätt att förlänga krediten inom ramen för existerande kreditarrangemang.

FÖRÄNDRING AV NETTOSKULD/NETTOKASSA	2016	2015
Nettoskuld(-)/kassa(+) vid årets början	-176,0	137,3
Förändring av checkräkningskredit samt övriga finansiella skulder	35,5	-14,6
Upptagande av lån	–	-50,0
Amortering av räntebärande skulder	99,7	–
Förändring av skuld avseende finansiell leasing	0,6	-36,0
Förändringar i avsättningar för pensioner	2,5	1,3
Förändring av räntebärande tillgångar	–	1,0
Förändring av likvida medel	68,1	-215,0
Nettoskuld (-)/nettokassa (+)	30,4	-176,0
Avgår räntebärande skulder hänförliga till finansiella leasingavtal	37,8	38,3
Justerad nettoskuld (-)/nettokassa (+)	68,2	-137,7

REDOVISNINGSPRINCIPER

Upplåning

Upplåning redovisas inledningsvis till verkligt värde. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden. Preferensaktier, som är obligatoriskt inlösbara vid en specifik tidpunkt, klassificeras som skulder. Utdelning på dessa redovisas i resultaträkningen som räntekostnad.

Upplåning inklusive checkräkningskredit klassificeras som kortfristiga skulder om inte koncernen har en ovillkorlig rätt att skjuta upp betalning av skulden i åtminstone tolv månader efter balansdagen.

Se not 11 för redovisningsprinciper avseende redovisning av finansiell leasing.

NOT 29 STÄLLDA SÄKERHETER FÖR SKULDER TILL KREDITINSTITUT

	2016-12-31	2015-12-31
Fastighetsinteckningar	–	74,0
Aktier i dotterbolag	1 332,8	1 186,0
Andra långfristiga fordringar	0,7	0,8
Summa ställda säkerheter för skulder till kreditinstitut	1 333,5	1 260,8

NOT 30 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna löner inklusive semesterlöner	33,9	30,7
Upplupna sociala avgifter	36,8	33,4
Övriga upplupna kostnader	33,2	31,2
Förutbetalda intäkter	22,1	3,2
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	126,0	98,5

NOT 31 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

	2016-12-31	2015-12-31
Utgifter för omstruktureringsåtgärder	0,7	0,7
Summa övriga avsättningar	0,7	0,7

OMSTRUKTURERINGSÅTGÄRDER

Redovisat värde vid periodens ingång	0,7	0,7
Redovisat värde vid periodens utgång	0,7	0,7

Avsättning för omstrukturering innefattar direkta utgifter som är betingade av omstruktureringen och som saknar samband med företagets pågående verksamheter, t.ex. kostnader för outnyttjade hyreskontrakt, miljökostnader och ersättningar till arbetsbefriad personal. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig fastställs avsättningen genom en nuvärdesberäkning av de framtida utbetalningarna.

REDOVISNINGSPRINCIPER

En avsättning redovisas i balansräkningen när företaget har en formell eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Där effekten av när i tiden betalningen sker är väsentlig, beräknas avsättningen genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

En avsättning för omstrukturering redovisas när en detaljerad och formell omstruktureringsplan har fastställts och omstruktureringen antingen har påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven.

En avsättning för förlustkontrakt redovisas när de förväntade fördelarna är lägre än de oundvikliga kostnaderna för att uppfylla förpliktelserna enligt kontraktet.

Avsättning för koncernens andel i joint venture-företags negativa nettotillgångar redovisas i de fall koncernen har en formell eller informell förpliktelse att återställa företagets egna kapital.

VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR FÖR REDOVISNINGÄNDAMÅL

Koncernen utsätts för legala risker då verksamheten påverkas av ett stort antal kommersiella och finansiella avtal med kunder, leverantörer, anställda och andra parter. Detta är normalt för den typ av verksamhet som koncernen bedriver. Företagsledningen bedömer löpande det förväntade utfallet av ersättningskrav som riktas mot koncernen. Per balansdagen fanns ett fåtal ersättningskrav riktade mot koncernen och företagsledningen bedömer det som ej sannolikt att dessa kommer att innebära en väsentlig påverkan på koncernens resultat och ställning. Ingen avsättning redovisas per balansdagen för dessa ersättningskrav.

NOT 32 EVENTUALFÖRPLIKTELSE

	2016-12-31	2015-12-31
Pensionsförpliktelser utöver vad upptagits bland skulder eller avsättningar ¹⁾	39,4	40,4
Övriga eventualförpliktelser	6,8	6,8
Summa eventualförpliktelser	46,2	47,2

¹⁾ Varav 39,1 (40,1) MSEK avser pensionsförpliktelse som har tryggats genom kapitalförsäkringar, vilket innebär att eventuella förändringar av pensionsförpliktelsen kompenseras fullt ut genom motsvarande värdeförändring på kapitalförsäkringen.

I samband med avyttringen av division Finnveden Metal Structures under 2014 har koncernen lämnat sedvanliga säljgarantier till köparen primärt miljörelaterade dito. Även om det inte kan uteslutas, så är bedömningen att ingen av dessa säljgarantier kommer att behöva infrias.

NOT 33 INNEHAV I JOINT VENTURE

Koncernen har ett innehav på 60 procent i ett joint venture, BBB Services Ltd, som tillhandahåller fästelement till större projekt av motorer. Bolaget har sin hemvist i Scunthorpe, Storbritannien. BBB Services Ltd har dessutom ett helägt dotterföretag i Rumänien.

Aktieägaravtalet mellan ägarna (Bulten och Brugola) innebär att de mest relevanta aktiviteterna i joint venture-företaget måste fattas enhälligt av de båda ägarna. De väsentligaste affärsriskerna och ansvaret är fördelat till och kopplas till respektive parts tillförda leveranser och produkter.

En sammanvägd bedömning av de faktorer och omständigheter som samarbetsarrangemanget baseras på innebär att samarbetsarrangemanget klassificeras som ett joint venture. Mot denna bakgrund och med tillämpning av IFRS 11 redovisas joint venture-företaget enligt den s.k. kapitalandelsmetoden.

KONCERNENS ANDEL AV JOINT VENTURE	2016-12-31	2015-12-31
Ingående balans	-7,5	-7,5
Årets resultatandel	-2,9	0,2
Övrigt totalresultat	-0,6	-0,2
Utgående balans	-11,0	-7,5

Koncernens andel av BBB Services Ltd:s nettotillgångar uppgår till -11,0 (-7,5) MSEK. Bulten har enligt aktieägaravtal ingen formell förpliktelse att tillskjuta ytterligare kapital till BBB Services Ltd, utan verksamheten skall primärt finansieras genom rörelseskulder till bolagets ägare. En informell förpliktelse att återställa koncernens andel av bolagets egna kapital bedöms föreligga mot bakgrund av att bolagets fortsatta drift är av väsentlig affärsmässig betydelse för koncernen.

Under 2015 lämnade koncernen ett långfristigt lån till joint venture-bolaget BBB Services Ltd i syfte att finansiera bolagets rörelsekapitaluppbyggnad och reglera utestående rörelseskulder till koncernen. Lånet utgör i realiteten en del av koncernens nettoinvestering i BBB och redovisas därför netto, efter avdrag för koncernens andel i joint-venture bolagets ackumulerade förluster.

PRESENTATION I KONCERNENS BALANSRÄKNING	2016-12-31	2015-12-31
Ingående balans långfristiga lån till joint venture	64,0	–
Utfärdande av långfristigt lån till joint venture	–	65,3
Omräkningsdifferens	3,0	-1,3
Utgående balans långfristiga lån till joint venture	67,0	64,0
Avgår Bultens andel i JV:s negativa nettotillgångar	-11,0	-7,5
Investeringar i joint venture	56,0	56,5

Finansiell information i sammandrag

Nedan visas finansiell information i sammandrag om BBB Services Ltd, vilken redovisas med kapitalandelsmetoden. Informationen nedan avser de belopp som redovisas i joint venture-företagets bokslut (ej Bulten-koncernens andel av dessa belopp) med tillämpning av koncernens redovisningsprinciper.

RESULTATRÄKNING I SAMMANDRAG	2016	2015
Resultatposter		
Intäkter	600,9	578,9
Kostnader	-606,4	-578,4
Avskrivningar	–	–
Resultat före skatt	-5,5	0,5
Skatt på årets resultat	0,7	-0,1
Resultat efter skatt	-4,8	0,4
Övrigt totalresultat		
Valutakursdifferenser	-1,0	-0,4
Summa totalresultat	-5,8	–
Hänförligt till		
Bulten Fasteners AB	-3,5	–
Övriga delägare	-2,3	–
Summa totalresultat	-5,8	–

BALANSRÄKNING I SAMMANDRAG	2016-12-31	2015-12-31
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	3,5	2,9
Omsättningstillgångar, exkl likvida medel	126,1	159,5
Likvida medel	5,9	2,1
Summa tillgångar	135,5	164,5
Skulder		
Kortfristiga skulder	153,8	177,0
Summa skulder	153,8	177,0
Nettotillgångar/skulder	-18,3	-12,5
Innehav i joint venture (60%)	-11,0	-7,5

Koncernen har inga eventalförpliktelser avseende joint venture-företaget, utöver att koncernen svarar för kvaliteten på de av Bulten levererade artiklarna till bolaget enligt normala leverans- och affärsvillkor i branschen.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Koncernen tillämpar IFRS 11 Samarbetsarrangemang. Enligt IFRS 11 ska ett innehav i ett samarbetsarrangemang klassificeras antingen som en gemensam verksamhet eller ett joint venture beroende på de kontraktuella rättigheterna och skyldigheterna varje investerare har. Koncernen har bedömt sitt samarbetsarrangemang och fastställt att det är ett joint venture. Joint ventures redovisas med kapitalandelsmetoden.

Enligt kapitalandelsmetoden redovisas innehav i joint ventures initialt i koncernens rapport över finansiell ställning till anskaffningskostnad. Det redovisade värdet ökas eller minskas därefter för att beakta koncernens andel av resultat och övrigt totalresultat från sina joint ventures efter förvärvstidpunkten. Koncernens andel av resultatet ingår i koncernens resultat och koncernens andel av övrigt totalresultat ingår i övrigt totalresultat i koncernen. När koncernens andel av förlusterna i ett joint venture är lika stora som eller överstiger innehavet i detta joint venture (inklusive alla långfristiga fordringar som i realiteten utgör en del av koncernens nettoinvestering i joint venture), redovisar koncernen inga ytterligare förluster såvida inte koncernen har påtagit sig formella eller informella förpliktelser eller har gjort betalningar å joint ventures väggar.

Orealiserade vinster på transaktioner mellan koncernen och dess joint ventures elimineras till omfattningen av koncernens innehav i joint ventures. Orealiserade förluster elimineras också såvida inte transaktionen utgör en indikation på nedskrivning av tillgången som överförs.

NOT 34 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Ersättningar till ledande befattningshavare framgår av not 7, Anställda, personalkostnader och ersättning till styrelsen.

Vidare har följande närstående transaktioner skett med BBB Service Ltd (joint venture). Samtliga transaktioner har skett utifrån marknadsmässiga villkor enligt principen "armlängds avstånd".

BBB SERVICE LTD GROUP	2016	2015
Försäljning av varor	350,3	342,4
Övriga intäkter	18,2	16,6
Långfristigt lån ¹⁾	67,0	64,0
Kundfordringar	49,0	57,0

1) Långfristigt lån till BBB Services utgör i realiteten en del av Bultens nettoinvestering i BBB Services och redovisas netto efter avdrag för koncernens andel i joint venture bolagets negativa nettotillgångar -11,0 (-7,5) MSEK, se not 33.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Transaktioner med närstående

Transaktioner med närstående har förekommit på villkor likvärdiga dem som gäller vid transaktioner på affärsmässig grund.

Internpris på transaktioner mellan koncernens bolag är satta utifrån principen om "armlängds avstånd" dvs mellan parter som är oberoende av varandra, välinformerade och med ett intresse av transaktionerna.

NOT 35 KASSAFLÖDE

JUSTERING FÖR POSTER SOM INTE INGÅR I KASSAFLÖDET	2016	2015
Avskrivningar av anläggningstillgångar	71,1	60,0
Orealiserade valutakursvinster/valutakursförluster	-5,2	-0,1
Resultat från andelar i joint venture	2,9	-0,2
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-0,2	-7,6
Övriga ej kassapåverkande poster	3,0	2,6
Summa justering för poster som inte ingår i kassaflödet	71,6	54,7

BETALD OCH ERHÅLLEN RÄNTA	2016	2015
Betald ränta	-5,0	-5,0
Erhållen ränta	-	-

LIKVIDA MEDEL	2016-12-31	2015-12-31
Kassa och banktillgodohavanden	108,6	40,5
Summa kassa och banktillgodohavanden	108,6	40,5

Likvida medel i balansräkningen och kassaflödesanalysen omfattar enbart kassa och banktillgodohavanden. Utestående bankmedel om 108,6 (40,5) MSEK finns i sin helhet placerade hos banker med hög kreditrating hos ledande kreditinstitut.

Anskaffning av materiella anläggningstillgångar via finansiell leasing har skett med - (37,1) MSEK vilket ej är kassaflödespåverkande.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodohavanden, kortfristiga finansiella placeringar som dels är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer, dels handlas på en öppen marknad till kända belopp eller har en kortare återstående löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten.

NOT 36 SPECIFICATION AV KONCERNENS INNEHAV AV ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

DOTTERBOLAG/ORG NR/SÄTE	LAND	ANDEL, %
		2016-12-31
Bulten Holding AB, 556224-0894, Göteborg	Sverige	100,0
Bulten Fasteners AB 556010-8861, Göteborg	Sverige	100,0
Bulten Sweden AB, 556078-3648, Göteborg	Sverige	100,0
Bulten Hallstahammar AB, 556261-2506, Hallstahammar	Sverige	100,0
Bulten Ltd, Edinburgh, UK	Storbritannien	100,0
Bulten Polska S.A., Bielsko-Biala, PL	Polen	99,9
Bulten GmbH, Bergkamen, DE	Tyskland	100,0
Finnveden Micro Fasteners AB, 556039-4180, Göteborg	Sverige	100,0
Bulten Apac Company Limited, Hong Kong, CN	Kina	100,0
Bulten Fasteners (China) Co Ltd, Peking, CN	Kina	100,0
Finnveden Trading AB, 556201-4570, Göteborg	Sverige	100,0
BBB Services Ltd, 880 6643 02, Scunthorpe, UK	Storbritannien	60,0
BBB Fasteners Craiova S.R.L, 381312, Bukarest, Rumänien	Rumänien	60,0
Bulten-GAZ B.V., 59227419, Amsterdam	Nederländerna	63,0
Bulten Rus LLC, 1145256000064, Nizhny Novgorod	Ryssland	63,0
Bulten Industrifastighet AB, 556872-5534, Göteborg	Sverige	100,0

För samtliga innehav ovan överensstämmer kapitalandelen med röstandelen. Se not 37 för förändringar i koncernens sammansättning.

NOT 37 FÖRÄNDRING I KONCERNENS SAMMANSÄTTNING

Under av 2016 har fyra stycken fusioner av dotterbolag ägt rum. Bulten Hallstahammar AB har fusionerat med Bulten Industrifastighet AB. Finnveden Gjutal AB och Finnveden GMF AB har fusionerats med Bulten Holding AB. Bulten IT AB har fusionerats med Bulten Fasteners AB.

NOT 38 AVSTÄMNING MELLAN IFRS OCH ANVÄNDA NYCKELTALSBEGREPP

JUSTERAD NETTOOMSÄTTNING, ORGANISK TILLVÄXT	2016	2015
Nettoomsättning	2 676,0	2 693,5
Valutaeffekt innevarande år	-15,9	-
Justerad nettoomsättning	2 660,1	2 693,5

Vid beräkning av justerad nettoomsättning, organisk tillväxt, justeras nettoomsättningen med valutaeffekten innevarande period och i förekommande fall med nettoomsättningen från gjorda förvärv. Måttet ger uttryck för en jämförbar nettoomsättning med föregående år.

RÖRELSERESULTAT EXKLUSIVE AVSKRIVNINGAR, EBITDA	2016	2015
Rörelseresultat (EBIT)	200,1	165,0
Avskrivningar och nedskrivningar	71,1	60,0
Rörelseresultat exkl avskrivningar (EBITDA)	271,2	225,0

Vid beräkning av rörelseresultat exklusive avskrivningar (EBITDA) återläggs avskrivningar och nedskrivningar till rörelseresultatet (EBIT). Måttet ger uttryck för ett operativt resultat rensat från avskrivningar som i sin tur baseras på investeringarna.

JUSTERAT RESULTAT	2016	2015
Rörelseresultat (EBIT)	200,1	165,0
Reavinst på avyttring av anläggningstillgångar	-	-7,8
Justerat rörelseresultat (EBIT)	200,1	157,2

Vid beräkning av justerat rörelseresultat (EBIT) återläggs engångsposter till rörelseresultatet (EBIT). Måttet ger uttryck för ett resultat rensat från engångsposter som har karaktären av jämförelsestörande.

JUSTERAT RESULTAT EFTER SKATT	2016	2015
Resultat efter skatt	146,5	110,9
Reavinst på avyttring av anläggningstillgångar	-	-7,8
Justerat resultat efter skatt	146,5	103,1

Vid beräkning av justerat resultat efter skatt återläggs engångsposter efter skatt till resultat efter skatt. Måttet ger uttryck för ett resultat efter skatt rensat från engångsposter som har karaktären av jämförelsestörande.

NOT 39 AVVECKLAD VERKSAMHET

JUSTERAT RESULTAT PER AKTIE	2016	2015
Resultat efter skatt hänförbart till moderbolagets aktieägare	148,1	116,8
Reavinst på avyttring av anläggningstillgångar efter skatt hänförbart till moderbolagets aktieägare	–	-6,4
Justerat resultat efter skatt hänförbart till moderbolagets aktieägare	148,1	110,4
Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier	20 359 707	20 829 451
Justerat resultat per aktie¹⁾	7,27	5,30

1) Hänförlig till moderbolagets aktieägare.

Vid beräkning av justerat resultat efter skatt hänförbart till moderbolaget, återläggs engångsposter efter skatt hänförbara till moderbolaget till resultat efter skatt hänförbara till moderbolaget. Måttet ger uttryck för ett resultat per aktie rensat från engångsposter som har karaktären av jämförelsestörande.

JUSTERAD NETTOSKULD	2016-12-31	2015-12-31
Nettokassa(+)/nettoskuld(-)	30,4	-176,0
Avgår räntebärande skulder hänförliga till finansiella leasingavtal	37,8	38,3
Justerad nettokassa(+)/nettoskuld(-)	68,2	-137,7

Vid beräkning av justerad nettoskuld avgår räntebärande skulder hänförliga till finansiella leasingavtal från nettoskuld. Måttet ger uttryck för en renodlad finansiell struktur rensat från leaseskulder.

Koncernen avyttrade division Finnveden Metal Structures per den 30 juni 2014 till amerikanska Shiloh Industries Inc. En sammanställning av resultatet och kassaflödet från den avvecklade verksamheten framgår nedan.

KASSAFLÖDE FRÅN AVVECKLAD VERKSAMHET	2016	2015
Löpande verksamheten	–	-2,5
Summa kassaflöde från avvecklad verksamhet	–	-2,5

Effekten på koncernens likvida medel från avyttringen av Finnveden Metal Structures har hänförts till Kassaflöde från investeringsverksamheten i avvecklad verksamhet.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Anläggningstillgångar (eller avyttringsgrupper) klassificeras som anläggningstillgångar som innehas för försäljning, dessa redovisas till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader, om deras bokförda värde återvinns huvudsakligen genom en försäljningstransaktion och inte genom stadigvarande bruk.

En avvecklad verksamhet är en del av koncernen som antingen har avyttrats eller som klassificeras som innehav för försäljning och utgör en självständig rörelsegrän eller en väsentlig verksamhet som utgör en del av en enda samordnad plan för att avyttras.

NOT 40 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Bulten etablerar sig i USA med eget produktionsbolag samt bildar joint venture-bolag med Ramco för fästelementslösningar till den nordamerikanska marknaden. Bägge verksamheterna är planerade att starta upp under 2017. Etableringen av joint venture-verksamheten och dotterbolaget kommer att etablera Bultens "Full Service Provider"-koncept (FSP) samt ge tillverkningskapacitet på en av världens största fordonsmarknader med betydande potential.

Inga övriga väsentliga händelser efter balansdagen har inträffat.

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING

MSEK	NOT	2016	2015
Nettoomsättning	2	27,9	27,0
Kostnad för sålda varor		–	–
Bruttoresultat		27,9	27,0
Administrationskostnader	3,5	-39,1	-36,0
Rörelseresultat		-11,2	-9,0
Räntekostnader och liknande resultatposter	4	-8,4	-10,0
Resultat efter finansnetto		-19,6	-19,0
Bokslutsdispositioner	6	174,0	120,0
Resultat före skatt		154,4	101,0
Skatt på årets resultat	7	-34,3	-22,6
Resultat efter skatt		120,1	78,4

D

MODERBOLAGETS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

MSEK	2016	2015
Årets resultat	120,1	78,4
Övrigt totalresultat	–	–
Summa totalresultat för året	120,1	78,4

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

MSEK	NOT	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar		1,1	1,1
Materiella anläggningstillgångar		1,3	1,7
Summa immateriella och materiella anläggningstillgångar		2,4	2,8
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	8, 10	1 382,5	1 382,5
Uppskjutna skattefordringar	7	19,3	53,6
Andra långfristiga fordringar		0,3	0,4
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 402,1	1 436,5
Summa anläggningstillgångar		1 404,5	1 439,3
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar koncernbolag		174,1	120,2
Övriga fordringar		–	0,2
Aktuella skattefordringar		0,5	0,5
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1,6	1,8
Summa kortfristiga fordringar		176,2	122,7
Likvida medel		–	1,1
Summa omsättningstillgångar		176,2	123,8
Summa tillgångar		1 580,7	1 563,1

MSEK	NOT	2016-12-31	2015-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital	9	10,5	10,5
Reservfond		99,6	99,6
Summa bundet eget kapital		110,1	110,1
Överkursfond		1 133,0	1 133,0
Balanserade vinstmedel		-88,4	-142,3
Summa fritt eget kapital		1 044,6	990,7
Summa eget kapital		1 154,7	1 100,8
Skulder			
Långfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag	10	345,6	328,4
Summa långfristiga skulder		345,6	328,4
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		–	50,0
Leverantörsskulder		1,0	2,5
Skulder till koncernbolag		66,9	71,0
Övriga skulder		1,2	1,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		11,3	9,4
Summa kortfristiga skulder		80,4	133,9
Summa eget kapital och skulder		1 580,7	1 563,1

MODERBOLAGETS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

MODERBOLAGET	BUNDET EGET KAPITAL		FRITT EGET KAPITAL		SUMMA EGET KAPITAL
	AKTIE-KAPITAL	RESERV-FOND	ÖVERKURS-FOND	BALAN-SERADE VINSTMEDEL	
Ingående balans per 1 januari 2015	10,5	99,6	1 133,0	-102,9	1 140,2
Totalresultatet					
Årets resultat	-	-	-	78,4	78,4
Summa totalresultat	-	-	-	78,4	78,4
Transaktioner med aktieägare					
Förvärv av egna aktier	-	-	-	-54,7	-54,7
Utdelning till moderbolagets aktieägare (SEK 3,00 per aktie)	-	-	-	-63,1	-63,1
Summa transaktioner med aktieägare	-	-	-	-117,8	-117,8
Utgående balans per 31 december 2015	10,5	99,6	1 133,0	-142,3	1 100,8
Totalresultatet					
Årets resultat	-	-	-	120,1	120,1
Summa totalresultat	-	-	-	120,1	120,1
Transaktioner med aktieägare					
Utdelning till moderbolagets aktieägare (SEK 3,25 per aktie)	-	-	-	-66,2	-66,2
Summa transaktioner med aktieägare	-	-	-	-66,2	-66,2
Utgående balans per 31 december 2016	10,5	99,6	1 133,0	88,4	1 154,7

MODERBOLAGETS KASSAFLÖDESANALYS

MSEK	2016	2015
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	-19,6	-19,0
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	8,4	9,4
Betald skatt	-	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	-11,2	-9,6
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	0,8	2,8
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	0,5	-3,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-9,9	-10,1
Investeringsverksamheten		
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-0,2	-
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-0,3	-1,8
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-0,5	-1,8
Finansieringsverksamheten		
Ökning av låneskulder	-	50,0
Amortering av låneskulder	-50,0	-
Förändring av finansiella fordringar/skulder koncernbolag	125,5	80,2
Förvärv av egna aktier	-	-54,7
Utdelning till moderbolagets aktieägare	-66,2	-63,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	9,3	12,4
Årets kassaflöde	-1,1	0,5
Likvida medel vid räkenskapsårets början	1,1	0,6
Likvida medel vid årets slut	-	1,1

MODERBOLAGETS NOTER

Alla belopp i MSEK om inget annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värde. Notera att avrundningar kan förekomma så att beloppen i vissa fall inte stämmer om de summeras.

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderbolaget tillämpar Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Redovisning för juridiska personer. RFR 2 innebär att moderföretag i koncerner som frivilligt valt att tillämpa IFRS/IAS i sin koncernredovisning skall som huvudregel tillämpa de IFRS/IAS som tillämpas i koncernen. Moderföretaget tillämpar följaktligen de principer som tillämpas i koncernredovisningen och som redogjorts för i not 2 till koncernredovisningen, med de undantag som anges nedan. Principerna har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges. Aktier och andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar.

Erhållna utdelningar redovisas som finansiella intäkter. Utdelning som överstiger dotterföretagets totalresultat för perioden eller som innebär att det bokförda värdet på innehavets nettotillgångar i koncernredovisningen understiger det bokförda värdet på andelarna, är en indikation på att det föreligger ett nedskrivningsbehov. När det finns en indikation på att aktier och andelar i dotterföretag minskat i värde görs en beräkning av återvinningsvärdet. Är detta lägre än det redovisade värdet görs en nedskrivning. Nedskrivningar redovisas i posten Resultat från andelar i koncernföretag.

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras.

Koncernbidrag redovisas med tillämpning av den så kallade alternativregeln enligt RFR 2, IAS 27 p.2. Alternativregeln innebär att såväl erhållna som lämnade koncernbidrag redovisas som en bokslutsdisposition i resultaträkningen.

NOT 2 NETTOOMSÄTTNING

	2016	2015
Koncerninterna tjänster	27,9	25,7
Övriga intäkter	–	1,3
Summa nettoomsättning	27,9	27,0

Koncerninterna tjänster omfattar ledningsarbete, IT-tjänster och administrativa stödfunktioner. Debitering har skett på marknads-mässiga grunder.

NOT 3 ARVODEN OCH KOSTNADERSÄTTNING FÖR REVISION

PRICEWATERHOUSECOOPERS	2016	2015
Revision	0,9	1,3
Annan revisionsverksamhet	0,1	0,1
Skatterådgivning	0,3	0,3
Övriga tjänster	0,6	0,7
Summa arvoden och kostnads- ersättning för revision	1,9	2,4

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på företagets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget omfattar huvudsakligen översiktlig granskning av delårsrapporter. Skatterådgivning inkluderar rådgivning inom inkomstbeskattning, inklusive internprissättningsfrågor, samt mervärdesskatt. Övriga tjänster är sådan rådgivning som inte är hänförlig till någon av de ovan nämnda kategorier av tjänster.

NOT 4 RÄNTEKOSTNADER OCH LIKANDE RESULTATPOSTER

	2016	2015
Räntekostnader koncernbolag	-7,5	-9,2
Övrigt	-0,9	-0,8
Summa räntekostnader och liknande resultatposter	-8,4	-10,0

Ingen del av räntekostnaderna för 2016 och 2015 är betalda.

NOT 5 ANSTÄLLDA, PERSONAL- KOSTNADER OCH ARVODE TILL STYRELSE

Bolaget har 9 (8) anställda. I not 7 för koncernen redogörs för totala ersättningar för styrelse och ledande befattningshavare.

ANTAL ANSTÄLLDA	2016	2015
Kvinnor	6	5
Män	3	3
Summa	9	8

LÖNER, ERSÄTTNINGAR, SOCIALA AVGIFTER OCH PENSIONSOSTNADER	2016	2015
Löner och ersättningar till styrelse, verkställande direktör och vice verkställande direktör	9,2	7,8
Löner och ersättningar till övriga anställda	4,8	3,6
Summa löner och ersättningar	14,0	11,4
Sociala avgifter enligt lag och avtal	5,5	4,1
Pensionskostnader för styrelse, verkställande direktör och vice verkställande direktör	1,9	1,7
Pensionskostnader för övriga anställda	1,3	0,7
Summa sociala avgifter och pensionskostnader	8,7	6,5
Summa	22,7	17,9

ANTAL STYRELSELEDAMÖTER PÅ BALANS DAGEN	2016	2015
Kvinnor	2	1
Män	7	7
Summa	9	8

ANTAL VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRER OCH ANDRA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE	2016	2015
Kvinnor	3	2
Män	1	1
Summa	4	3

NOT 6 BOKSLUTSDISPOSITIONER

	2016	2015
Koncernbidrag, erhållna	174,0	120,0
Koncernbidrag, lämnade	–	–
Summa bokslutsdispositioner	174,0	120,0

NOT 7 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

REDOVISAD SKATT	2016	2015
Aktuell skatt		
Aktuell skatt för året	–	–
Summa aktuell skatt	–	–
Uppskjuten skattekostnad (-)/ skatteintäkt (+)		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-34,3	-22,6
Summa uppskjuten skatt	-34,3	-22,6
Summa redovisad skatt	-34,3	-22,6

AVSTÄMNING AV EFFEKTIV SKATT	2016	2015
Resultat före skatt	154,4	101,0
Skatt enligt gällande skattesats	-34,0	-22,2
Skatteeffekt av:		
Ej avdragsgilla kostnader	-0,3	-0,4
Skatt på årets resultat enligt resultaträkningen	-34,3	-22,6

Uppskjuten skattefordran uppgående till 19,3 (53,6) MSEK avser i sin helhet skattemässiga förlustavdrag.

NOT 8 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	2016-12-31	2015-12-31
Vid årets början	1 382,5	1 382,5
Redovisat värde vid periodens slut	1 382,5	1 382,5

SPECIFIKATION AV MODERBOLAGETS INNEHAV AV ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

DOTTERBOLAG/ORG NR/SÄTE	ANDEL, %	REDOVISAT VÄRDE
	2016-12-31	2016-12-31
Bulten Holding AB, 556224-0894, Göteborg	100%	1 382,5
Redovisat värde vid periodens slut		1 382,5

För samtliga innehav ovan överensstämmer kapitalandelen med röstandelen.

NOT 9 AKTIEKAPITAL

	STAMAKTIER	TOTALT ANTAL AKTIER
Antal utestående aktier per 31 december 2014	21 040 207	21 040 207
Återköp av egna aktier under 2015	-680 500	-680 500
Antal utestående aktier per 31 december 2015	20 359 707	20 359 707
Antal utestående aktier per 31 december 2016	20 359 707	20 359 707

Totalt antal stamaktier per 31 december 2016 är 21 040 207 aktier. Aktiens kvotvärde är 0,50 SEK. Alla emitterade aktier är till fullo betalda. Under 2016 har inga återköp av aktier genomförts. Under 2015 återköptes totalt 680 500 stycken aktier vilket motsvarar ett belopp om 54,7 MSEK.

NOT 10 STÄLLDA SÄKERHETER FÖR SKULDER TILL KREDITINSTITUT

	2016-12-31	2015-12-31
Aktier i dotterbolag	1 382,5	1 382,5
Summa ställda säkerheter för skulder till kreditinstitut	1 382,5	1 382,5

NOT 11 EVENTUALFÖRPLIKTELSE

	2016-12-31	2015-12-31
Borgensförbindelser till förmån för koncernföretag	4,7	5,2
Övriga eventualförpliktelser	1,8	1,4
Summa eventualförpliktelser	6,5	6,6

NOT 12 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Mellan moderbolaget och koncernbolag sker intern försäljning av koncerninterna tjänster. Se not 2 (Nettoomsättning). Andra transaktioner med närstående under året framgår av not 5 (Anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsen). Transaktioner med närstående har förekommit på villkor likvärdiga dem som gäller vid transaktioner på affärsmässig grund.

FÖRSÄKRAN OCH UNDERSKRIFTER

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed, respektive att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder, ger en rättvisande bild av moderbolagets respektive koncernens ställning och resultat samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets respektive koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget respektive de företag som ingår i koncernen står inför.

Göteborg den 22 mars 2017

Ulf Liljedahl
Styrelsens ordförande

Ann-Sofi Danielsson
Styrelseledamot

Hans Gustavsson
Styrelseledamot

Hans Peter Havdal
Styrelseledamot

Peter Karlsten
Styrelseledamot

Anne-Lie Lind
Styrelseledamot

Gustav Lindner
Styrelseledamot

Johan Lundsgård
Styrelseledamot

Johan Larsson
Arbetstagarrepresentant

Tommy Andersson
VD och koncernchef

Vår revisionsberättelse har avgivits den 22 mars 2017

PricewaterhouseCoopers AB

Fredrik Göransson
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i Bulten AB (publ), Organisationsnummer 556668-2141

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Bulten AB (publ) för år 2016. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 36-82 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen.

Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorsd i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och den verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

När vi utformade vår koncernrevisionsstrategi och koncernrevisionsplan bedömde vi vilken grad av revision som behövde utföras av koncernrevisionsteamet respektive av enhetsrevisorer från PwC-nätverket. Som en följd av Bulten-koncernens decentraliserade ekonomiorganisation upprättas stora delar av koncernens finansiella rapportering i enheter utanför Sverige. Detta innebär att en betydande andel av revisionen behöver utföras av enhetsrevisorer som är verksamma inom PwC-nätverket i andra länder.

När vi bedömde vilken grad av revision som behövde genomföras i respektive enhet beaktade vi koncernens geografiska spridning, storleken på respektive enhet, samt den specifika riskprofil som respektive enhet representerar. Mot denna bakgrund bedömde vi att en fullständig revision skulle utföras på, i tillägg till moderbolaget i Sverige, finansiell information upprättad av fem väsentliga dotterbolag (med säte i sammanlagt fyra olika länder).

Beaktat att Bulten-koncernen har ett betydande joint venture i Storbritannien, vilket redogörs närmare för i not 33 i koncernårsredovisningen, bedömde vi att även detta joint venture skulle vara föremål för en full revision av våra enhetsrevisorer i Storbritannien.

För två enheter som vi inte bedömde det motiverat att genomföra en fullständig revision instruerade vi enhetsrevisorer att utföra specifikt definierade granskningsåtgärder respektive översiktliga granskningsåtgärder. För övriga enheter som bedömts individuellt oväsentliga för koncernrevisionen utförde koncernteamet analytiska granskningsåtgärder på koncernnivå.

I de fall enhetsrevisorer genomförde arbete som är väsentlig för vår revision av koncernen, utvärderar vi i vår egenskap av koncernrevisorer behovet och graden av involvering i enhetsrevisornas arbete i syfte att fastställa huruvida tillräckliga revisionsbevis inhämtats som grund för vårt uttalande i koncernrevisionsberättelsen. I detta syfte genomför koncernrevisionsteamet regelbundet besök hos enhetsrevisorer och väsentliga dotterbolag.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapporteringen som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Särskilt betydelsefullt område

Värdering av goodwill

Per den 31 december 2016 redovisar koncernen goodwill om 204 MSEK.

I enlighet med IAS 36 prövar koncernen minst årligen om det förekommer ett nedskrivningsbehov av redovisad goodwill. Denna prövning görs genom att verksamhetens återvinningsvärde beräknas och jämförs med det redovisade värdet på verksamheten. Återvinningsvärdet fastställdes av företagsledningen genom en beräkning av verksamhetens förmåga att generera kassaflöde i framtiden.

Nedskrivningsprövningen av goodwill är väsentlig för vår revision eftersom denna bygger på väsentliga uppskattningar och bedömningar om framtiden.

Baserat på företagsledningens nedskrivningsprövning har styrelsen dragit slutsatsen att inget nedskrivningsbehov av goodwill föreligger per 31 december 2016. De väsentligaste antaganden som tillämpats vid denna nedskrivningsprövning finns beskrivna i not 16.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Våra granskningsåtgärder inkluderade en bedömning av kassaflödesberäkningens matematiska riktighet och en avstämning av kassaflödesprognoserna mot av styrelsen antagen budget för 2017 samt fastställd affärsplan för 2018-2019.

Vi har utvärderat och bedömt att bolagets värderingsmodell är förenlig med vedertagna värderingstekniker.

Vi har utmanat företagsledningen angående rimligheten i de antaganden som har störst effekt på värdet, vilka inkluderar uthållig tillväxttakt, uthållig rörelsemarginal samt diskonteringsränta.

Genom egna genomförda känslighetsanalyser har vi utmanat företagsledningens antaganden och testat de säkerhetsmarginaler som föreligger och bedömt risken för att ett nedskrivningsbehov skulle uppstå.

Vi har även utvärderat att bolaget lämnat tillräckliga upplysningar i årsredovisningen om de antaganden som vid en ändring skulle kunna föranleda nedskrivning av goodwill i framtiden.

Särskilt betydelsefullt område

Inkurans i varulager

Per den 31 december 2016 redovisar koncernen varulager om 450 MSEK.

Företagsledningen fastställer värdet på varulager baserat på beräkningar av anskaffningskostnaden med avdrag för beräknad inkurans. Värdering av varulager är väsentlig för vår revision eftersom värderingen omfattar ett flertal uppskattningar och bedömningar och dessutom motsvarar värdet på varulagret en betydande andel (ca 23 %) av koncernens totala tillgångar.

En viktig bedömning som företagsledningen behöver göra vid värdering av varulagret är avseende koncernens förmåga att kunna sälja sina produkter i lager till ett pris som överstiger anskaffningskostnaden, och i sammanhanget beakta risken för inkurans.

Risken för inkurans aktualiseras särskilt i samband med att koncernens kunder slutar tillverka en fordonsmodell och/eller i situationer då koncernens försäljningsvolymen minskar kraftigt pga. minskad efterfrågan från kunder.

I syfte att identifiera och konsekvent beräkna risken för inkurans har företagsledningen fastställt en koncernövergripande inkuranspolicy. Inkuranspolicyen tar hänsyn till historisk skrotningstakt, enskilda artiklars liggtid i lager (trögrörlighet i lager), vilket tillsammans med faktiska och bedömda framtida försäljningsvolymen ger företagsledningen ett underlag för fastställa en rimlig inkuransreserv.

Koncernens principer för värdering av varulager och redovisning av inkurans finns beskrivet i not 19 i årsredovisningen.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Våra granskningsåtgärder inkluderade en utvärdering av koncernens principer för att fastställa inkurans i varulager.

Vi har granskat tillämpningen av koncernens inkuranspolicy i rapporterade enheter. Vi har särskilt prövat skälen i de fall företagsledningen har valt att avvika från den statistiskt beräknade inkurans som inkuranspolicyen ger uttryck för.

Vi har prövat den matematiska riktigheten i bolagets rapporter över artiklar som inte rört sig i lager under en längre period, dels genom stickprov och dels med stöd av dataanalyser av lagertransaktioner.

Vi har vidtagit analytiska granskningsåtgärder för att identifiera lagerartiklar som säljs med negativ marginal.

Vi har diskuterat med ledningen samt granskat protokoll från styrelsemöten och andra viktiga ledningsmöten i syfte att identifiera prognosticerade förändringar i bolagets försäljning som skulle kunna föranleda att lagerartiklar blir inkuranta.

Vi har slutligen utvärderat att koncernen på ett tillfredställande sätt beskrivet sina principer för värdering av varulager i årsredovisningen, inklusive de uppskattningar och bedömningar som gjorts för att värdera lagret per 31 december 2016.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-35 samt sidorna 93-101. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ än att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsnämndens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/rn/showdocument/documents/rev_dok/revisors_ansvar.pdf. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Bulten AB (publ) för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsnämndens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/rn/showdocument/documents/rev_dok/revisors_ansvar.pdf. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Göteborg den 22 mars 2017
PricewaterhouseCoopers AB

Fredrik Göransson
Auktoriserad revisor

DEFINITIONER

Avkastning på eget kapital

Årets resultat exklusive innehav utan bestämmande inflytande i relation till genomsnittligt eget kapital exklusive innehav utan bestämmande inflytande.

Avkastning på justerat eget kapital

Årets resultat exklusive innehav utan bestämmande inflytande i relation till genomsnittligt eget kapital exklusive innehav utan bestämmande inflytande samt inklusive aktieägarlån och preferensaktier.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat efter finansnetto ökat med finansiella kostnader i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Bruttomarginal

Bruttorörelseresultat i procent av årets nettoomsättningen.

EBITDA-marginal

Rörelseresultat före av- och nedskrivningar i procent av årets nettoomsättning.

EBIT-marginal (rörelsemarginal)

Rörelseresultat efter av- och nedskrivningar i procent av årets nettoomsättning.

Justerad EBIT-marginal (rörelsemarginal)

Rörelseresultat efter av- och nedskrivningar justerat för engångsposter i procent av årets nettoomsättning.

Eget kapital

Redovisat eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande.

FSP-koncept (Full Service Provider)

Erbjuder ett helhetsansvar genom hela värdekedjan, från utveckling av produkten till leverans vid kundens produktionslinje.

Förutveckling

Förberedande produktutveckling för att identifiera och säkra framtida behov av teknologi.

Lageromsättningshastighet

Kostnad sålda varor dividerat med genomsnittligt varulager.

Kapitalomsättningshastighet

Nettoomsättningen dividerad med genomsnittligt sysselsatt kapital.

Nettoskuld/nettokassa

Räntebärande skulder minus räntebärande tillgångar, allt beräknat vid årets slut.

Justerad nettoskuld/nettokassa

Räntebärande skulder exklusive räntebärande skulder hänförliga till finansiella leasingavtal minus räntebärande tillgångar.

Nettomarginal

Nettoresultat i procent av nettoomsättning.

Skuldsättningsgrad

Räntebärande nettoskuld dividerat med eget kapital.

OEM

Original Equipment Manufacturer, fordonstillverkare.

Organisk tillväxt

Årets nettoomsättning jämfört med föregående års utfall.

Nettoomsättning per anställd

Omsättning dividerad med genomsnittligt antal årsanställda.

Resultat per aktie efter skatt

Årets resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Räntetäckningsgrad

Resultat efter finansnetto ökat med finansiella kostnader dividerat med finansiella kostnader.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i procent av nettoomsättning.

Rörelseresultat per anställd

Rörelseresultat dividerat med genomsnittligt antal årsanställda.

Soliditet

Eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande i procent av balansomslutningen.

Sysselsatt kapital

Balansomslutningen minskad med ej räntebärande skulder inklusive uppskjuten skatt.

Tier 1-leverantör

Företag som levererar komponenter till fordonstillverkare.

Tier 2-leverantör

Företag som levererar komponenter till Tier 1-leverantörer.

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT

Bulten AB (publ) är ett svenskt publikt aktiebolag med säte i Göteborg, Sverige. Bulten är noterat på Nasdaq Stockholm sedan 20 maj 2011. Bolaget följer Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter och tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning ("koden"). Koden finns att ta del av på Kollegiet för Svensk Bolagsstyrnings hemsida, www.bolagsstyrning.se. Koden gäller för alla svenska bolag vars aktier är noterade på en reglerad marknad i Sverige och ska tillämpas fullt ut i samband med den första årsstämma som hålls året efter börsnoteringen. Bulten påbörjade en anpassning till koden i samband med årsstämman 2011 och har sedan dess tillämpat koden. Bolag måste inte följa alla regler i koden, utan har möjlighet att välja alternativa lösningar som de bedömer passar bättre för just deras omständigheter, förutsatt att eventuella avvikelser redovisas, den alternativa lösningen beskrivs och orsakerna förklaras i bolagsstyrningsrapporten.

Bolagsstyrningsrapporten har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Svensk kod för bolagsstyrning och har granskats av bolagets revisor.

ÅRSSTÄMMAN

I enlighet med aktiebolagslagen är årsstämman bolagets högsta beslutsfattande organ och på årsstämman utövar aktieägarna sin rösträtt i nyckelfrågor, till exempel fastställande av resultat och balansräkningar, disposition av bolagets vinst, beviljande av ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktören, val av styrelseledamöter och revisorer samt ersättning till styrelsen och revisorerna.

Utöver årsstämman kan extra bolagsstämma kallas. I enlighet med bolagsordningen publiceras kallelse till såväl årsstämma som extrabolagsstämma genom annonsering i Post och Inrikes Tidningar och genom att kallelsen hålls tillgänglig på bolagets webbplats. Att kallelse har skett ska samtidigt annonseras i Dagens Industri.

Rätt att närvara vid årsstämma

Alla aktieägare som är direktregistrerade i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken fem vardagar före bolagsstämman och som har meddelat bolaget sin avsikt att delta (med eventuella biträden) i årsstämman senast det datum som anges i kallelsen till årsstämman har rätt att närvara vid årsstämman och rösta för det antal aktier de innehar. Aktieägare kan delta i årsstämman personligen eller genom ombud och kan även biträdas av högst två personer.

Initiativ från aktieägare

Aktieägare som önskar få ett ärende behandlat på årsstämman måste skicka in en skriftlig begäran till styrelsen. Begäran ska ha tagits emot av styrelsen senast sju veckor före årsstämman.

Större aktieägare

Bolaget hade vid utgången av år 2016 totalt 6 568 (6 411) aktieägare. De fem största aktieägarna kontrollerade vid årsskiftet 54,2 (48,9) procent av kapitalet och rösterna. Den enskilt största aktieägaren, Volito AB, kontrollerade 21,2 (21,1) procent av kapitalet och rösterna.

Årsstämma 2017

Ordinarie årsstämma 2017 kommer att hållas den 25 april kl. 17.00 på bolagets huvudkontor med adress August Barks gata 6A i Göteborg. Mer information finns på www.bulten.se

VALBEREDNING

Valberedningen ska bestå av fyra ledamöter - en representant för var och en av de tre största aktieägarna per den sista bankdagen i september som önskar utse en ledamot i valberedningen samt styrelsens ordförande. Med de tre största aktieägarna avses de av Euroclear Sweden AB registrerade och ägargrupperade tre största aktieägarna per den sista bankdagen i september månad. Vid större ägarförändringar har den nya storägaren rätt, om önskemål framställs, att utse en ledamot i valberedningen.

Styrelseledamöter valda på årsstämman 2016

I nedanstående tabeller framgår en översikt av styrelsens sammansättning per 2016. Övrig presentation av styrelsen hänvisas till sidorna 90-91 i denna årsredovisning.

NAMN	STYRELSEFUNKTION	INVALD/ UTSEDD	AVGICK	REVISIONS- UTSKOTT	ERSÄTTNINGS- UTSKOTT	OBEROENDE IFÖRHÅLLANDE TILL BOLAGET OCH BOLAGSLEDNINGEN	OBEROENDE IFÖRHÅLLANDE TILL STÖRRE ÄGARE
Styrelseledamöter							
Ulf Liljedahl	Ordförande	2015	-	-	Ledamot	Ja	Nej
Ann-Sofi Danielsson	Ledamot	2014	-	Ordförande	-	Ja	Ja
Hans Gustavsson	Ledamot	2005	-	-	Ledamot	Ja	Ja
Hans Peter Havdal	Ledamot	2013	-	-	-	Ja	Ja
Peter Karlsten	Ledamot	2015	-	Ledamot	-	Ja	Ja
Anne-Lie Lind	Ledamot	2016	-	-	-	Ja	Ja
Gustav Lindner	Ledamot	2015	-	Ledamot	-	Ja	Nej
Johan Lundsgård	Ledamot	2012	-	Ledamot ¹⁾	Ordförande	Ja	Ja
Johan Larsson	Arbetstagarrepresentant	2016	-	-	-	-	-
Tony Frunk	Arbetstagarrepresentant	2011	2016	-	-	-	-
Suppleant							
Thure Andersen	Arbetstagarrepresentant	2011	-	-	-	-	-

1) T.o.m årsstämman 26 april 2016

Instruktioner för valberedningen har antagits av årsstämman den 26 april 2016. Valberedningen ska bland annat lämna förslag till ordförande vid årsstämma, antal stämموvalda ledamöter, ordförande och övriga stämموvalda ledamöter i styrelsen, arvode och annan ersättning till var och en av de stämموvalda styrelseledamöterna och till ledamöter av styrelsens utskott, val av revisorer samt arvode till revisorerna. Till valberedningens ordförande har Öystein Engebretsen utsetts.

VALBEREDNING	BOLAG
Öystein Engebretsen	Investment AB Öresund
Pär Andersson	Spiltan Fonder AB
Claes Murander	Lannebo Fonder
Ulf Liljedahl, styrelsens ordförande	Bulten AB

STYRELSEN

Styrelsen är högsta beslutande organ efter bolagsstämman. Enligt aktiebolagslagen är styrelsen ansvarig för bolagets förvaltning och organisation, vilket betyder att styrelsen är ansvarig för att bland annat fastställa mål och strategier, säkerställa rutiner och system för utvärdering av fastställda mål, fortlöpande utvärdera bolagets resultat och finansiella ställning samt utvärdera den operativa ledningen.

Styrelsen ansvarar också för upprättande och avgivande av årsredovisningen och koncernredovisningen samt att delårsrapporterna upprättas i rätt tid. Dessutom utser styrelsen verkställande direktören.

Styrelseledamöterna väljs varje år på årsstämman för tiden fram till slutet av nästa årsstämma. Enligt bolagets bolagsordning ska styrelsen till den del den väljs av bolagsstämman bestå av minst tre ledamöter och högst tio ledamöter utan suppleanter. Härutöver har arbetstagarrepresentanter utsetts.

Styrelsens ordförande

Styrelseordförande väljs av årsstämman. Ordförande har ett särskilt ansvar för ledningen av styrelsens arbete och att styrelsens arbete är välorganiserat och genomförs på ett effektivt sätt.

Styrelsens arbetsordning

Styrelsen följer en skriftlig arbetsordning som revideras årligen och fastställs på det konstituerande styrelsemötet varje år. Arbetsordningen reglerar bland annat funktioner och uppdelningen av arbetet mellan styrelseledamöterna och VD. I samband med det konstituerande styrelsemötet fastställer styrelsen också instruktioner för finansiell rapportering och instruktioner för VD tillsammans med arbetsordning för styrelsens revisions- och ersättningsutskott.

Styrelsen sammanträder minst fem ordinarie gånger utöver det konstituerande sammanträdet enligt ett årligt schema som fastställs i förväg. Utöver dessa möten kan ytterligare möten anordnas för att hantera frågor som inte kan hänskjutas till ett ordinarie möte. Utöver styrelsemöten har styrelseordföranden och VD en fortlöpande dialog rörande ledningen av Bolaget.

För närvarande består Bolagets styrelse av åtta ordinarie stämموvalda ledamöter samt en ordinarie arbetstagarrepresentant och en suppleant. Dessa presenteras mer detaljerat i avsnitt "Styrelse, ledande befattningshavare och revisorer".

Styrelsemöten 2016

Styrelsemedlemmars närvaro vid styrelsemöten 2016.

LEDAMÖTERNAS NAMN	NÄRVARO / TOTALT ANTAL MÖTEN
Ulf Liljedahl	11/11
Ann-Sofi Danielsson	10/11
Hans Gustavsson	11/11
Hans Peter Havdal	11/11
Peter Karlsten	9/11
Anne-Lie Lind (invald 2016-04-26)	7/11
Gustav Lindner	11/11
Johan Lundsgård	11/11
Johan Larsson (invald 2016-04-26)	7/11
Tony Frunk (avgick 2016-04-26)	3/11
Suppleant	
Thure Andersen	10/11

Utvärdering av styrelsens arbete 2016

Årligen gör styrelsen en utvärdering av sitt arbete som redovisas och diskuteras vid ett av årets styrelsemöten. Syftet med utvärderingen är att utveckla styrelsens arbetsformer och effektivitet. Utvärderingen har genomförts med stöd av extern rådgivare och den har grundat sig på enkät. Resultatet och en analys av densamma har redovisats för styrelsen och efterföljts av diskussion och identifiering av fokusområden för det fortsatta arbetet.

Det kan vidare noteras att valberedningen tagit del av rapporten i sin helhet samt styrelsens slutsatser och utfall.

REVISIONSUTSKOTTET

Bulten har ett revisionsutskott bestående av tre medlemmar: Ann-Sofi Danielsson (ordförande), Peter Karlsten, Gustav Lindner. Johan Lundsgård avgick 2016-04-26.

Utskottets ledamöter får inte vara anställda av bolaget. Styrelsens ordförande kan vara ledamot i utskottet men bör inte vara ordförande i utskottet. Majoriteten av utskottets ledamöter ska vara oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Minst en av de ledamöter som är oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen ska även vara oberoende i förhållande till bolagets större ägare samt ha redovisnings- eller revisionskompetens. Revisionsutskottet ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering, övervaka effektiviteten i bolagets interna kontroll, internrevision och riskhantering, hålla sig informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet och därvid särskilt uppmärksamma om revisorn tillhandahåller bolaget andra tjänster än revisionstjänster, och biträda vid upprättandet av förslag till bolagsstämmans beslut om revisorsval. Revisionsutskottet sammanträder regelbundet med bolagets revisor. Revisionsutskottet har inte någon beslutanderätt.

LEDAMÖTERNAS NAMN	NÄRVARO / TOTALT ANTAL MÖTEN
Ann-Sofi Danielsson	5/5
Johan Lundsgård (avgick 2016-04-26)	3/5
Peter Karlsten	5/5
Gustav Lindner	5/5

ERSÄTTNINGSPÅSKOTTET

Bulten har ett ersättningsutskott bestående av tre medlemmar: Johan Lundsgård (ordförande), Ulf Liljedahl och Hans Gustavsson. Ersättningsutskott ska bereda frågor om ersättningsprinciper, ersättningar och andra anställningsvillkor för verkställande direktören och samtliga personer i bolagsledningen. Styrelsens ordförande kan vara ordförande i utskottet. Övriga ledamöter i ersättningsutskottet ska vara oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen. Bland utskottets ledamöter ska erforderlig kunskap och erfarenhet i frågor om ersättningar till ledande befattningshavare finnas.

LEDAMÖTERNAS NAMN	NÄRVARO/ TOTALT ANTAL MÖTEN
Johan Lundsgård	6/6
Ulf Liljedahl	6/6
Hans Gustavsson	6/6

VD OCH ÖVRIGA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

VD är underordnad styrelsen och har främst ansvar för bolagets löpande förvaltning och den dagliga driften. Arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD anges i arbetsordningen för styrelsen och instruktionen för VD. VD ansvarar också för att upprätta rapporter och sammanställa information från ledningen inför styrelsemöten och är föredragande av materialet på styrelsesammanträden. Enligt instruktionerna för finansiell rapportering är VD ansvarig för finansiell rapportering i bolaget och ska följaktligen säkerställa att styrelsen erhåller tillräckligt med information för att styrelsen fortlöpande ska kunna utvärdera Bultens resultat och finansiella ställning. Detta innebär att VD ska löpande hålla styrelsen informerad om utvecklingen av bolagets verksamhet, omsättningens storlek, bolagets resultat och ekonomiska ställning, likviditet och kreditläge, viktigare affärshändelser samt varje annan händelse, omständighet eller förhållande som inte kan antas vara av oväsentlig betydelse för bolagets aktieägare att styrelsen känner till. VD och övriga ledande befattningshavare presenteras mer detaljerat i avsnitt "Styrelse, ledande befattningshavare och revisorer".

ERSÄTTNING TILL STYRELSELEDAMÖTER OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Ersättning till styrelseledamöter

Arvoden och annan ersättning till stämмоvalda styrelseledamöter fastställs av årsstämman. Årsstämman den 26 april 2016 beslutade om att ett fast arvode ska utgå till styrelsen om 2 700 000 SEK för perioden till och med nästa årsstämma, varav 450 000 SEK ska utgå till styrelsens ordförande och 300 000 SEK utgå till var och en av de av styrelsens övriga bolagstämмоvalda ledamöter som inte är anställda i bolaget. En förutsättning för utbetalning är att sådan ledamot är utsedd av bolagstämman och inte är anställd i bolaget. Vidare har årsstämman beslutat att ett fast arvode om 75 000 SEK utöver ovanstående ska utgå till revisionsutskottets ordförande samt 25 000 SEK till ska utgå till övriga ledamöter i utskottet. Ingen ersättning ska utgå till ledamöter i ersättningsutskottet. Bolagets styrelseledamöter har inte rätt till några förmåner efter det att de avgått som medlemmar i styrelsen.

För ytterligare information om ersättning till styrelseledamöter, se not 7 i denna årsredovisning.

Ersättning till ledande befattningshavare

Enligt ett beslut av årsstämman den 26 april 2016 gäller i huvudsak följande riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för VD och andra ledande befattningshavare. Lön och andra anställningsvillkor ska vara sådana att Bulten alltid kan attrahera och behålla kompetenta ledande befattningshavare till för Bolaget rimliga kostnader. Ersättningar inom Bulten ska vara baserade på principer om prestation, konkurrenskraft och skälighet. Ledande befattningshavarens lön består av fast lön, rörliga ersättningar, pension och andra förmåner. Varje ledande befattningshavare ska erbjudas en fast lön som är marknadsmässig och baserad på den ledande befattningshavarens ansvar, kompetens och prestation. Dessutom kan årsstämman om så beslutas lämna erbjudande om långsiktiga incitamentsprogram såsom aktie eller aktiekursrelaterade incitamentsprogram. Incitamentsprogram ska bidra till långsiktig värdetillväxt och att aktieägare och medarbetare får ett gemensamt intresse av aktiens positiva värdeutveckling.

Varje ledande befattningshavare kan, från tid till annan, erbjudas bonus att utgå kontant. Sådan bonus får såvitt avser den verkställande direktören uppgå till högst 60 procent av den årliga fasta lönen men för närvarande uppgår den till 50 procent av den årliga fasta lönen. Bonus får såvitt avser övriga ledande befattningshavare uppgå till maximalt 40 procent av den årliga fasta lönen. Bonus ska primärt vara baserad på utvecklingen för hela koncernen eller utvecklingen för den division eller enhet som personen i fråga har ansvar för.

För ytterligare information om ersättning till ledande befattningshavare se not 7 i denna årsredovisning.

KONCERNLEDNING

Under 2016 omfattade koncernledningen åtta medlemmar bestående av VD, vVD tillika ekonomi- och finansdirektör, teknologi- och affärsutvecklingsdirektör, inköpsdirektör, marknads- och försäljningsdirektör, produktionsdirektör, kommunikationsdirektör samt personal- och hållbarhetsdirektör. Koncernledningen sammanträder månadsvis och följer då upp affärs- och resultatläget. Stor vikt läggs också vid att upprätthålla en nära kontakt med den operativa verksamheten.

INTERN KONTROLL

Detta avsnitt innehåller styrelsens årliga avrapportering över hur den interna kontrollen till den del den avser finansiell rapportering är organiserad. Utgångspunkten för beskrivningen har varit Kodens regler och den vägledning som tagits fram av arbetsgrupper inom Svenskt Näringsliv och FAR SRS.

Styrelsens ansvar för den interna kontrollen framgår av aktiebolagslagen och den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen omfattas av styrelsens rapporteringsinstruktion till VD. Bultens finansiella rapportering följer de lagar och regler som gäller för bolag noterat på Stockholmsbörsen och de lokala regler som gäller i varje land där verksamhet bedrivs.

Förutom externa regler och rekommendationer finns interna instruktioner, anvisningar och system samt en intern roll- och ansvarsfördelning som syftar till god intern kontroll i den finansiella rapporteringen.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgör grunden för intern kontroll. Bultens kontrollmiljö består bland annat av organisationsstruktur, instruktioner, policies, riktlinjer, rapportering och definierade ansvarsområden. Styrelsen har det övergripande ansvaret för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Styrelsen har fastställt en skriftlig arbetsordning som klargör styrelsens ansvar och som regle-

rar styrelsens och dess utskotts inbördes arbetsfördelning. Styrelsen har utsett ett revisionsutskott som har som huvudsaklig uppgift att säkerställa att fastlagda principer för den finansiella rapporteringen och interna kontrollen efterlevs samt att ändamålsenliga relationer med bolagets revisor upprätthålls. Styrelsen har även upprättat en instruktion för verkställande direktören och enats om den ekonomiska rapporteringen till styrelsen i Bulten AB (publ). Koncernens ekonomi- och finansdirektör rapporterar resultatet av sitt arbete med intern kontroll till revisionsutskottet. Resultatet av revisionsutskottets arbete i form av observationer, rekommendationer och förslag till beslut och åtgärder rapporteras fortlöpande till styrelsen. Bulten AB:s väsentliga och styrande dokument i form av policies, riktlinjer och manualer, till den del de avser den finansiella rapporteringen, hålls löpande uppdaterade och kommuniceras via relevanta kanaler till de i koncernen ingående bolagen. System och rutiner har skapats för att förse ledningen med nödvändiga rapporter om affärsresultatet i relation till etablerade målsättningar. Nödvändiga informationssystem finns för att säkerställa att tillförlitlig och aktuell information finns tillgänglig för ledningen för att den ska kunna utföra sina uppgifter på ett korrekt och effektivt sätt.

Riskbedömning

Bultens riskbedömning avseende den finansiella rapporteringen syftar till att identifiera och utvärdera de väsentligaste riskerna som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen i koncernens bolag, affärsområden och processer.

De, i koncernens arbete med intern kontroll, identifierade väsentligaste riskerna avseende den finansiella rapporteringen hanteras genom kontrollstrukturer som bygger på avvikelserapportering från de fastställda målen eller från fastslagna normer för till exempel värdering av varulager och andra väsentliga tillgångar.

Intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen

Finansiella rapporter upprättas månads-, kvartals- och årsvis i koncernen och dotterbolag. I samband med rapporteringen görs omfattande analyser med kommentarer samt uppdaterade prognoser som bland annat syftar till att säkerställa att den finansiella rapporteringen är korrekt. Ekonomifunktioner och controllers med funktionellt ansvar för redovisning, rapportering och analys av finansiell utveckling finns på koncern- och enhetsnivå.

Bultens interna kontrollarbete syftar till att säkerställa att koncernen lever upp till sina mål för den finansiella rapporteringen.

Den finansiella rapporteringen ska

- vara korrekt och fullständig samt följa tillämpliga lagar, regler och rekommendationer
- ge en rättvisande beskrivning av företagets verksamhet
- stödja en rationell och initierad värdering av verksamheten.

Intern finansiell rapportering ska utöver dessa tre mål ge stöd till korrekta affärsbeslut på alla nivåer i koncernen.

Information och kommunikation

Intern information och kommunikation handlar om att skapa medvetenhet hos koncernens medarbetare om externa och interna styrinstrument, inklusive befogenheter och ansvar. Information och kommunikation om interna styrinstrument för den finansiella rapporteringen finns tillgängligt för alla berörda medarbetare. Viktiga verktyg för detta är Bultens manualer, intranät och utbildningar.

Kontrollaktiviteter

Ekonomi- och finansdirektören i koncernen har en central roll för analys och uppföljning av koncernens finansiella rapportering och resultat. Hos moderbolaget finns ytterligare funktioner för löpande analys och uppföljning av koncernens och dotterbolagens finansiella rapportering.

Ett koncernövergripande internkontrollprogram för väsentliga processer på dotterbolags- och koncernnivå har implementerats. Internkontrollprogrammet omfattar väsentliga processer och syftar till att säkerställa att lämpliga kontroller finns designade och implementerade för att förebygga fel i den finansiella rapporteringen.

Uppföljning

Styrelsen informeras om och utvärderar månadsvis verksamhetens utveckling, resultat, ställning och kassaflöde genom ett rapportpaket innehållande utfall, prognoser och kommentarer till vissa nyckelfaktorer.

Koncernens rapporterade enheter genomför också regelbundna självutvärderingar avseende effektiviteten i den interna kontrollen över finansiell rapportering. Utvärderingarna återrapporteras till koncernledning som sammanfattar resultatet till revisionsutskottet för åtgärdsdiskussioner och löpande uppföljning.

Uppföljning av finansiell information

Styrelsen avger och ansvarar för bolagets finansiella rapportering. Revisionsutskottet bistår styrelsen genom att bereda arbetet med att kvalitetssäkra bolagets finansiella rapportering. Det görs bland annat genom att revisionsutskottet granskar den finansiella informationen och bolagets finansiella kontroller.

Styrelsen informeras månadsvis om verksamhetens utveckling, resultat, ställning och kassaflöde. Utvärdering och uppföljning sker av utfall och prognoser.

Samtliga bolag i koncernen ska rapportera den finansiella informationen utefter ett faställt format och efter givna redovisningsprinciper. I samband med rapporteringen görs en analys och riskbedömning av den finansiella situationen.

REVISORER

Bultens revisor är PricewaterhouseCoopers AB (PwC), med Fredrik Göransson som ansvarig revisor. PwC genomför revisionen i Bulten AB (publ) och i samtliga väsentliga dotterbolag. Revisionen omfattar årligen en lagstadgad revision av Bultens årsredovisning, lagstadgad revision av moderbolag och alla väsentliga dotterbolag, revision av interna rapportpaket, revision av bokslutet och översiktlig granskning av en delårsrapport. Som ett led i arbetet används genomgångar av den interna kontrollen.

Under andra kvartalet hålls möte med företagsledningen för att fastställa revisionsplan samt analys av organisation, verksamheter, affärsprocesser och balansposter i syfte att identifiera områden som innebär förhöjd risk för fel i den finansiella rapporteringen. Dessutom hålls möte med revisionsutskottet för avstämning av strategi och inriktning. Revisorn närvarar också vid minst ett styrelsemöte per år.

En översiktlig granskning av bokslut görs för perioden januari-september. Under oktober görs en så kallad Early warning-granskning på niomånadersbokslutet följt av ett Early warning-möte med företagsledningen där väsentliga frågor inför årsbokslutet tas upp. Granskning och revision av årsbokslutet och årsredovisning görs under januari-februari.

Bulten har under 2016 utöver revisionsuppdraget konsulterat PwC inom främst skatteområdet, transferprisfrågor och redovisningsfrågor. Storleken på till PwC betalda ersättningar under 2016 framgår av not 8 på sidan 54.

PwC är skyldiga att pröva sitt oberoende inför beslut att vid sidan av sitt revisionsuppdrag genomföra fristående rådgivning åt Bulten.

Enligt bolagets bolagsordning ska bolaget ha lägst en och högst två revisorer och högst två revisorssuppleanter. Enligt bolagsordningen ska revisorns mandattid vara ettårig.

KOMMUNIKATION

Bolagets information till aktieägare och andra intressenter ges via årsredovisning, delårsrapporter samt pressmeddelanden. På bolagets hemsida, www.bulten.se, publiceras all extern information.

INTERNREVISION

Bulten tillämpar svensk kod för bolagsstyrning med följande undantag.

En särskild funktion för internrevision finns inte inom Bulten. Styrelsen utvärderar årligen behovet av att inrätta en särskild funktion för internrevision. Under 2016 gjordes bedömningen att ett sådant behov inte förelåg. Som motiv till beslutet beaktade styrelsen att den interna kontrollen huvudsakligen utövas genom

- de operativa cheferna på olika nivåer
- lokala respektive centrala ekonomifunktioner
- koncernledningens övervakande controller

Ovanstående punkter tillsammans med bolagets storlek gör att styrelsen anser att det inte är ekonomiskt försvarbart med ytterligare en administrativ funktion.

Göteborg den 22 mars 2017

Ulf Liljedahl
Styrelsens ordförande

Ann-Sofi Danielsson
Styrelseledamot

Hans Gustavsson
Styrelseledamot

Hans Peter Havdal
Styrelseledamot

Peter Karlsten
Styrelseledamot

Anne-Lie Lind
Styrelseledamot

Gustav Lindner
Styrelseledamot

Johan Lundsgård
Styrelseledamot

Johan Larsson
Arbetstagarrepresentant

Tommy Andersson
VD och koncernchef

REVISORNS YTTRANDE ÖVER BOLAGSSTYRNINGSRAPPORTEN

Till årsstämman i Bulten AB (publ), Org nr 556668-2141

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2016 på sidorna 88-92 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

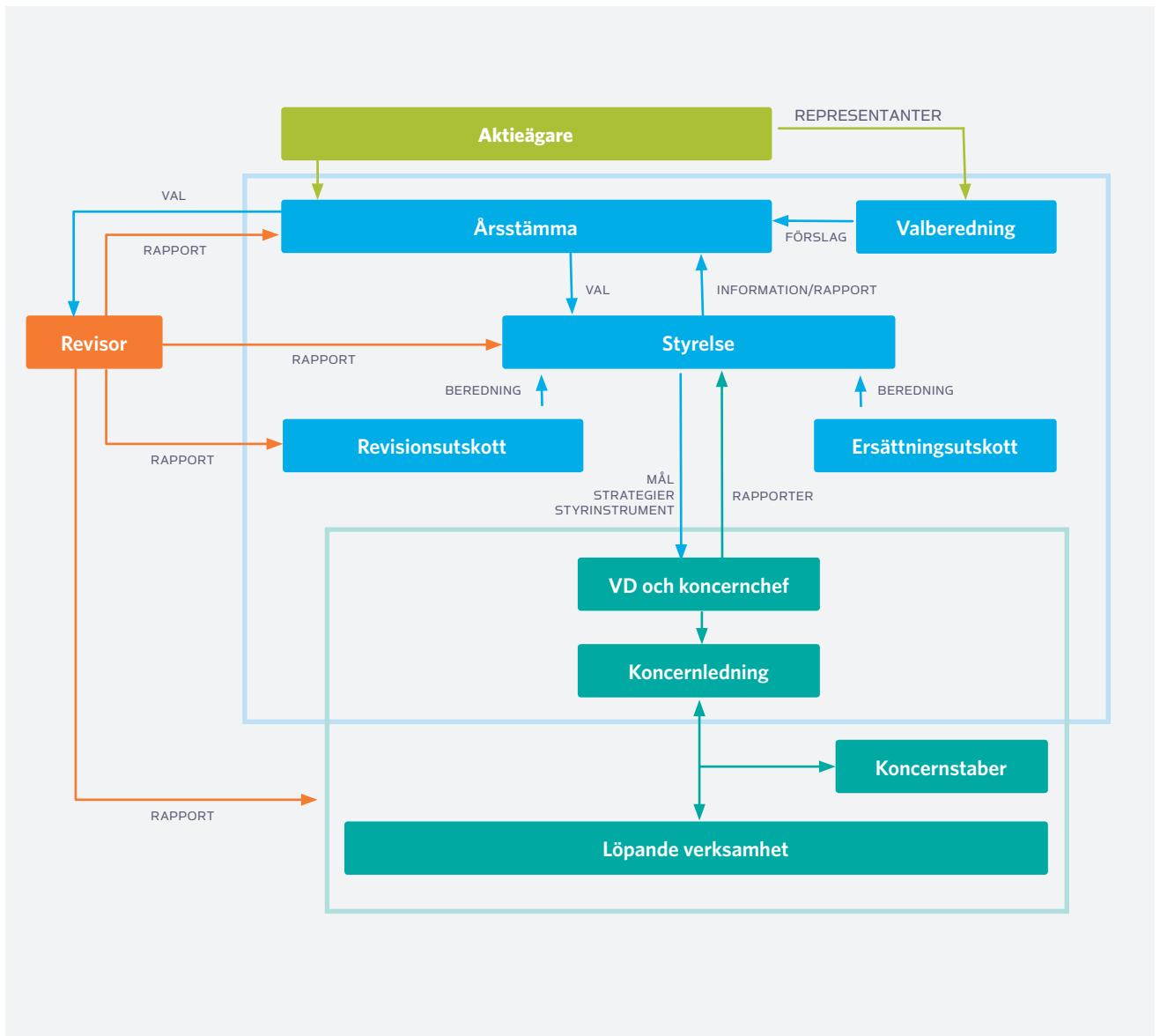
Uttalande

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6§ andra stycket punkterna 2-6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31§ andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Göteborg den 22 mars 2017
PricewaterhouseCoopers AB

Fredrik Göransson
Auktoriserad revisor

ÖVERSIKT AV BOLAGSSTYRNING

STYRELSE

Namn	ULF LJLJEDAHL	ANN-SOFI DANIELSSON	HANS GUSTAVSSON	HANS PETER HAVDAL	PETER KARLSTEN
Roll i styrelsen	Styrelseordförande	Styrelseledamot Ordförande i revisionsutskottet	Styrelseledamot	Styrelseledamot	Styrelseledamot
Invald år	2015	2014	2005	2013	2015
Nuvarande sysselsättning	VD och koncernchef för Volito AB	CFO för Bonava AB	Bedriver konsultverksamhet inom ledarskap och är rådgivare till Denso Sweden AB	General Manager för Semcon Devotek AS	Driver eget företag inriktat mot bolagsstyrning och rådgivning
Född	1965	1959	1946	1964	1957
Utbildning	Civilekonom	Civilekonom	Maskiningenjör samt ekonomi- och managementutbildningar	Civilingenjör Maskin	Civilingenjör
Nationalitet	Svensk	Svensk	Svensk	Norsk	Svensk
Andra uppdrag	Flertal styrelseuppdrag för bolag inom Volito-koncernen samt styrelseledamot i Konecranes Plc.	Styrelseledamot i Pandox AB	Styrelseledamot i CKAB Group AB	Inga	Styrelseledamot i Prevas AB, Real Holding AB, Deutz AG och Alelion Energy Systems AB
Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen	JA	JA	JA	JA	JA
Oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare	NEJ	JA	JA	JA	JA
Tidigare erfarenhet	Ledande befattningar inom Husqvarna koncernen och Cardo koncernen samt ett flertal positioner inom finans inom Alfa Laval	Ledande befattningar inom NCC och Nynäs samt auktoriserad revisor i Tönnerviksgruppen och KPMG	Ledande befattningar inom Volvo Personvagnar och Jaguar Land Rover	Ledande befattningar inom Kongsberg-koncernen	Ledande befattning inom bland annat AB Volvo och ABB
Aktieinnehav per den 28 februari 2017	-	-	126 268	2 650	3 000
Antal styrelsemöten <i>Närvaro/Antal möten *)</i>	11/11	10/11	11/11	11/11	9/11
Revisionsutskott <i>Närvaro/Antal möten *)</i>	NEJ -	JA 5/5	NEJ -	NEJ -	JA 5/5
Ersättningsutskott <i>Närvaro/Antal möten *)</i>	JA 6/6	NEJ -	JA 6/6	NEJ -	NEJ -
Ersättning 2016	450 000	375 000	300 000	300 000	325 000
<i>varav styrelsearvode</i>	450 000	300 000	300 000	300 000	300 000
<i>varav utskottsarbete</i>	-	75 000	-	-	25 000

Namn	ANNE-LIE LIND	GUSTAV LINDNER	JOHAN LUNDSGÅRD	JOHAN LARSSON	THURE ANDERSEN
Roll i styrelsen	Styrelseledamot	Styrelseledamot	Styrelseledamot Ordförande i ersättningsutskottet	Arbetstagarrepresentant för IF Metall	Arbetstagarrepresentant för Unionen, suppleant
Invald år	2016	2015	2012	2016	2011
Nuvarande sysselsättning	Vice President Europe, Camfil Power Systems	VD för Investment AB Öresund	Styrelseuppdrag	Inköpare vid Bultens anläggning i Hallstaham- mar	Produktionsplanerare vid Bultens anläggning i Hallstahammar
Född	1971	1978	1953	1976	1952
Utbildning	Civilingenjör och MBA	Civilekonom	Ekonomi- och manage- mentutbildning	Treårig gymnasieutbild- ning	Maskin- och eltekniska utbildningar
Nationalitet	Svensk	Svensk	Svensk	Svensk	Svensk
Andra uppdrag	Styrelseordförande Akka- FRAKT samt styrelsele- damot Opus Group AB.	Styrelseledamot i Bilia AB	Inga	-	-
Oberoende i förhållande till bolaget och bolags- ledningen	JA	JA	JA	-	-
Oberoende i förhållande till bolagets större aktie- ägare	JA	NEJ	JA	-	-
Tidigare erfarenhet	Ledande befattningar inom SKF, Volvo och Tetra Pak	Befattningar inom finans och ledning i HQ Bank och Swedbank	Ledande befattningar inom bland annat Getinge, Trelleborg, Novartis och Finnveden	-	-
Aktieinnehav per den 28 februari 2017	2 500	2 000	-	-	-
Antal styrelsemöten <i>Närvaro/Antal möten *)</i>	7/11	11/11	11/11	7/11	10/11
Revisionsutskott <i>Närvaro/Antal möten *)</i>	NEJ -	JA 5/5	JA 3/5	-	-
Ersättningsutskott <i>Närvaro/Antal möten *)</i>	NEJ -	NEJ -	JA 6/6	-	-
Ersättning 2016	300 000	325 000	325 000	-	-
varav styrelsearvode	300 000	300 000	300 000	-	-
varav utskottsarbete	-	25 000	25 000	-	-

VERKSTÄLLANDE LEDNING OCH REVISOR

Namn	TOMMY ANDERSSON	HELENA WENNERSTRÖM	MAGNUS CARLUNGER	MARLENE DYBECK	TORBJÖRN HJERPE
Nuvarande position	President and CEO	Executive Vice President and CFO	Senior Vice President Marketing and Sales Region East	Senior Vice President HR and Sustainability	Senior Vice President Supply Chain
I nuvarande position/ Anställd i bolaget	2014/2000	2014/2002	2017/1995	2016/2016	2014/2004
Utbildning	Maskiningenjör samt utbildning inom ekonomi och ledarskap	Civilekonom	Executive MBA och Maskiningenjör	Executive MBA och universitetsstudier i beteendevetenskap	Maskiningenjör
Tidigare erfarenhet	Chef för division Bulten sedan 2001 samt vice VD för FinnvedenBulten sedan 2011. Tidigare huvudsakligen ledande befattningar inom Autoliv och Finnveden.	Ekonomi- och finansdirektör för Finnveden-Bulten sedan 2009 samt ekonomidirektör för Bulten sedan 2006. Tidigare befattningar inom bland annat Finnveden, Bulten, Digitalfabriken och Topcon.	SVP Technology and Business Development i Bulten (2014-2017), Managing Director för Bulten Sweden AB (sedan 2003), många års erfarenhet från ytterligare ledande befattningar inom Bulten samt inom C I Pihl.	Tidigare befattningar inom bland annat Volvo Cars, Hultafors Group och Gunnebo.	Kvalitets-, miljö- och inköpsdirektör för Bulten sedan 2004. Tidigare befattningar inom bland annat Volvo Trucks.
Född	1953	1965	1967	1966	1950
Nationalitet	Svensk	Svensk	Svensk	Svensk	Svensk
Andra uppdrag	Inga	Medlem i Handelsbankens kontorsstyrelse i Sisjön, Göteborg	Inga	Inga	Inga
Aktieinnehav per den 28 februari 2017	188 610	96 264	10 182	2 412	16 500

Namn	ANDERS KARLSSON	JÖRG NEVELING	KAMILLA ORESVÄRD	NEAL THOMAS	FREDRIK GÖRANSSON
Nuvarande position	Executive Advisor Business Development	Senior Vice President Production	Senior Vice President Corporate Communi- cations	Senior Vice President Marketing and Sales Region West	PricewaterhouseCoopers AB Huvudansvarig revisor
I nuvarande position/ Anställd i bolaget	2017/1975	2014/1995	2014/2005	2017/1994	Revisor i bolaget sedan 2013
Utbildning	MBA	Maskiningenjör	Examen i humaniora	Advanced level education och utbildningar inom försäljning och ledarskap	Auktoriserad revisor
Tidigare erfarenhet	SVP Market and Sales i Bulten (2014-2017), VP Marketing of Bulten (2003-2014), Managing Director Bulten Polska S.A. samt många års erfarenhet från ytterli- gare ledande befattningar inom Bulten.	VP Production för Bulten sedan 2005 samt Mana- ging Director för Bulten GmbH sedan 2009. Tidigare befattningar inom bland annat Knipping - Dorn och GKS GmbH.	Ansvarig för kommunika- tionsfrågor inom Finn- vedenBulten sedan 2011. Tidigare befattningar inom bland annat Finnveden och SCA.	Managing Director för Bultens bolag i Storbri- tannien (sedan 2002) samt många års erfaren- het från ytterligare ledande befattningar inom Bulten.	-
Född	1949	1960	1967	1961	1973
Nationalitet	Svensk	Tysk	Svensk	Engelsman	Svensk
Andra uppdrag	Ordförande i EIFI (Euro- pean Industrial Fasteners Institute) sedan 2008	Inga	Inga	Inga	Huvudansvarig revisor bland annat i VBG Group AB (publ), Bufab AB (publ) och HMS Net- works AB (publ).
Aktieinnehav per den 28 februari 2017	26 058	12 338	1 908	3 355	-

NYCKELTAL

KONCERNEN	2016	2015	2014	2013	2012
Marginaler					
EBITDA-marginal, %	10,1	8,4	7,4	8,4	6,7
Justerad EBITDA-marginal, %	10,1	8,1	7,0	8,4	6,7
EBIT-marginal (rörelsemarginal), %	7,5	6,1	5,5	6,0	4,3
Justerad EBIT-marginal (rörelsemarginal), %	7,5	5,8	5,1	6,0	4,3
Nettomarginal, %	5,5	4,1	3,5	5,6	1,8
Justerad nettomarginal, %	5,5	3,8	3,1	4,1	2,9
Avkastningsmått					
Avkastning på sysselsatt kapital, %	13,9	11,5	9,6	8,1	5,7
Justerad avkastning på sysselsatt kapital, %	13,9	11,0	8,8	8,1	5,7
Avkastning på eget kapital, %	11,5	9,4	15,0	8,3	4,2
Justerat avkastning på eget kapital, %	11,5	8,9	13,1	8,6	6,1
Kapitalstruktur					
Kapitalomsättningshastighet, ggr	1,8	1,9	1,7	1,3	1,3
Skuldsättningsgrad, ggr	0,0	-0,1	0,1	-0,2	-0,2
Räntetäckningsgrad, ggr	30,6	14,4	8,7	15,4	10,2
Soliditet, %	68,9	64,0	67,5	52,7	54,9
Medarbetare					
Nettoomsättning per anställd, KSEK	2 117,1	2 246,5	2 054,7	1 905,0	1 897,9
Rörelseresultat per anställd, KSEK	158,3	137,6	113,5	115,2	81,0
Antalet anställda	1 264	1 199	1 175	948	902
Övrigt					
Nettokassa(+)/nettoskuld(-), MSEK	30,4	-176,0	137,3	-188,7	-247,3
Justerad nettokassa(+)/nettoskuld(-), MSEK ²⁾	68,2	-137,7	139,6	-145,3	-233,9
Resultat per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare					
Resultat per aktie - Kvarvarande verksamhet, SEK ¹⁾	7,27	5,61	4,32	4,77	1,47
Resultat per aktie - Avvecklad verksamhet, SEK ¹⁾	-	-	4,02	-0,57	0,60
Resultat per aktie - Totalt, SEK ¹⁾	7,27	5,61	8,34	4,20	2,07
Resultat per aktie - Kvarvarande verksamhet justerad för engångsposter, SEK ^{*1)}	7,27	5,30	3,91	3,49	2,37
Antal utestående aktier					
Vägt antal utestående stamaktier, tusental ¹⁾	20 359,7	20 829,5	21 040,2	21 040,2	21 040,2

^{*)} Avser såväl före som efter utspädning

¹⁾ Resultat per aktie - kvarvarande verksamhet justerad för engångsposter. Resultat efter skatt justerat för engångskostnader.

Samtliga justerade poster är beaktade med aktuell skatt och uppskjuten skatt. Dividerat med vägt antale utestående aktier per balansdag.

²⁾ Justerad nettokassa/nettoskuld. Räntebärande skulder exklusive räntebärande skulder hänförliga till finansiella leasingavtal minus räntebärande tillgångar.

KONCERNENS KVARTALSDATA

KONCERNEN	2016				2015			
	Q4	Q3	Q2	Q1	Q4	Q3	Q2	Q1
Orderingång	744,0	602,1	671,8	698,6	673,6	652,3	688,0	659,6
Resultaträkning								
Nettoomsättning	673,7	600,6	686,4	715,3	666,7	617,5	695,8	713,5
Bruttoresultat	140,1	116,6	138,2	135,9	131,6	112,0	135,9	130,6
Resultat före avskrivningar (EBITDA)	71,3	57,4	70,5	72,0	63,9	50,9	59,7	50,5
EBITDA-marginal, %	10,6	9,6	10,3	10,1	9,6	8,2	8,6	7,1
Justerat resultat före avskrivningar (EBITDA)	71,3	57,4	70,5	72,0	59,9	50,9	55,9	50,5
Justerad EBITDA-marginal, %	10,6	9,6	10,3	10,1	9,0	8,2	8,0	7,1
Rörelseresultat (EBIT)	51,9	39,3	53,6	55,3	47,4	36,0	45,2	36,4
EBIT-marginal (rörelsemarginal), %	7,7	6,5	7,8	7,7	7,1	5,8	6,5	5,4
Justerat rörelseresultat (EBIT)	51,9	39,3	53,6	55,3	43,4	36,0	41,4	36,4
Justerad EBIT-marginal (rörelsemarginal), %	7,7	6,5	7,8	7,4	6,4	5,8	5,9	5,1
Resultat efter skatt	37,3	29,9	38,9	40,4	24,3	21,8	35,3	29,5
Nettomarginal, %	5,5	5,0	5,7	5,6	3,6	3,5	5,1	4,1
Justerat resultat efter skatt	37,3	29,9	38,9	40,4	20,3	21,8	31,5	29,5
Justerad nettomarginal, %	5,5	5,0	5,7	5,6	3,0	3,5	4,5	4,1
Kassaflöde från								
den löpande verksamheten	122,3	55,4	95,1	77,9	90,8	-12,4	14,2	48,7
investeringsverksamheten	-30,6	-29,0	-6,5	-16,0	-146,3	-40,0	-33,0	-87,6
finansieringsverksamheten	-68,9	9,8	-134,7	-8,3	20,9	4,6	-65,4	-4,1
Periodens kassaflöde	22,8	36,2	-46,1	53,6	-34,6	-47,8	-84,2	-43,0
Resultat per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare								
Resultat per aktie, SEK *)	1,82	1,50	1,92	2,03	1,33	1,14	1,69	1,44
Resultat per aktie justerad för engångsposter, SEK *)	1,82	1,50	1,92	2,03	1,21	1,14	1,50	1,44
Antal utestående stamaktier								
Vägt antal utestående stamaktier, tusental *)	20 359,7	20 359,7	20 359,7	20 359,7	20 457,6	20 786,7	21 040,2	21 040,2

KONCERNEN	2016-12-31	2016-09-30	2016-06-30	2016-03-31	2015-12-31	2015-09-30	2015-06-30	2015-03-31
Balansräkning								
Anläggningstillgångar	872,2	867,6	851,6	866,9	877,3	725,4	711,1	699,3
Omsättningstillgångar	1 096,9	1 070,7	1 037,4	1 103,1	1 067,2	1 144,8	1 161,6	1 238,9
Eget kapital	1 356,8	1 319,2	1 267,1	1 283,5	1 245,2	1 263,3	1 276,6	1 312,6
Långfristiga skulder	78,1	100,3	89,7	159,5	167,7	153,8	114,2	115,9
Kortfristiga skulder	534,2	518,8	532,2	527,0	531,6	453,1	481,9	509,7
Övrigt								
Nettokassa(+)/nettoskuld(-)	30,4	-62,6	-89,3	-114,0	-176,0	-73,2	12,0	95,2
Justerad nettokassa(+)/nettoskuld(-)	68,2	-24,7	-52,6	-76,1	-137,7	-71,3	14,1	97,5
Eget kapital per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare								
Eget kapital per aktie, SEK *)	65,96	64,20	61,63	62,48	60,58	60,52	59,71	61,40
Antal utestående stamaktier								
Antal utestående stamaktier på balansdagen, tusental *)	20 359,7	20 359,7	20 359,7	20 359,7	20 359,7	20 612,7	21 040,2	21 040,2
Aktiekurs								
Aktiekurs vid periodens slut, (SEK)	89,00	97,50	81,75	74,50	82,00	71,50	81,50	93,50

KONCERNEN, 12 MÅNADER RULLANDE

KONCERNEN, 12 MÅNADER RULLANDE	JANUARI 2016– DECEMBER 2016	OKTOBER 2015– SEPTEMBER 2016	JULI 2015– JUNI 2016	APRIL 2015– MARS 2016	JANUARI 2015– DECEMBER 2015	OKTOBER 2014– SEPTEMBER 2015	JULI 2014– JUNI 2015	APRIL 2014– MARS 2015
Orderingång	2 716,5	2 646,1	2 696,3	2 712,5	2 673,5	2 705,5	2 623,7	2 584,4
Resultaträkning								
Nettoomsättning	2 676,0	2 669,0	2 685,9	2 695,3	2 693,5	2 647,9	2 623,7	2 546,3
Bruttoresultat	530,8	522,3	517,7	515,4	510,1	493,4	486,2	474,9
Resultat före avskrivningar (EBITDA)	271,2	263,8	257,3	246,5	225,0	212,5	197,3	186,4
EBITDA-marginal, %	10,1	9,9	9,6	9,1	8,4	8,0	7,5	7,3
Justerat resultat före avskrivningar (EBITDA)	271,2	259,8	253,3	238,7	217,2	208,7	182,3	175,2
Justerad EBITDA-marginal, %	10,1	9,7	9,4	8,9	8,1	7,9	6,9	6,9
Rörelseresultat (EBIT)	200,1	195,6	192,3	183,9	165,0	156,0	144,7	136,9
EBIT-marginal (rörelsemarginal), %	7,5	7,3	7,2	6,8	6,1	5,9	5,5	5,4
Justerat rörelseresultat (EBIT)	200,1	191,6	188,3	176,1	157,2	152,2	129,7	125,7
Justerad EBIT-marginal (rörelsemarginal), %	7,5	7,2	7,0	6,5	5,8	5,7	4,9	4,9
Resultat efter skatt	146,5	133,5	125,4	121,8	110,9	105,0	100,2	91,4
Nettomarginal, %	5,5	5,0	4,7	4,5	4,1	4,0	3,8	3,6
Justerat resultat efter skatt	146,5	129,5	121,4	114,0	103,1	101,2	87,7	82,7
Justerad nettomarginal, %	5,5	4,9	4,5	4,2	3,8	3,8	3,3	3,2
Medarbetare								
Nettoomsättning per anställd, KSEK	2 117,1	2 114,9	2 153,9	2 193,1	2 246,5	2 215,8	2 168,3	2 136,2
Rörelseresultat per anställd, KSEK	158,3	155,0	154,2	149,6	137,6	130,5	119,6	114,8
Antal anställda per balansdag	1 264	1 262	1 247	1 229	1 199	1 195	1 210	1 192
Avkastningsmått								
Avkastning på sysselsatt kapital, %	13,9	13,7	13,4	12,3	11,5	10,9	10,7	9,6
Justerad avkastning på sysselsatt kapital, % ¹⁾	13,9	13,5	13,1	11,8	11,0	10,6	9,6	8,8
Avkastning på eget kapital, %	11,5	10,8	10,5	10,0	9,4	9,0	8,6	13,3
Justerad avkastning på eget kapital, % ²⁾	11,5	10,6	10,3	9,5	8,9	8,7	7,6	12,6
Övrigt								
Nettokassa(+)/nettoskuld(-)/EBITDA	0,1	-0,2	-0,3	-0,5	-0,8	-0,3	0,1	0,5
Justerad nettokassa(+)/nettoskuld(-)/EBITDA	0,3	-0,1	-0,2	-0,3	-0,6	-0,3	0,1	0,5

Bulten är en av de största leverantörerna av fästelement till den internationella fordonsindustrin. Produkterbjudandet sträcker sig från kundspecifika standardprodukter till kundanpassade specialfästelement och omfattar också teknisk utveckling, line-feeding, logistik-, material och produktionskunskande. Bulten erbjuder ett Full Service Provider-koncept eller delar därav. Bulten AB (publ):s aktie är noterad på Nasdaq Stockholm.

Läs mer på www.bulten.se.

OMSLAGSBILD

Bilden är tagen vid Bulten Advanced Technology Center (BATC). BATC är Bultens centrala FoU-funktion med syfte att bedriva forskning och utveckling inom ny teknik för fästelement till fordon.

BULTEN

Bulten AB (publ)
Box 9148, SE-400 93 Göteborg, Sweden
Besöksadress: August Barks Gata 6 A
Tel 031-734 59 00 Fax 031-734 59 09
www.bulten.se